

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA

Departament de
Comptabilitat

**GRAU EN FINANCES
I COMPTABILITAT**

Comptabilitat Financera I

TEMA 1

ACTIVITAT ECONÒMICA I INFORMACIÓ COMPTABLE

JUAN LUIS GANDÍA CABEDO
CATEDRÀTIC D'UNIVERSITAT

Què aprendrem en aquest tema?

- En aquest tema es presenta la **comptabilitat** com un sistema d'informació empresarial que va dirigida a un ampli grup d'**usuaris** i que ha de complir una sèrie de **requisits**.
- Remarcarem la utilitat de la informació comptable per a la presa de decisions dels usuaris i, també, aprendrem la diferència entre comptabilitat financera i comptabilitat de gestió, tenint en compte el tipus d'informació presentada i el tipus d'usuaris a qui va dirigida.
- A més, estudiarem els conceptes de **resultat** i **patrimoni**, com també els **estats financers** representatius d'aquests conceptes.

Objectius

- Identificar la relació entre l'activitat econòmica i la disciplina comptable.
- Conèixer els usuaris de la informació financera i els requisits que ha de complir la comptabilitat com a SI.
- Definir la comptabilitat i descriure el procés comptable.
- Diferenciar entre comptabilitat financera i comptabilitat de gestió.
- Identificar els estats comptables representatius del patrimoni i els resultats.
- Conèixer els principis comptables generalment acceptats.

Contingut

1. Activitat econòmica i circulació de valors.
2. Recursos productius i finançament. Riquesa, renda i patrimoni.
3. Usuaris de la informació comptable. Divisió de la comptabilitat.
4. Requisits de la informació comptable.
5. Estats financers i elements que els componen.

Bibliografia bàsica

- Aula Virtual, tema 1.
- Montagud Mascarell, M. D. (coord.) (2012), cap. 1.
- Montesinos Julve, V. (coord.) (2021), cap. 1.
- PGC: primera part: marc conceptual.

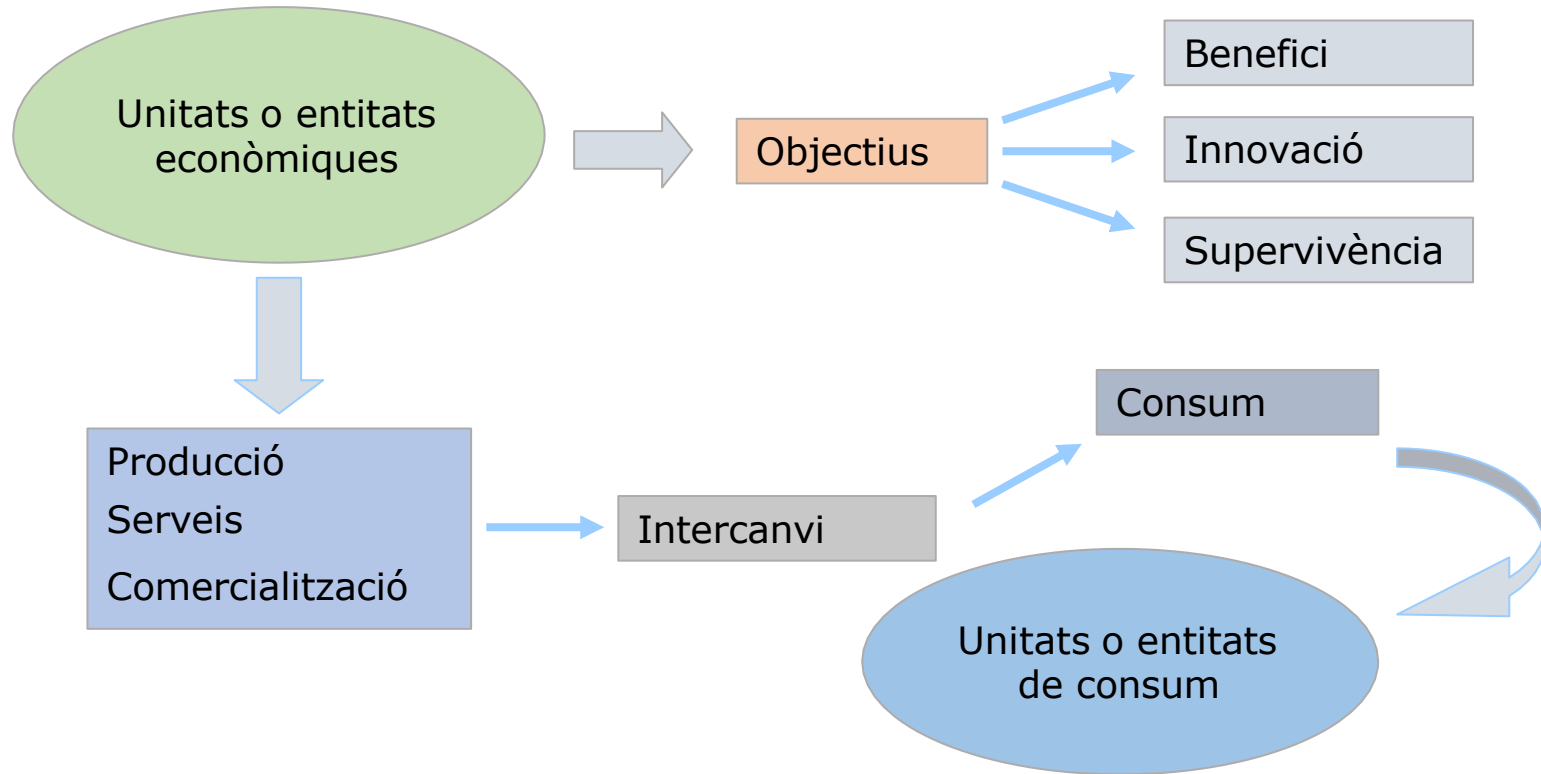
Activitat econòmica i circulació de valors

INFORMACIÓ PER A LA PRESA DE DECISIONS

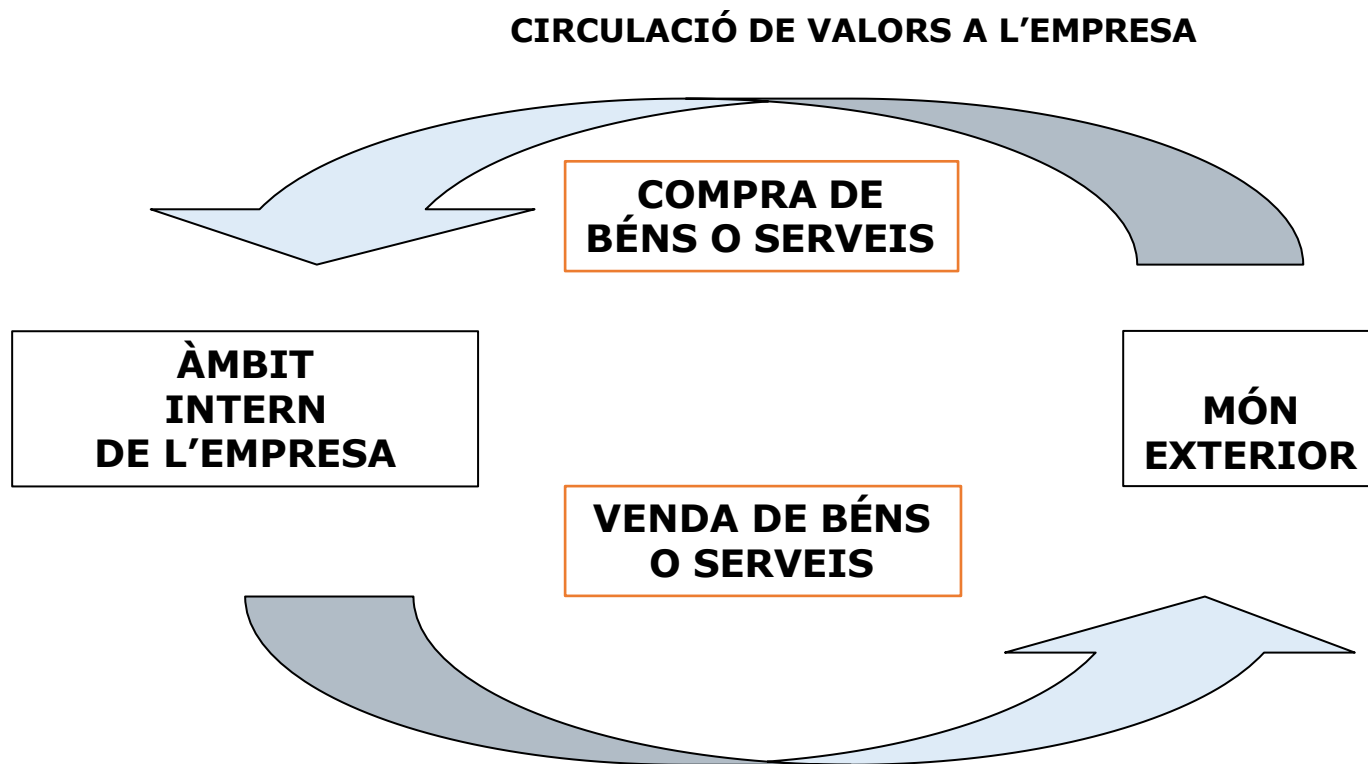
Atenció! Les empreses són organitzacions que porten a terme una determinada activitat productiva per la qual generen béns i serveis que venen als clients, siguin empreses o particulars. Com que despleguen aquesta activitat econòmica en un entorn econòmic en constant evolució i incertesa, les unitats econòmiques requereixen informació amb la finalitat de reduir la incertesa en la presa de decisions.

Activitat econòmica i circulació de valors

El caràcter eminentment dinàmic de la comptabilitat, que li ha permès enriquir-se mitjançant l'adopció de noves tècniques i instruments, deriva de la necessària adaptació als canvis, situacions i circumstàncies per què ha passat l'activitat econòmica.

Activitat econòmica i circulació de valors

L'activitat econòmica es concreta en l'intercanvi entre les unitats econòmiques de producció i les unitats econòmiques de consum de béns i serveis, drets i obligacions.

Activitat econòmica i circulació de valors

CIRCULACIÓ DE VALORS EN L'EMPRESA

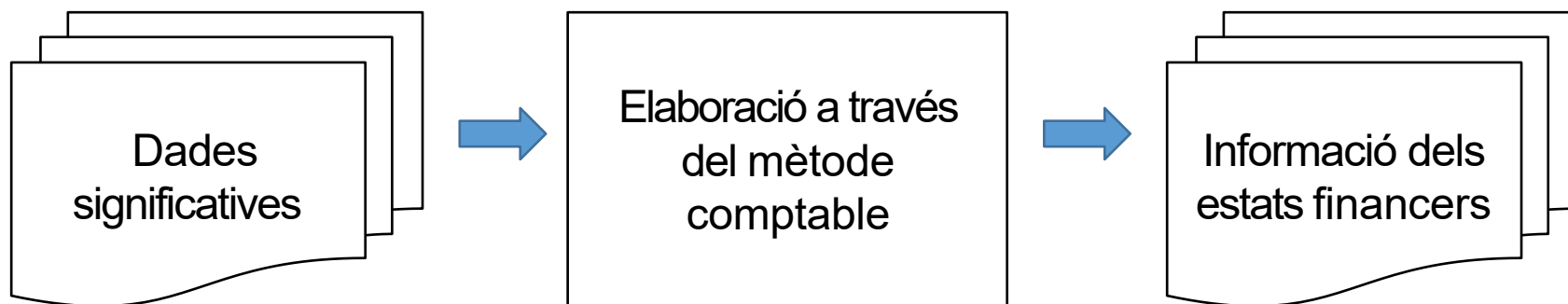
Àmbit extern: fa referència als fets que ocorren entre l'empresa i els diversos agents econòmics o entitats de l'entorn. La comptabilitat que registra aquestes transaccions és la comptabilitat financera i està regulada per la legislació mercantil i comptable.

Àmbit intern: fa referència als fets que ocorren dins de l'empresa. Té l'objectiu de calcular costos i valorar productes i serveis. Té caràcter intern, els seus informes són confidencials i no està regulada.

La comptabilitat com a sistema d'informació

- La comptabilitat és un sistema d'informació que s'encarrega del registre, de l'elaboració i la comunicació d'informació, fonamentalment de caràcter economicofinancer, que requereixen els usuaris per a adoptar decisions racionals en l'àmbit de les relacions econòmiques.
- L'objectiu de la comptabilitat és estudiar els sistemes encarregats de captar, elaborar i comunicar informació útil per a la presa de decisions d'un conjunt d'usuaris, tant interns com externs, que es relacionen amb els agents d'un sistema econòmic.

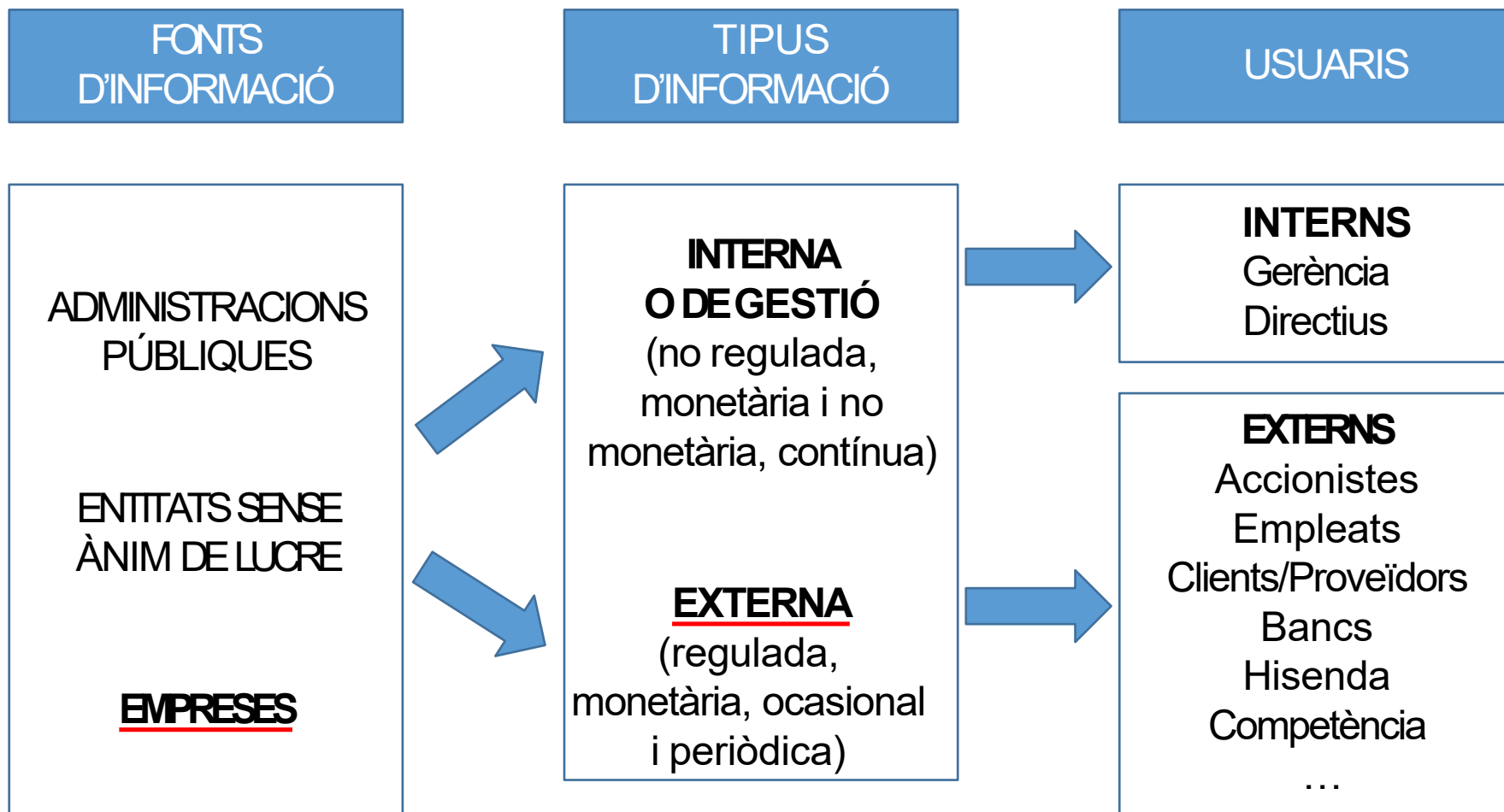
La comptabilitat com a sistema d'informació

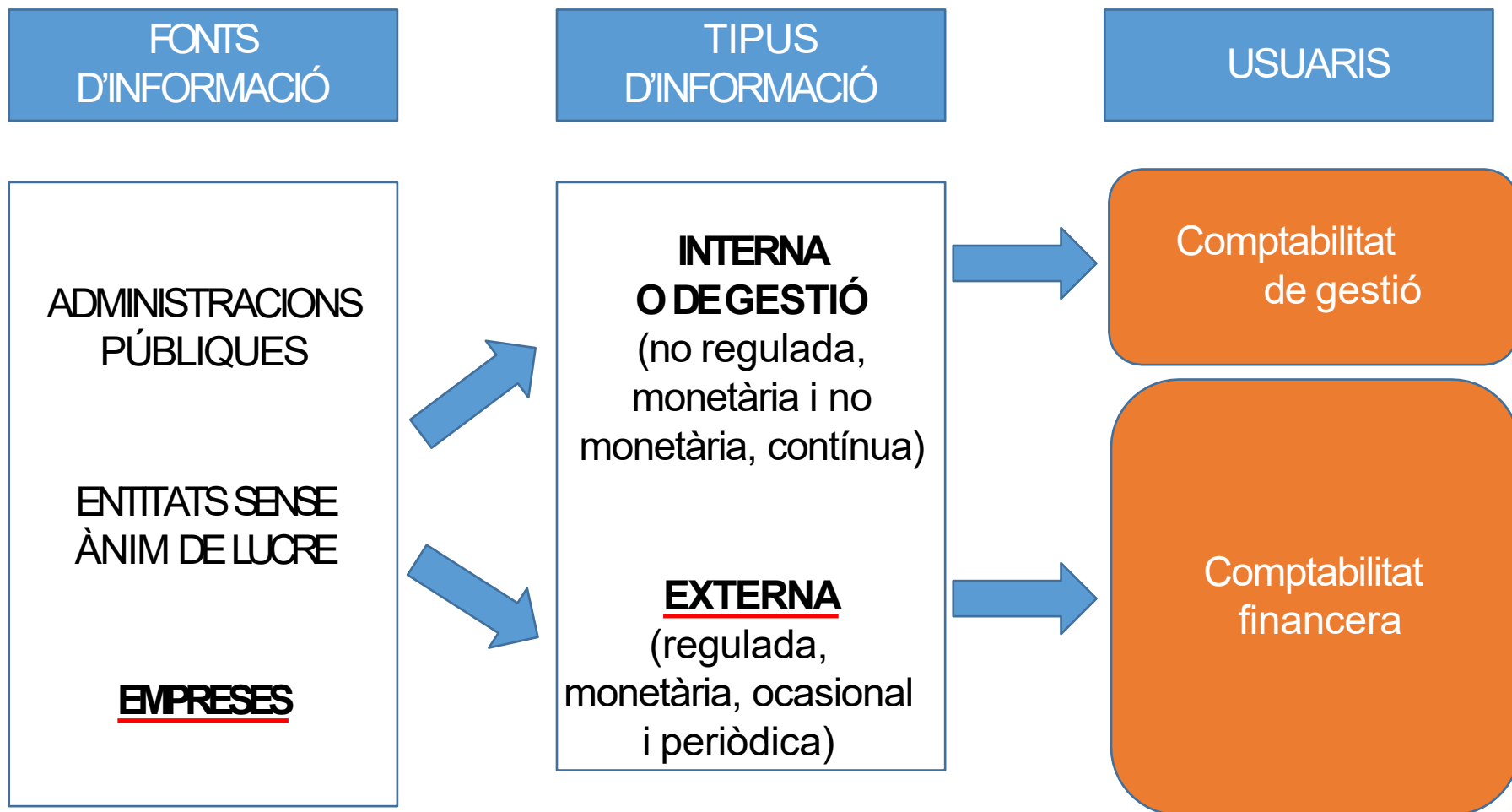
El sistema comptable capta els successos econòmics, i després d'una etapa de processament, comunica la informació relativa sobre aquests successos als prenedors de decisions.

La comptabilitat, com a sistema d'informació, tracta d'obtenir informació economicofinancera que sintetitzi la complexa i extensa realitat empresarial i, alhora, que siga suficientment veraç i objectiva perquè pugui sustentar les decisions dels usuaris.

Usuaris de la informació comptable

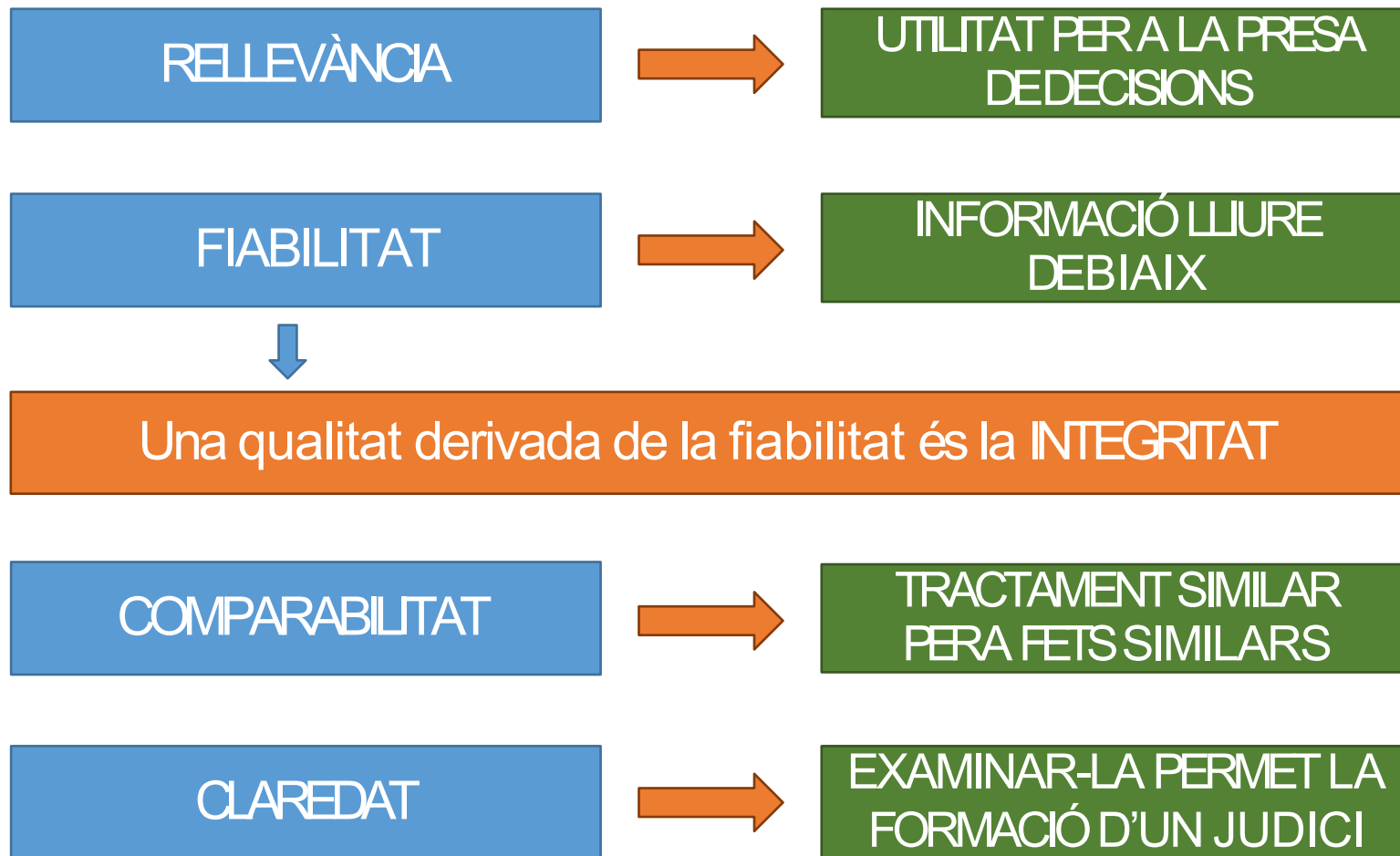
Usuaris de la informació comptable

Usuaris de la informació comptable

	Usuaris externs	Usuaris interns
Informació	Externa (estats financers)	Externa i interna (informes)
Tipus d'informació	Històrica	Històrica i previsional
Caràcter	Monetari	Monetari No monetari
Regulació	Legal o institucional	No regulada, a criteri de la direcció
Periodicitat	Anual (trimestral)	Contínua
Nivell d'agregació	L'empresa	Qualsevol nivell

Requisits de la informació comptable

Es estats financers

- La finalitat o l'objectiu fonamental de la comptabilitat financera és informar sobre la situació economicofinancera de l'empresa a partir de la formulació d'uns estats comptables representatius de l'empresa, que han de reflectir la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats.
- Aquests objectius s'assoleixen mitjançant l'elaboració dels estats financers:
 - Balanç de situació.
 - Compte de pèrdues i guanys (compte de resultats).
 - Estat de canvis en el patrimoni net.
 - Estat de fluxos d'efectiu.
 - Memòria que completa, amplia i comenta la informació continguda en els altres estats financers.

Els estats financers

El **balanç de situació** és l'estat comptable amb el qual s'informa de la composició i valoració del patrimoni que té una empresa en una data determinada.

El **resultat d'un període** (o exercici comptable) és la variació positiva (augment) o negativa (disminució) que experimenta el patrimoni net de l'empresa durant aquest període a conseqüència de l'activitat econòmica realitzada per la societat durant el mateix període. L'estat comptable amb què es representa la variació del patrimoni net derivat de l'activitat econòmica s'anomena **compte de pèrdues i guanys**.

L'**estat de canvis en el patrimoni net** és un compte que ofereix informació sobre tots els canvis que afecten els fons propis, bé deriven del resultat econòmic de l'exercici (benefici o pèrdua), d'operacions imputades directament al patrimoni net o d'operacions fetes amb els propietaris de capital (ampliacions i reduccions de capital, distribució de beneficis...). No és obligatori per a les empreses que poden formular un model abreujat de comptes anuals.

L'**estat de fluxos d'efectiu** mostra la capacitat de generar efectiu o equivalents d'efectiu, com també les necessitats de liquiditat de l'empresa, ordenades en tres categories: activitats d'explotació, inversió i finançament. No és obligatori per a les empreses que poden formular un model abreujat de comptes anuals.

La **memòria** completa amplia i comenta els altres estats comptables. Proporciona informació de caràcter preferentment financer, però també conté dades d'una altra naturalesa.

El patrimoni empresarial: concepte

En la comptabilitat, el concepte de riquesa es denomina PATRIMONI. Des del punt de vista econòmic, el patrimoni es compon d'una sèrie de béns, drets i obligacions que constitueixen els mitjans econòmics i financers a través dels quals l'empresa pot complir la seua finalitat.

$$(BÉNS + DRETS) - OBLIGACIONS = PATRIMONI$$

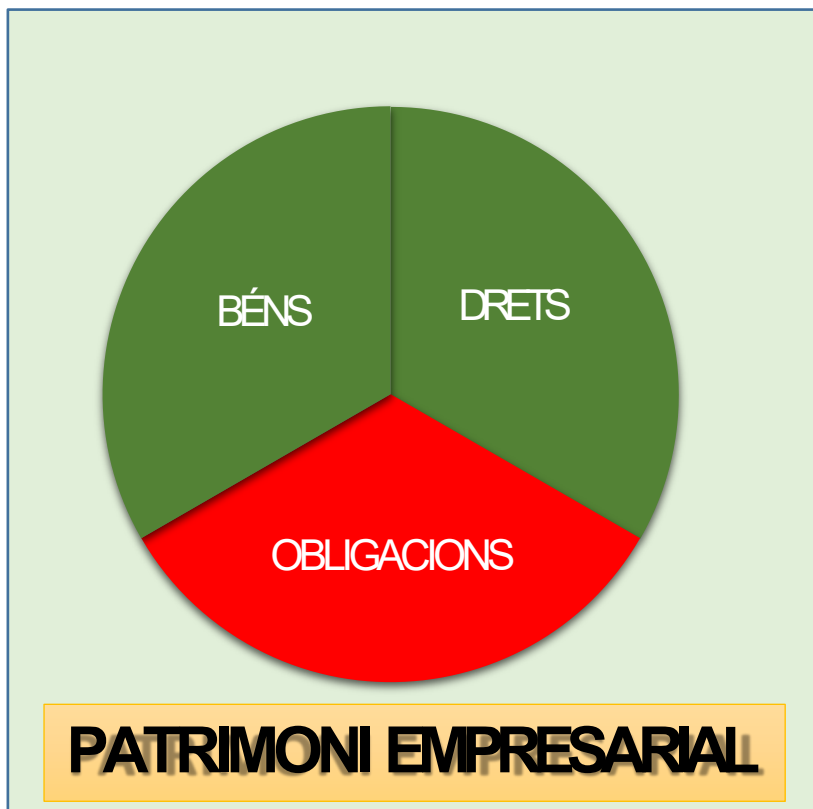
BÉNS: elements patrimonials, materials, intangibles o financers que l'empresa usa per a dur a terme la seua activitat.

DRETS: situacions jurídiques en què l'empresa està en situació de rebre.

OBLIGACIONS: situacions jurídiques en què l'empresa es troba en l'obligació d'entregar.

El patrimoni empresarial: concepte

En la comptabilitat, el concepte de riquesa es denomina PATRIMONI. Des del punt de vista econòmic, el patrimoni es compon d'una sèrie de béns, drets i obligacions que constitueixen els mitjans econòmics i financers a través dels quals l'empresa pot complir la seua finalitat.

BÉNS: elements patrimonials, materials, intangibles o financers que l'empresa usa per a dur a terme la seua activitat

DRETS: situacions jurídiques en què l'empresa està en situació de rebre.

OBLIGACIONS: situacions jurídiques en què l'empresa es troba en l'obligació d'entregar.

El patrimoni empresarial: identitat comptable

$$(BÉNS + DRETS) - OBLIGACIONS = PATRIMONI NET$$

$$(BÉNS + DRETS) = PATRIMONI NET + OBLIGACIONS$$

EQUACIÓ FONAMENTAL DEL PATRIMONI

$$ACTIU = PATRIMONI NET + PASSIU$$

ACTIUS: béns, drets i altres recursos controlats econòmicament per l'empresa, resultants de successos passats, dels quals s'espera que l'empresa obtinga beneficis o rendiments econòmics en el futur.

PASSIUS: obligacions actuals sorgides a conseqüència de successos passats, per a l'extinció de les quals l'empresa espera desprendre's de recursos que puguin produir beneficis o rendiments econòmics futurs.

PATRIMONI NET: part residual dels actius de l'empresa una vegada deduïts tots els passius.

El patrimoni empresarial: balanç de situació

El **balanç de situació** és un document que exposa la situació economicofinancera de l'empresa en un moment concret del temps.

BALANÇ DE SITUACIÓ EL 31-12-XX

Agrupació per masses patrimonials

ACTIU

A. Actiu no corrent

- I. Immobilitzat intangible
- II. Immobilitzat material
- III. Inversions immobiliàries
- IV. Inversions financeres a LT

B. Actiu corrent

- I. Existències
- II. Deutors comercials
- III. Inversions financeres a CT
- IV. Periodificacions
- V. Efectiu i altres actius líquids

Elements de l'actiu ordenats de menys a més liquiditat

PATRIMONI NET I PASSIU

A. Patrimoni net

1. Fons propis

- I. Capital
- II. Reserves
- III. Resultat de l'exercici

B. Passiu no corrent

- I. Deutes a llarg termini

C. Passiu corrent

- I. Deutes a curt termini
- II. Creditors comercials
- III. Periodificacions

Elements del passiu ordenats de menys a més exigibilitat

TOTAL ACTIU = (A) + (B)

TOTAL P. NET i PASSIU = (A) + (B) + (C)

Sempre s'ha de complir l'equació:
ACTIU = P. NET + PASSIU

El patrimoni empresarial: equilibri

$$A + N = P \rightarrow N < 0$$

Posició inestable
o anormal

$$N = P \rightarrow A = 0$$

Posició d'inestabilitat
màxima

L'equilibri parcial és el que s'obté de comparar dues masses patrimonials correlatives, per exemple, la massa patrimonial de l'actiu corrent amb la del passiu corrent, la qual cosa permet analitzar l'estabilitat de l'empresa amb més profunditat i exactitud.

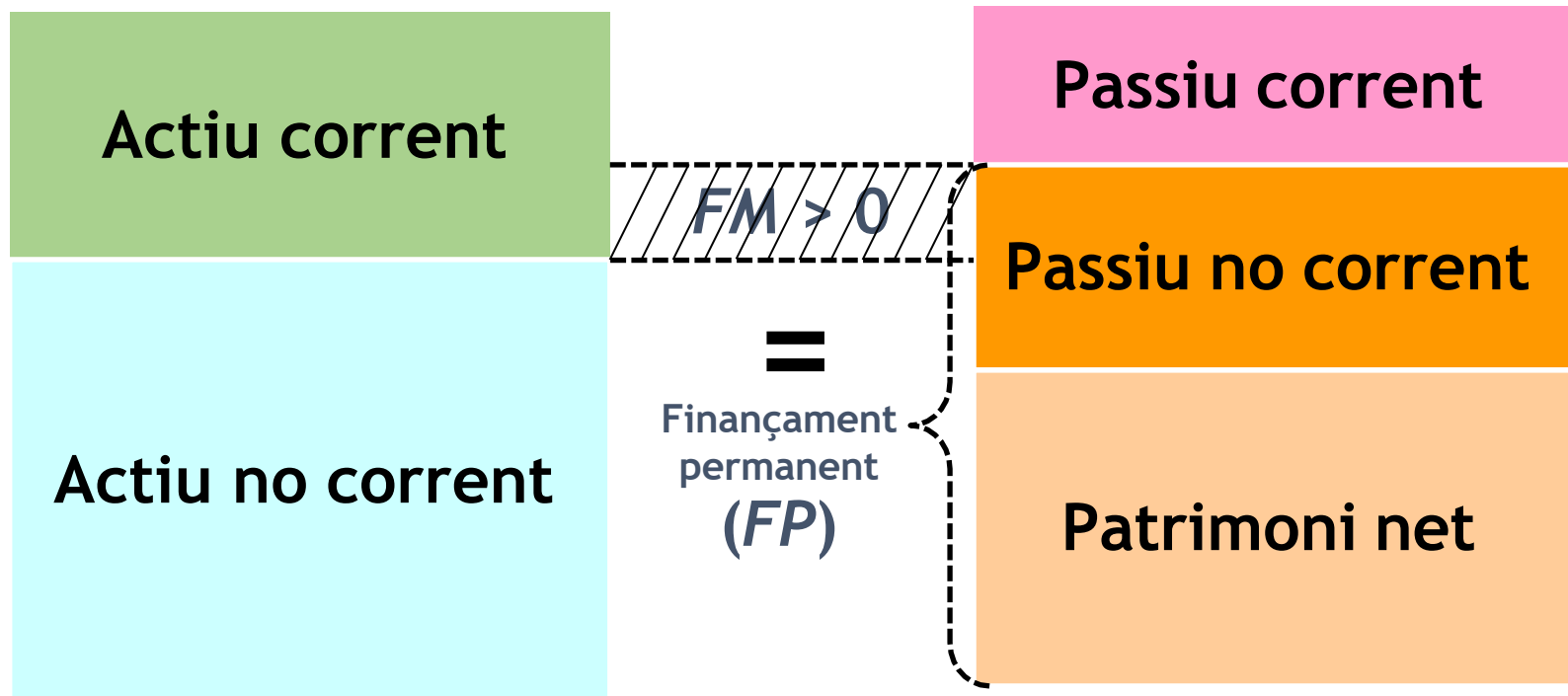
Un de les ràtios més conegudes i usades per a fer una primera anàlisi d'equilibris parcials és el **fons de maniobra** (*working capital* o capital de treball), que es pot analitzar a través dels elements corrents i no corrents.

$$FM = AC - PC$$

$$FM = N + PNC - ANC$$

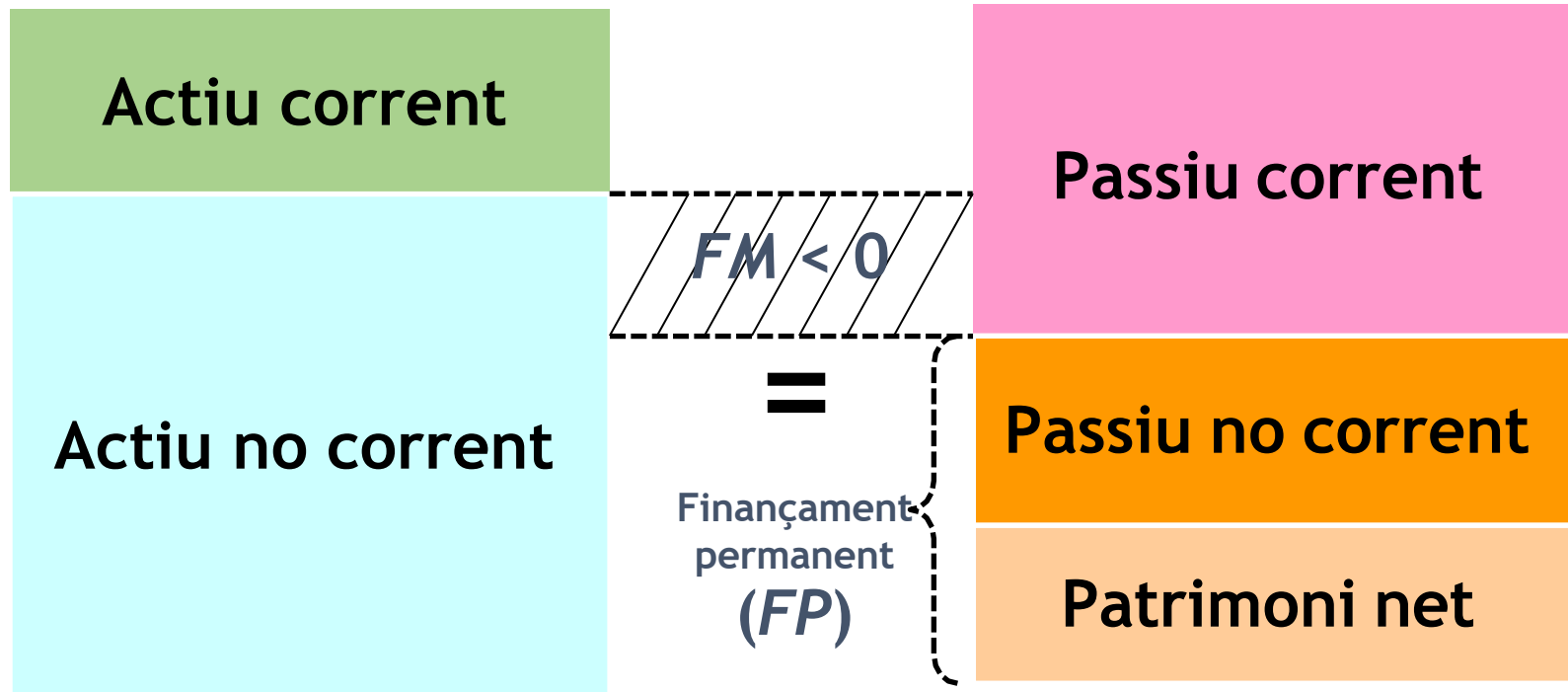
- Equilibri estable (fons de maniobra positiu)

$$FM = AC - PC = FP - ANC = FM > 0$$

- Equilibri inestable (fons de maniobra negatiu)

$$FM = AC - PC = FP - ANC = FM < 0$$

ESTRUCTURA ECONÒMICA I FINANCERA DE L'EMPRESA

Actiu corrent

Passiu corrent

Actiu no corrent

=

Passiu no corrent

Patrimoni net

ESTRUCTURA ECONÒMICA I FINANCERA DE L'EMPRESA

La variació del patrimoni: concepte de resultat

A la comptabilitat li interessa saber tant el valor del patrimoni en un moment donat com la variació que experimenta al llarg del temps a conseqüència de l'activitat econòmica.

RESULTAT DEL PERÍODE: variació positiva (augment) o negativa (disminució) que experimenta el patrimoni net de l'empresa a conseqüència de l'activitat econòmica realitzada per la societat.

Calcular un resultat periòdic permet avaluar la gestió empresarial, prendre decisions sobre el futur, repartir beneficis o pagar impostos, entre d'altres.

$$\text{RESULTAT} = \text{INGRESSOS} - \text{DESPESES}$$

INGRÉS: increments en el patrimoni net durant l'exercici, ja siga en forma d'entrades o augments en el valor dels actius, o de d'eixides o disminucions de valor dels passius, sempre que no tinguen origen en aportacions dels socis o propietaris.

DESPESA: decrements en el patrimoni net durant l'exercici, ja siga en forma d'eixides o disminucions en el valor dels actius, o del reconeixement o augment de valor dels passius, sempre que no tinguen origen en distribucions als socis o propietaris.

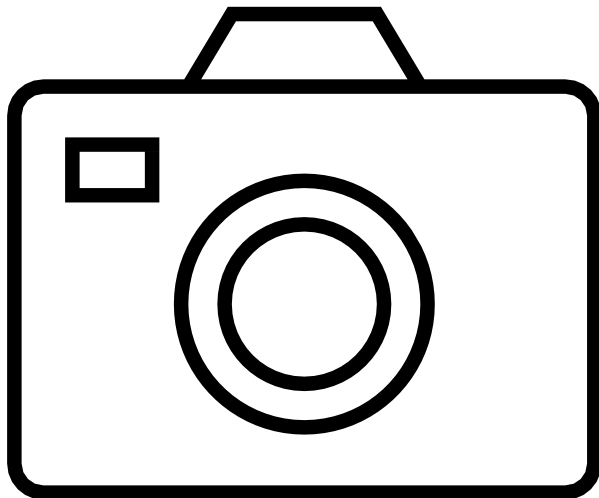
La variació del patrimoni: concepte de resultat

Reconeixement comptable dels ingressos i les despeses

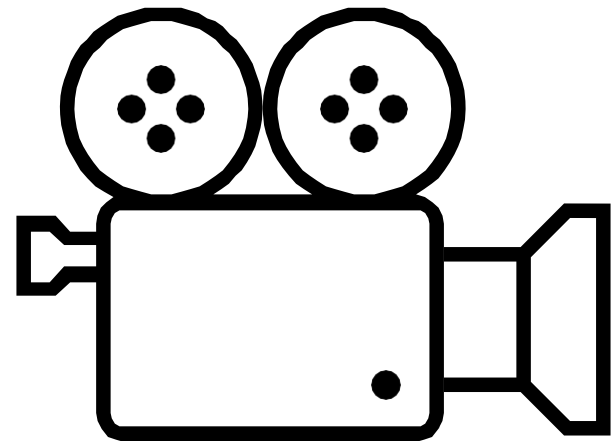
	Ingressos	Despeses
Definició	Valor en unitats monetàries dels béns o serveis prestats.	Valor dels béns o serveis consumits.
Moment	Quan es traspasa la propietat dels béns o la prestació de serveis.	En reconèixer els ingressos obtinguts pel consum dels béns i serveis. Correlació entre ingressos i despeses.
Valoració	Valor raonable de la contrapartida, rebuda o per rebre; excepte evidència contrària, preu acordat.	Valor dels béns i serveis entregats, consumits o aplicats per a l'obtenció dels ingressos. Principi de meritació.

REPRESENTACIÓ I EVOLUCIÓ DEL PATRIMONI EMPRESARIAL

El balanç de situació és com una **FOTOGRAFIA** de l'empresa en un moment determinat.

El compte de resultats és com un **VÍDEO** de l'empresa que capta l'evolució del patrimoni durant un cert període de temps.

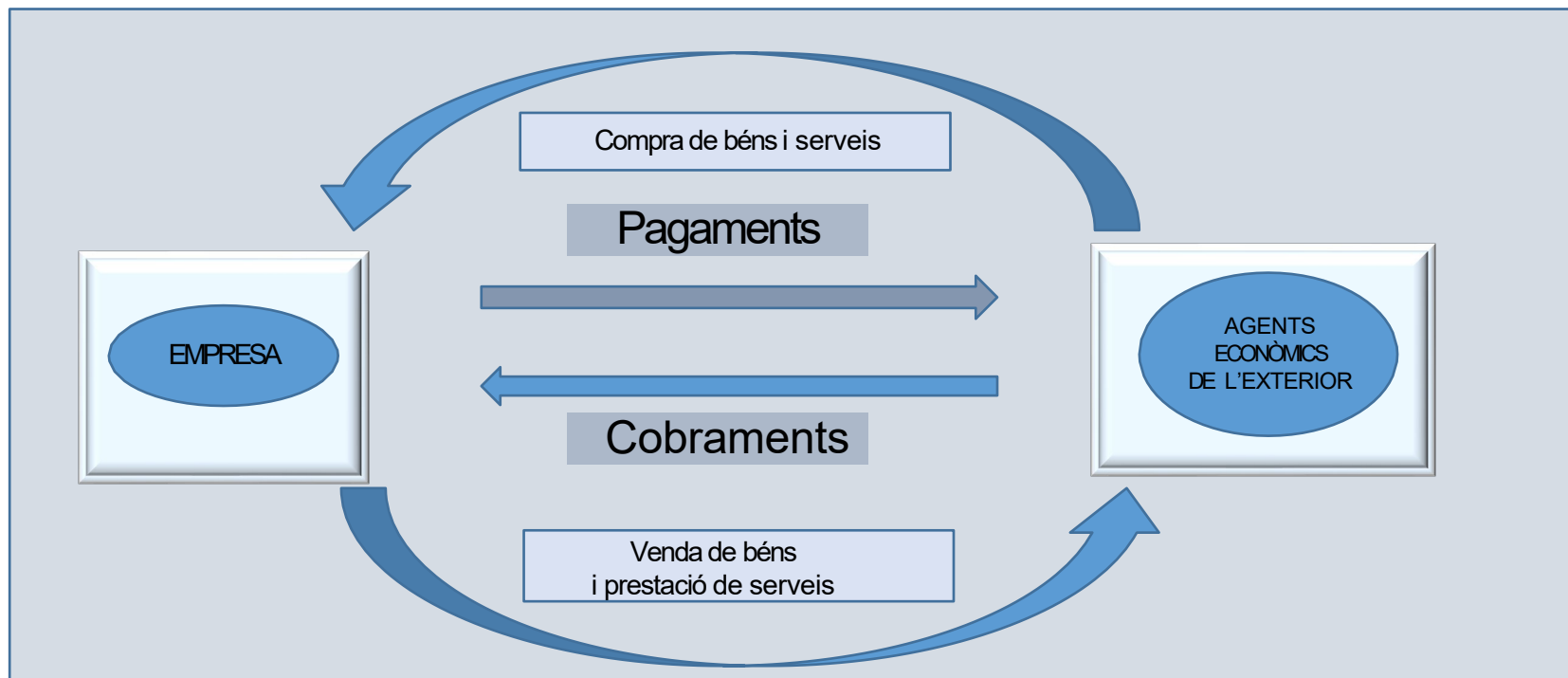

Resultat: flux econòmic vs. flux monetari

Les operacions que les empreses fan amb el món exterior poden agrupar-se en dos tipus de fluxos:

Flux econòmic: moviment d'entrades i eixides de béns i serveis.

Flux monetari: moviment d'entrades i eixides de diners (cobraments i pagaments).

INGRESSOS \neq COBRAMENTS

DESPESES \neq PAGAMENTS

Flux econòmic vs. flux monetari: exemples

Venda de mercaderies que es cobren al comptat

INGRÉS I COBRAMENT

Serveis d'assessoria, pendents de pagament

DESPESA; NO PAGAMENT

Bestreta de nòmina a un empleat

PAGAMENT; NO DESPESA

Pagament per Cap d'Any de la prima d'assegurança

PAGAMENT; NO DESPESA

Pèrdua de valor d'existències al magatzem

DESPESA; NO PAGAMENT

Flux econòmic vs. flux monetari: pràctiques

Compra d'un ordinador per 1.000 € al comptat.

PAGAMENT; NO DESPESA

Reparació d'una avaria per un import de 3.000 € pagant-ne la meitat al comptat.

DESPESA I PAGAMENT

Cobrament de 1.500 € pel lloguer anticipat de tres mesos.

COBRAMENT; NO INGRÉS
(INGRÉS QUAN ES MERITE)

Venda de mercaderies a crèdit per 3.000 €.

INGRÉS I NO COBRAMENT

Pagament de despeses de personal del mes.

DESPESA I PAGAMENT

CAS PRÀCTIC 1.1

Resultat: compte de pèrdues i guanys

Si bé la comptabilitat ofereix informació sobre ambdós fluxos, el resultat de l'empresa es calcula tenint en compte només el valor de les operacions del flux econòmic, és a dir, el valor de les compres i els béns consumits (**DESPESES**) i el valor de les vendes i els serveis prestats (**INGRESSOS**).

El **compte de pèrdues i guanys** és un document que recull el resultat de l'exercici, format pels ingressos i les despeses, excepte quan escaiga imputar-los directament al patrimoni net, segons s'indica en les normes de registre i valoració.

RESULTAT DE L'EXERCICI 20XX

1. Import net de la xifra de negocis.
2. Variació d'existències de PT i PC.
3. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu.
4. Aprovisionaments.
5. Altres ingressos d'exploració.
6. Despeses de personal.
7. Altres despeses d'exploració.
8. Amortització de l'immobilitzat.
9. Imputació de subvencions de capital.
10. Excessos de provisions
11. Deteriorament i resultat per alienació d'immob.

A. RESULTAT D'EXPLOTACIÓ

12. Ingressos financers.
13. Despeses financeres.

B. RESULTAT FINANCER

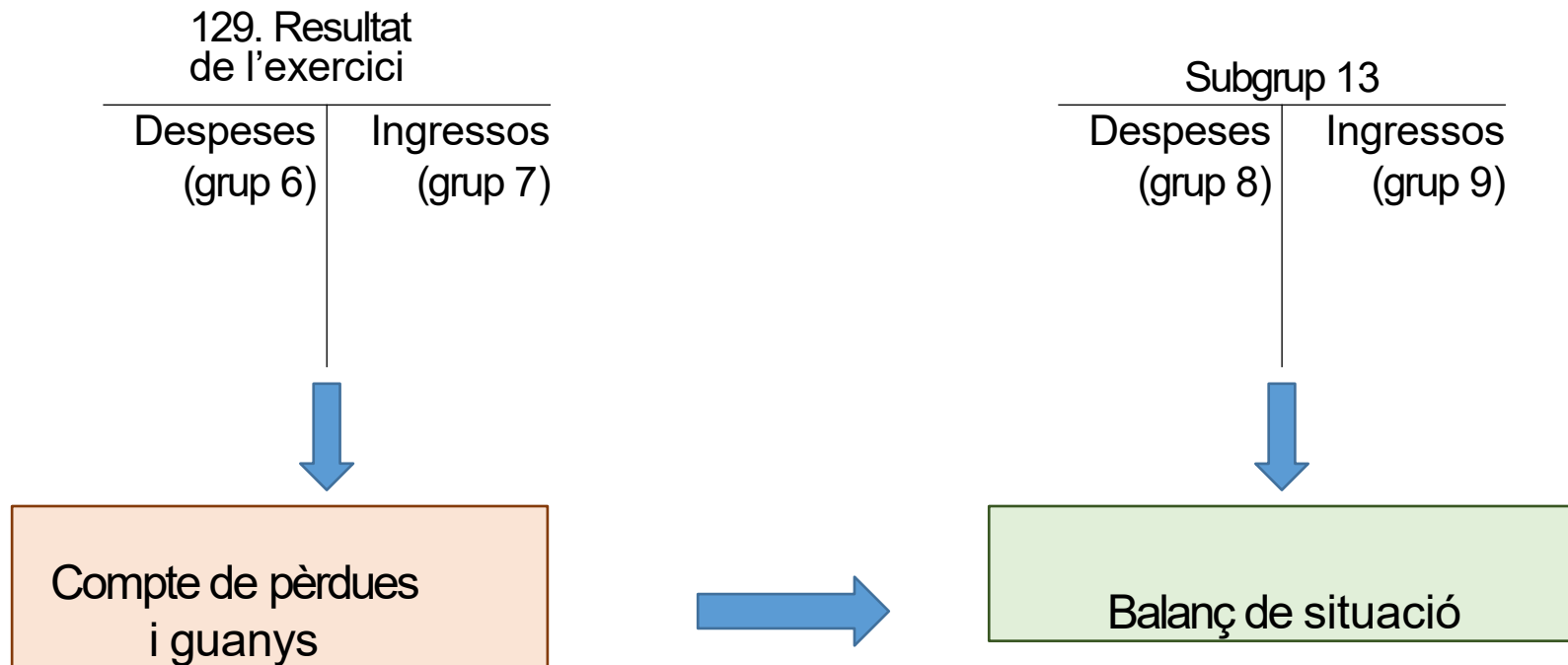
C. RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (A+B)

14. Impost sobre beneficis.

D. RESULTAT DE L'EXERCICI

Ingressos i despeses: imputació

Els ingressos i les despeses de l'exercici s'imputen al compte de pèrdues i guanys i formen part del resultat, excepte quan escaiga imputar-los directament al patrimoni net.

Principis comptables

Els principis comptables són regles fonamentals que han de conduir a fer que els estats financers mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa, tenint en compte la realitat econòmica i no sols la forma jurídica de les operacions.

- **Principi d'empresa en funcionament:** la gestió de l'empresa continuarà en un futur previsible.
- **Principi de meritació:** els efectes de les transaccions o fets comptables es registren quan ocorren i s'imputen a l'exercici les despeses i els ingressos que afecten l'exercici, amb independència de la data del pagament o cobrament.
- **Principi d'uniformitat:** adoptat un cert criteri, s'ha de mantenir en el temps i aplicar-se de manera uniforme per a transaccions, fets i condicions similars.
- **Principi de prudència:** cal ser prudent en les estimacions i valoracions que es fan en condicions d'incertesa.
- **Principi de no compensació:** no poden compensar-se partides d'actiu i passiu ni de despeses i ingressos.
- **Principi d'importància relativa:** s'admet la manca d'aplicació estricta dels principis i criteris comptables quan no afecte de manera significativa.

Principis comptables: exemples

Una empresa calcula el resultat periòdic, no el resultat de liquidació.

- No té sentit si tinguera idea de cessar les activitats.

Empresa en
funcionament

Una empresa compra mercaderies a crèdit.

- Reconeixement amb independència del moment de pagament

Meritació

Una empresa aplica el criteri FIFO per a la valoració del seu inventari → manté el criteri en l'exercici següent.

Uniformitat

Se sap que un client té dificultats financeres i és possible que no pague, per la qual cosa reconeix una pèrdua.

Prudència

Una empresa X té saldos en comptes de proveïdors per valor de 5.000 €, i saldos en comptes de clients per valor de 8.000 €.

No compensació

Una empresa compra una grapadora. Si bé espera usar-la durant més d'un any, la porta a despeses de l'exercici.

Importància relativa

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA

Departament de
Comptabilitat

**GRAU EN FINANCES I
COMPTABILITAT**
Comptabilitat Financera I

TEMA 2

ANÀLISI DE LES TRANSACCIONS ECONÒMIQUES I EL MÈTODE COMPTABLE

JUAN LUIS GANDÍA CABEDO
CATEDRÀTIC D'UNIVERSITAT

Què aprendrem en aquest tema?

- En aquest tema comencem l'estudi de la comptabilitat presentant en primer lloc quins dels fets que ocorren en l'empresa es tindran en compte (**fets comptables**).
- Una vegada identificats els fets comptables, aprendrem com es registren i es reflecteixen comptablement a través del **mètode comptable**, com també la representació dels elements patrimonials a través dels **comptes**.
- Estudiarem també l'organització i el suport bàsic del registre comptable, els **llibres de comptabilitat**.

Objectius

- Identificar els fets comptables entre els fets econòmics.
- Classificar els tipus de fets comptables.
- Comprendre el principi de dualitat i la lògica comptable basada en aquest principi.
- Determinar el resultat comptable com a conseqüència dels fets que modifiquen el net patrimonial.
- Conèixer el concepte i el funcionament del compte.
- Conèixer els llibres de comptabilitat i aprendre'n el funcionament.

Continguts

1. Reconeixement i valoració de les transaccions econòmiques.
2. El mètode comptable.
3. Llibres i registres de comptabilitat.

Bibliografia bàsica

- Aula Virtual, tema 2.
- Montagud Mascarell, M. D. (coord.) (2012), cap. 2.
- Montesinos Julve, V. (coord.) (2021), cap. 2.

Tema 2. Anàlisi de les transaccions econòmiques i el mètode comptable

Reconeixement i valoració de les transaccions econòmiques: fets econòmics i fets comptables

En l'exercici de l'activitat econòmica d'una empresa es produeixen una sèrie de transaccions o fets que denominem fets econòmics, però només són objecte de comptabilització els fets que afecten el **patrimoni**.

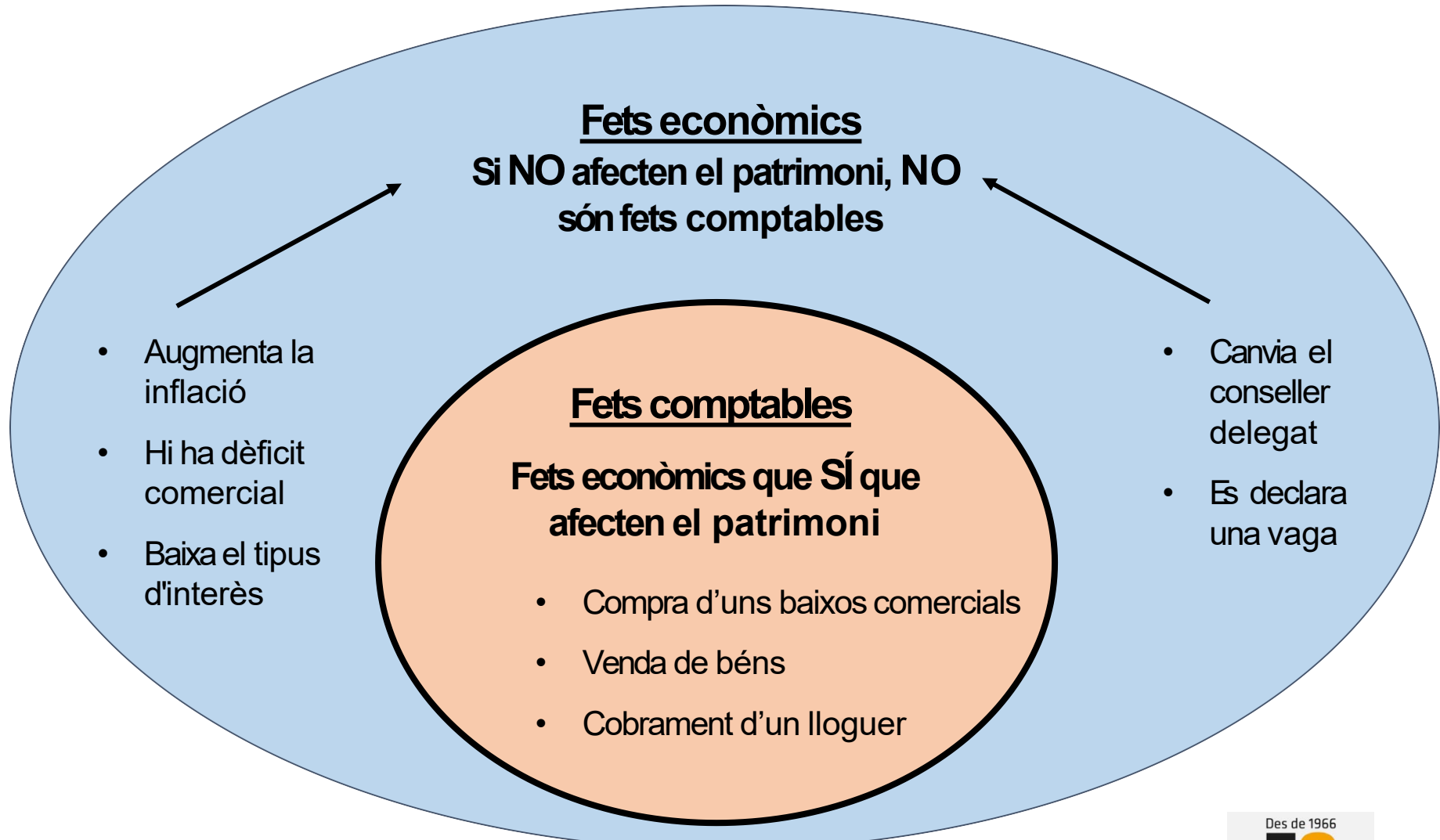
Fets comptables: actes o transaccions que alteren **quantitativament o qualitativament el patrimoni**.

És missió de la comptabilitat informar d'aquests fets i interpretar-los de manera adequada.

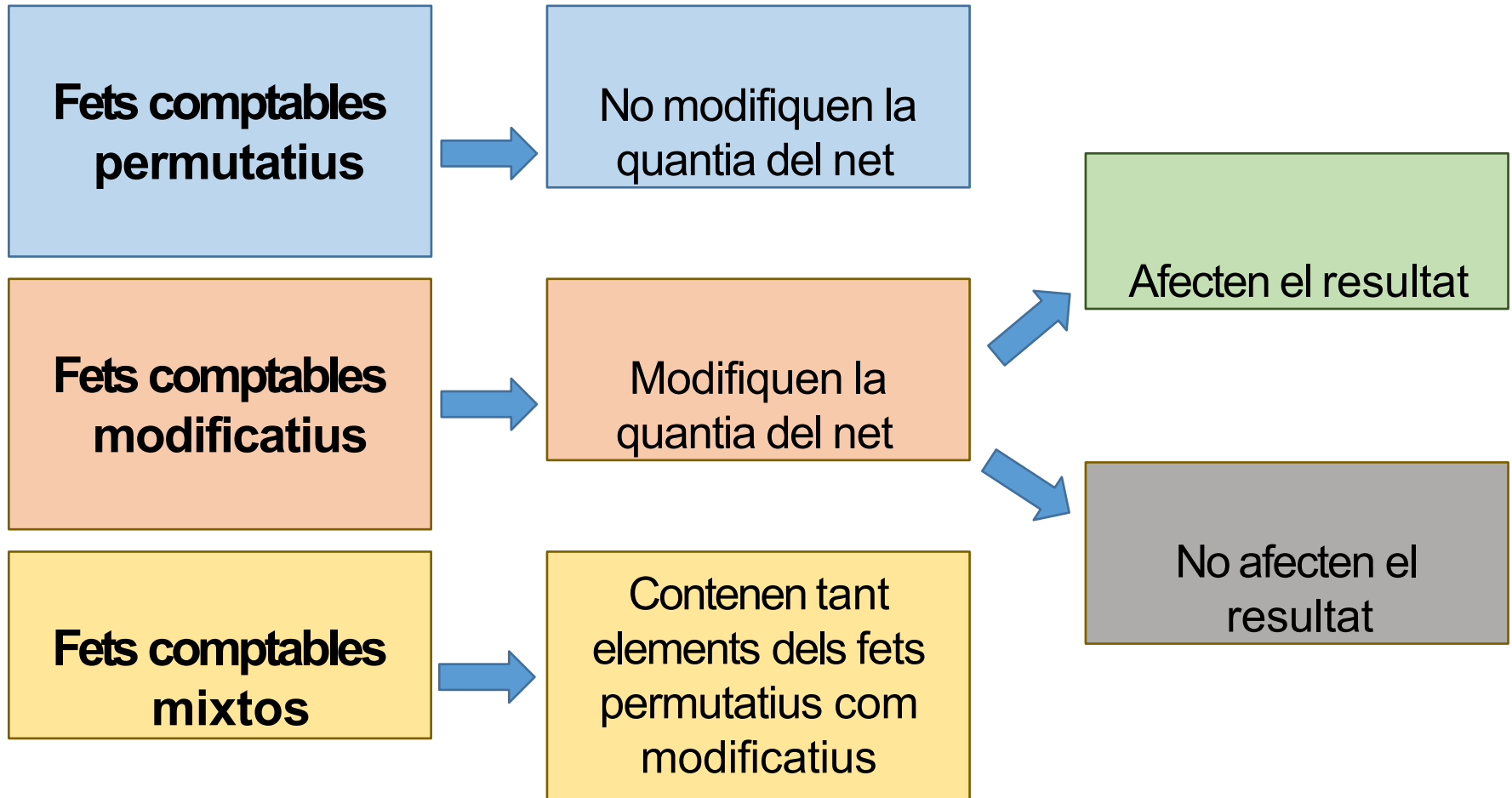
Característiques

- Poden ser **independents** de la voluntat de l'empresa.
- Han de ser suficientment **significatius**.
- Han de tenir **relació directa i concreta** amb l'empresa.

Fets econòmics i fets comptables

Tipus de fets comptables

Cas pràctic 2.1. Fet econòmic i fet comptable

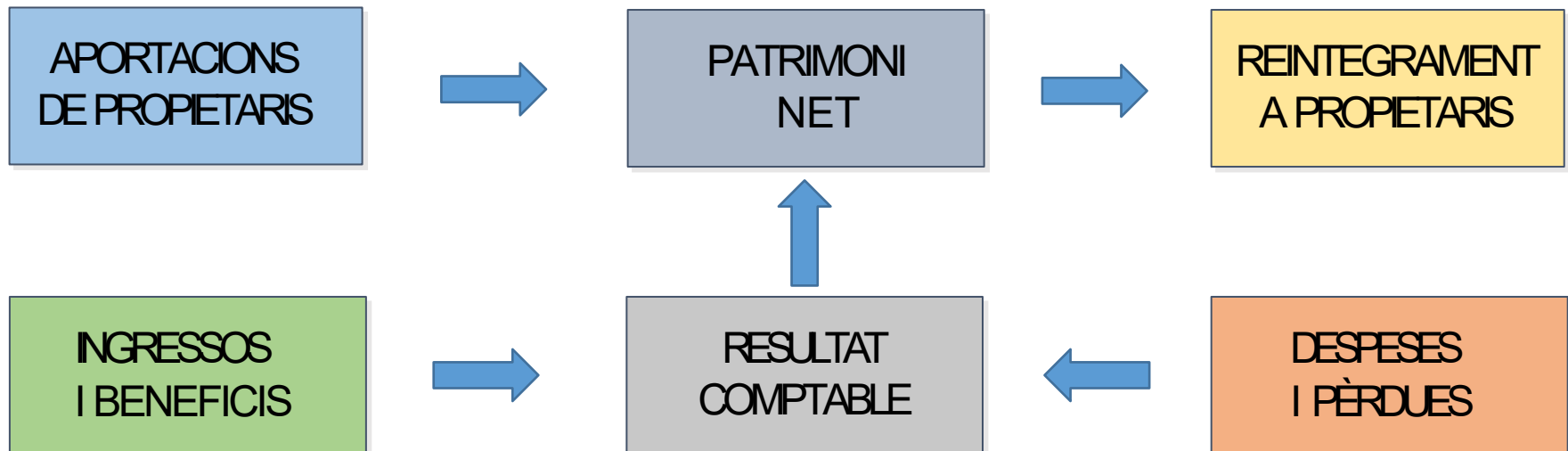
Dels fets següents, quins són comptables? Quins són els elements patrimonials que hi intervenen?

1. El cobrament d'un lloguer.
2. La contractació de personal.
3. L'elaboració d'un pressupost.
4. La firma d'un contracte de lloguer.
5. L'adquisició al comptat d'un ordinador per a tasques administratives.
6. L'aprovació pel Banc Europeu de la disminució dels tipus d'interès.
7. L'adquisició a crèdit d'un vehicle per al transport de mercaderies.
8. El pagament de taxes a l'Administració pública pel desenvolupament de l'activitat econòmica.
9. L'anunci del producte interior brut del primer semestre de l'any.
10. La compra de mobiliari amb pagament ajornat.
11. El reemborsament d'un préstec concedit pel banc.
12. El pagament de les nòmines dels empleats del mes.
13. La venda de mercaderies a crèdit.
14. La quantitat aportada per un empresari per a portar a terme l'activitat empresarial.
15. L'obtenció d'un préstec per una entitat financera, la devolució del qual es farà en deu anys.
16. La compra de mercaderies al comptat.

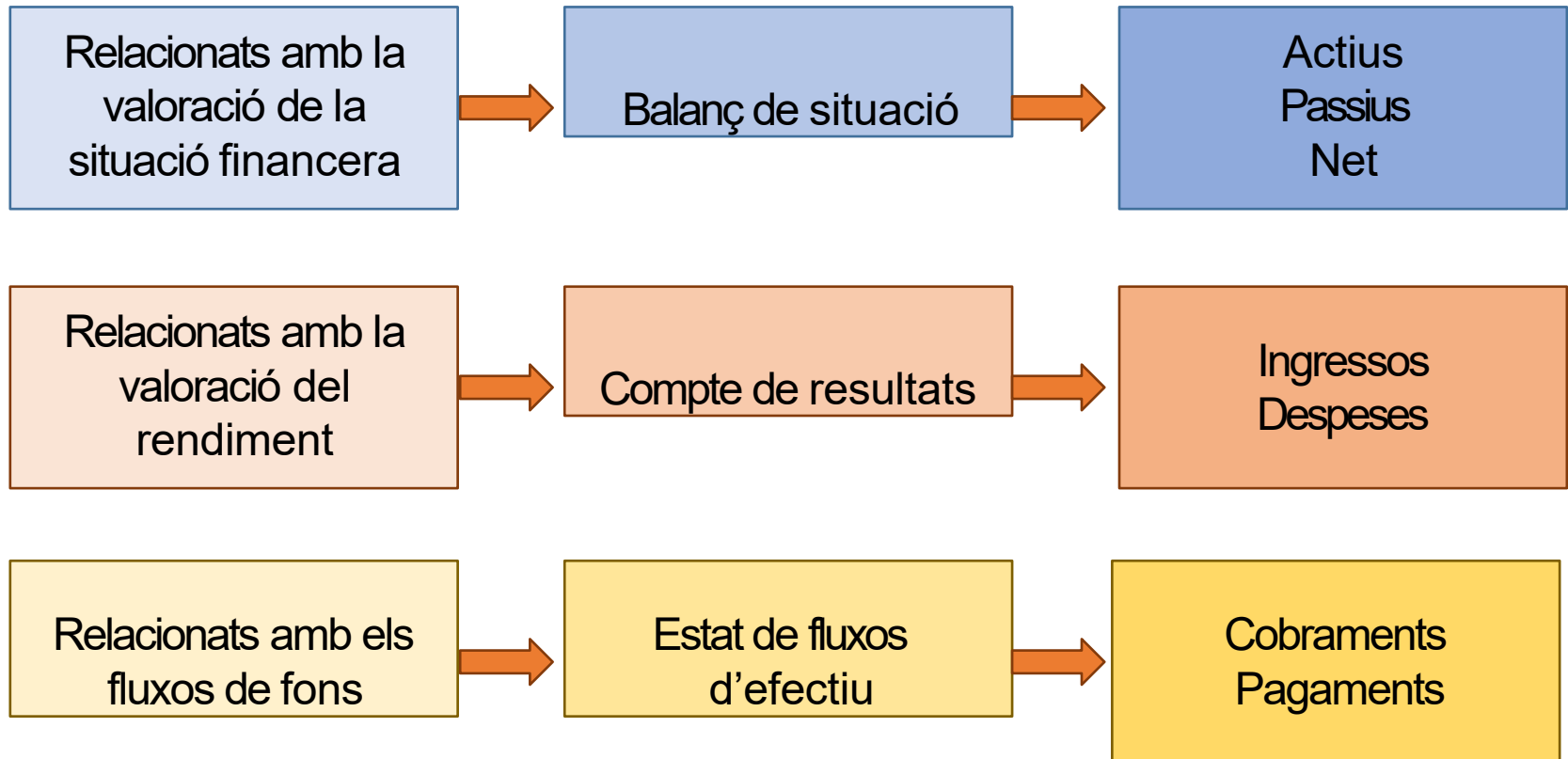
Fets comptables

Uns certs fets modificatius alteren el net i donen lloc al resultat de l'exercici. Recordeu que el net mesura la riquesa de l'empresa. Per tant, una **variació en el net** (benefici o pèrdua) és el mateix que el **resultat**.

El resultat comptable deriva dels fets comptables que produeixen una alteració en el net a conseqüència de l'activitat de l'empresa, però no de les aportacions/reintegraments dels propietaris.

Fets comptables: elements dels estats financers

Fets comptables

Per a analitzar els fets comptables partim de l'equació fonamental del patrimoni en dos moments del temps:

Moment 0

$$A_0 = N_0 + P_0$$

Moment 1

$$A_1 = N_1 + P_1$$

$$\underbrace{A_0 + \Delta A - \nabla A}_{A_1} = \underbrace{N_0 + \Delta N - \nabla N}_{N_1} + \underbrace{P_0 + \Delta P - \nabla P}_{P_1}$$

Fets comptables – Exemple

1. S'inicia un negoci, al qual el propietari aporta 6.000 € en efectiu

$$\Delta A (\text{Tresoreria}) = \Delta N (\text{Capital aportat})$$

$$6.000 = 6.000$$

FET
MODIFICATIU

2. Compra un local al comptat per 4.000 €

$$A_1 - \nabla A (\text{Tresoreria}) + \Delta A (\text{Local}) = N_1$$

$$6.000 - 4.000 + 4.000 = 6.000$$

FET PERMUTATIU

3. Compra existències a crèdit, amb ajornament del pagament, per 3.000 €

$$A_2 + \Delta A (\text{Existències}) = N_1 + \Delta P (\text{Proveïdors})$$

$$6.000 + 3.000 = 6.000 + 3.000$$

FET PERMUTATIU

Fets comptables – Exemple

Actiu	X1
Tresoreria	6.000
Total de l'actiu	6.000

P. net i passiu	X1
Net	6.000
Total p. net i passiu	6.000

Actiu	X2
Construccions	4.000
Tresoreria	2.000
Total de l'actiu	6.000

P. net i passiu	X2
Net	6.000
Total p. net i passiu	6.000

Actiu	X3
Construccions	4.000
Mercaderies	3.000
Tresoreria	2.000
Total de l'actiu	9.000

P. net i passiu	X3
Net	6.000
Proveïdors	3.000
Total p. net i passiu	6.000

El mètode comptable

El mètode comptable és el conjunt de proposicions i convenis de caràcter conceptual i instrumental que permeten obtenir una informació estructurada que siga útil per a la presa de decisions dels usuaris. És la manera de captar la realitat economicofinancera de l'empresa i les modificacions que s'hi produeixen.

S'estructura en una sèrie d'acords:

- **Principi de dualitat**
- Regles de mesurament
- Regles de representació
- Regles d'agregació

El principi de dualitat i la partida doble

En cada fet comptable hi ha almenys dues parts o aspectes contraposats que varien en igual quantia, de manera que sempre es compleix l'equació patrimonial:

$$A = N + P$$

Important!: l'essència del principi de dualitat consisteix en una propietat bidimensional. Per a la comptabilitat, aquesta propietat és tan sols un principi operatiu que s'aplica per a aconseguir un coneixement estructurat i sistemàtic de les transaccions de naturalesa econòmica realitzades per l'empresa, és a dir, explicatiu dels increments i decrements del binomi inversió-finançament, en connectar els uns amb els altres en una relació de causa a efecte.

El compte com a instrument de representació comptable

Compte: instrument conceptual que empra la comptabilitat per a representar el valor de cada element patrimonial i fer un seguiment de l'evolució.

Elements del compte

- Identificació de l'element patrimonial que representa, concretat mitjançant el **títol del compte**.
- Augments i disminucions de valor, conseqüència dels fets comptables, que es reflecteixen mitjançant anotacions en el compte.
- Expressió del valor de l'element derivat de les anotacions fetes fins a una certa data, denominat **saldo del compte**.
- Cada compte ha de tenir dos costats (**deure i haver**), on figuren els augments i les disminucions de valor a conseqüència dels fets comptables.

D	Nom	H
Anotacions		Anotacions

El compte: classificació

Per la naturalesa

- Comptes d'actiu
- Comptes de passiu
- Comptes de patrimoni net

Pel funcionament

- Comptes administratius
- Comptes especulatius

Segons modifiquen o no el patrimoni net

- Comptes integrals (*A* i *P*)
- Comptes diferencials (*PN*)

Funcionament dels comptes: T^a del càrrec i l'abonament

Partint de l'equació patrimonial:

$$A = N + P$$

Moment inicial:

$$A_0 = N_0 + P_0$$

Moment final:

$$A_1 = N_1 + P_1$$

$$A_1 = A_0 + \Delta A - \nabla A$$

On:

$$N_1 = N_0 + \Delta N - \nabla N$$

$$P_1 = P_0 + \Delta P - \nabla P$$

Funcionament dels comptes: T^a del càrrec i l'abonament

$$A_0 + \Delta A - \nabla A = N_0 + \Delta N - \nabla N + P_0 + \Delta P - \nabla P$$

$$A_1 = N_1 + P_1$$

Canviem els signes negatius:

$$A_0 + \Delta A + \nabla P + \nabla N = N_0 + \Delta N + P_0 + \Delta P + \nabla A$$

$$\text{DEURE} = \text{HAVER}$$

Funcionament dels comptes: T^a del càrrec i l'abonament

$$A_0 + \Delta A + \nabla P + \nabla N = N_0 + \Delta N + P_0 + \Delta P + \nabla A$$

<p>Actiu inicial Increment actiu Disminució passiu Disminució net</p>	<p>Net inicial Increment net Passiu inicial Increment passiu Disminució actiu</p>
---	---

Recorda: Per a elaborar informació, el sistema comptable utilitza un instrument anomenat compte. A través dels comptes es poden resumir i acumular tots els successos i transaccions que han tingut lloc en un període de temps. Cada compte representarà un element del patrimoni.

L'objectiu del compte és representar tots i cadascun dels elements que constitueixen el patrimoni, així com els elements que componen el resultat comptable, de manera que aparega la informació individualitzada. A més indicarà el valor que posseïxen els elements, així com les variacions que aquests han tingut al llarg del temps. El valor dels elements sempre s'indica en unitats monetàries.

Funcionament dels comptes: T^a del càrrec i l'abonament

D	ACTIU	H
		∇A
A_0		
ΔA		

D	NET	H
		N_0
∇N		ΔN

D	PASSIU	H
		P_0
∇P		ΔP

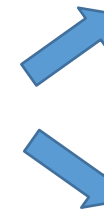
El compte com a instrument de representació comptable

TÍTOL DEL COMPTE (denominació i codi)

Deure (<i>D</i>)	Haver (<i>H</i>)
Anotacions en el deure (carregar)	Anotacions en l'haver (abonar)
$\sum D =$ suma del deure o deutora	$\sum H =$ suma de l'haver o creditora
Saldo del compte $= \sum D - \sum H$	

Diferència entre la suma del deure i la suma de l'haver

Deutor
 $\sum D > \sum H$

Creditor
 $\sum D < \sum H$

El compte com a instrument de representació comptable

572. Bancs c/c

Deure (D)	Haver (H)
10.000	800
2.000	1.000
3.000	2.000
1.500	1.500
800	
15	
17.315	5.300
S.D. 12.015	

El compte com a instrument de representació comptable

Compte 572. Bancs c/c							
Núm. d'assent.	Data	Deure	Haver	Total deure	Total haver	Saldo deutor	Saldo creditor
1	1/1/20X0	10.000		10.000	0	10.000	
4	3/1/20X0	2.000		12.000	0	12.000	
5	3/1/20X0		800	12.000	800	11.200	
8	7/1/20X0		1.000	12.000	1.800	10.200	
11	08/1/20X0		2.000	12.000	3.800	8.200	
12	10/1/20X0	1.500		13.500	3.800	9.700	

El compte: terminologia

Anotacions en un compte	Operacions sobre un compte
<p>OBRIR un compte: assignar un títol i fer la primera anotació.</p>	<p>DÈBIT d'un compte: és la suma de les anotacions fetes al DEURE.</p>
<p>CARREGAR un compte: inscriure una anotació en el DEURE d'un compte.</p>	<p>CRÈDIT d'un compte: és la suma de les anotacions fetes a l'HAYER.</p>
<p>ABONAR un compte: inscriure una anotació en l'HAYER d'un compte.</p>	<p>SALDO d'un compte: és la diferència entre la suma de les anotacions fetes al DEURE i les anotacions fetes a l'HAYER.</p>
<p>LIQUIDAR un compte: fer-hi les anotacions pendents, a fi de calcular correctament el saldo en un moment determinat.</p>	<p>TANCAR un compte: donar per finalitzades les operacions, després d'haver sigut saldat el compte, i expressar la suma igual en les dues parts (deure i haver).</p>
<p>SALDAR un compte: anotar el saldo en la part amb una suma menor, a fi que les dues sumes siguin iguals i que, per tant, el SALDO siga zero.</p>	
<p>REOBERTURA d'un compte: anotar el saldo en la part oposada on es va inscriure per a saldar-la, generalment per a iniciar anotacions que corresponen a un nou període.</p>	

Llibres i registres de comptabilitat

Són els suports d'informació on es reflecteixen les anotacions dirigides a representar elements (comptes), coordinar els comptes per a captar els fets comptables i representar els documents de síntesi expressius de la situació i l'activitat econòmica.

TIPUS

PRINCIPALS: diari, major, inventaris i comptes anuals.

AUXILIARS: caixa, clients, venciments de cobraments...

OBLIGATORIS: diari, inventari i comptes anuals. Llibre d'actes.

VOLUNTARIS: major, altres llibres i registres.

CONTINGUT

LLIBRE MAJOR: suport material de tots els comptes.

LLIBRE DIARI: instrument material per al registre dels fets comptables.

LLIBRE D'INVENTARI I COMPTES ANUALS: conté els inventaris, balanços de comprovació i comptes anuals

Libre diari

Registre cronològic de les operacions fetes per l'empresa. Constitueix un registre del que ha succeït a l'empresa i, a més, les anotacions exigeixen l'anàlisi dels fets comptables, la identificació dels elements afectats i el vincle entre els comptes que han de captar-los.

No sols té una funció històrica o de registre cronològic, sinó també una funció de coordinació entre els comptes comptables emprats.

És un **llibre obligatori**.

Les anotacions al **llibre diari** són els **assentaments comptables**.

	Deure		Haver	
	_____	Data	_____	
u. m.	Compte	a	Compte	u. m.
	_____	(Explicació)	_____	

Registre de les transaccions: l'assentament comptable

Els fets comptables o transaccions s'han de registrar per ordre cronològic a través d'anotacions, apunts o assentaments comptables

Deure		Data	Haver	
u.m.	Compte	a	Compte	u.m.
Actiu inicial Increment de l'actiu Disminució del passiu Disminució del net			Net inicial Increment net Passiu inicial Increment del passiu Disminució de l'actiu	

Registre de les transaccions: l'assentament comptable

Assentament comptable: formats

	1/1/20X0		
1.210(430) Clients		a (700) Venda de mercaderies	1.000
		(477) HP IVA Repercutit	210
	2/1/20X0		
1.210(572) Bancs c/c		a (430) Clients	1.210

Núm. assent.	Data	Compte	Concepte	Deure	Haver
1	1/1/20X0	(430) Clients	Venda fra. 2	1.210	
1	1/1/20X0	(700) Venda de mercaderies	Venda fra. 2		1.000
1	2/1/20X0	(477) HP IVA repercutit	Venda fra. 2		210
2	2/1/20X0	(572) Bancs c/c	Cobrament fra. 2	1.210	
2	2/1/20X0	(430) Clients	Cobrament fra. 2		1.210

Exemple. Registre de les transaccions

- Aportació del propietari al compte corrent per a constituir l'empresa (6.000 €)
- Adquisició al comptat d'un local comercial (4.000 €)
- Compra de mercaderies a crèdit (3.000 €)

1.	6.000	(572)	Bancs c/c		
	<hr/>			a	
2.		(100)	Capital social		6.000
	<hr/>				
	4.000	(211)	Construccions		
	<hr/>			a	
3.		(572)	Bancs c/c		4.000
	<hr/>				
	3.000	(600)	Compres de mercaderies		
	<hr/>			a	
		(400)	Proveïdors		3.000
	<hr/>				

Tema 2. Anàlisi de les transaccions econòmiques i el mètode comptable

Exemple. Registre de les transaccions

- Venda de mercaderies al comptat (6.000 €)
- Pagament a proveïdors
- Pagament de la prima d'assegurances (150 €)

4.	<u>6.000(572) Bancs c/c</u>			
5.		a	<u>(700) Vendes de mercaderies</u>	6.000
	<u>3.000(400) Proveïdors</u>			
6.		a	<u>(572) Bancs c/c</u>	3.000
	<u>150(625) P. d'assegurances</u>			
		a	<u>(572) Bancs c/c</u>	150

Llibre major

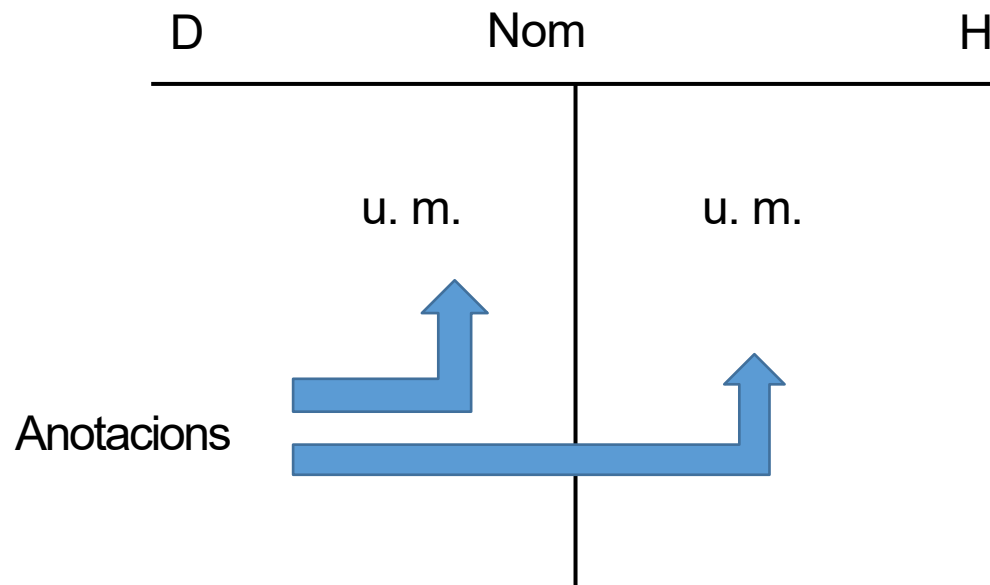
Instrument material que conté tots els comptes.

Resumeix els moviments en cada compte

Periòdicament es van traslladant a aquest llibre els moviments registrats al llibre diari (respectant l'ordre cronològic dels moviments).

El formen els majors de cada compte.

És un **llibre voluntari**.

Libre major: exemple

572. Bancs c/c

Deure (D)	Haver (H)
(1) 6.000	
	(2) 4.000
(4) 6.000	
	(5) 3.000
	(6) 150
12.000	7.150
S. D. 4.850	

Llibre d'inventaris i comptes anuals

Informació que figura en aquests llibres:

- El balanç inicial detallat de l'empresa.
- Els balanços trimestrals de comprovació de sumes i saldos.
- L'inventari de tancament de l'exercici.
- Els comptes anuals.

Important!: el Codi de comerç estableix que els empresaris han de dur obligatòriament un llibre d'inventaris i comptes anuals, un llibre diari. Les societats, a més, han de dur un llibre anomenat llibre d'actes on han de fer constar els acords adoptats per les juntes generals i pels altres òrgans col·legiats d'aquella. A més d'aquests llibres obligatoris, les empreses poden dur voluntàriament tots els llibres, registres i altres mitjans materials que consideren oportú per al registre i la recopilació de les seues operacions.

Libre d'inventaris i comptes anuals: balanç de SiS

Comptes	Sumes		Saldos	
	Deure	Haver	Deutor	Creditor
Construccions	190.000		190.000	
Instal·lacions	15.000		15.000	
Mobiliari	22.000	7.250	14.750	
Elements de transport	4.700		4.700	
Mercaderies	25.270		25.270	
Bancs c/c	133.125	14.270	118.855	
Clients	4.500	3.000	1.500	
Capital		257.700		257.700
Deutes a LT amb EC		67.000		67.000
Deutes a CT amb EC	5.000	50.000		45.000
Proveïdors	2.000	13.750		11.750
Cost de vendes	3.000		3.000	
Subministraments	300		300	
Despeses excepcionals	7.250		7.250	
Reparacions i conservació	3.250		3.250	
Interessos de deutes	1.000		1.000	
Despeses de personal	1.200		1.200	
Vendes de mercaderies		4.625		4.625
TOTALS	417.595	417.595	386.075	386.075

Hem de verificar que:

- El total de la columna d'imports del DEURE (HAVER) del llibre diari coincideix amb la suma de totes les anotacions del DEURE (HAVER) del llibre major. I que:*

$$\sum D = \sum H$$

- El total de saldos deutors és igual al de creditors:*

$$\sum \text{Saldos deutors} = \sum \text{Saldos creditors}$$

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA

Departament de
Comptabilitat

**GRAU EN FINANCES I
COMPTABILITAT**
Comptabilitat Financera I

TEMA 3

EL CICLE COMPTABLE

JUAN LUIS GANDÍA CABEDO
CATEDRÀTIC D'UNIVERSITAT

Què aprendrem en aquest tema?

- En aquest tema veurem les operacions comptables que l'empresa efectua des de l'inici de la seua activitat o exercici econòmic, el registre de totes les transaccions efectuades durant l'exercici econòmic i, també, les operacions per fer al final de l'exercici per a determinar el resultat comptable de l'exercici (**regularització comptable**).
- També estudiarem el tancament dels llibres de comptabilitat.

Objectius

- Conèixer els conceptes d'exercici econòmic i cicle comptable.
- Diferenciar entre resultat total i resultat periòdic.
- Identificar i entendre les fases del cicle comptable.
- Conèixer les operacions de regularització.

Continguts

1. Exercici econòmic i cicle comptable: fases
2. Obertura de l'exercici
3. Desenvolupament de l'activitat empresarial i registre comptable
4. Regularització i tancament de l'exercici
5. Elaboració dels estats financers

Bibliografia bàsica

- Aula Virtual, tema 3.
- Montagud Mascarell, M. D. (coord.) (2012), cap. 3.
- Montesinos Julve, V. (coord.) (2021), cap. 2.
- Muñoz, R., Márquez, J. i Lazcano, L. (2020), cap. 6.

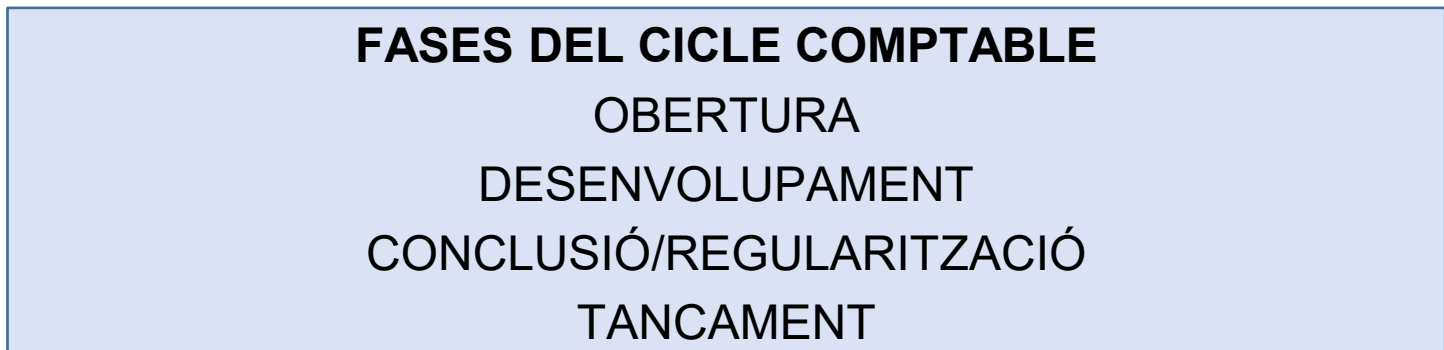
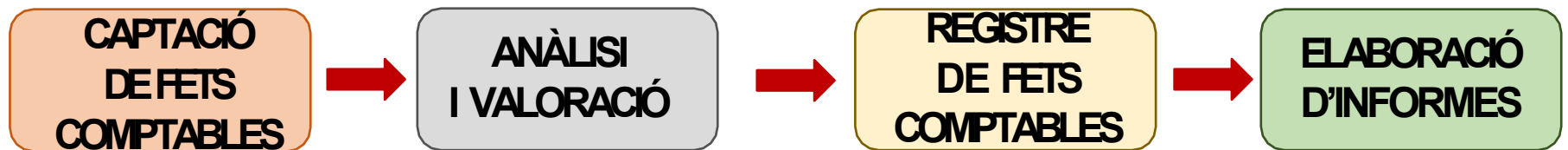
Exercici econòmic i cicle comptable

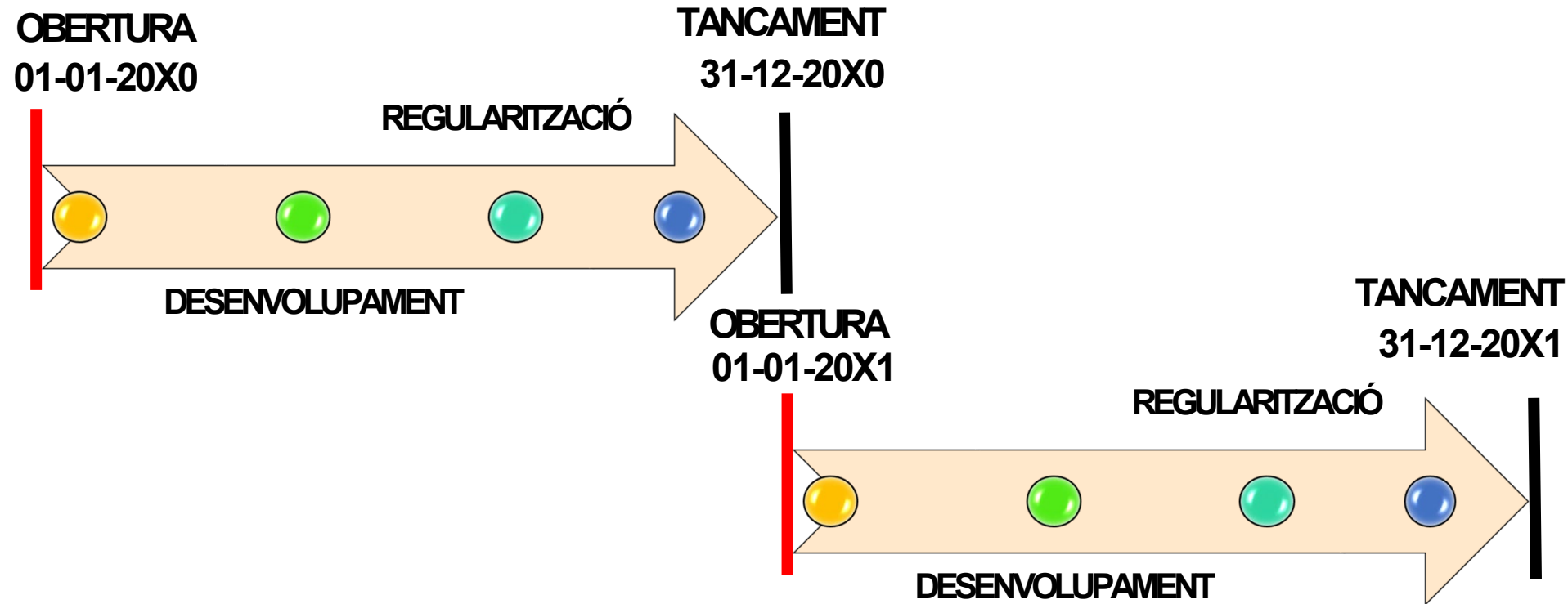
La vida d'una empresa sol ser indeterminada i el **resultat total** de la seua activitat s'obté comparant el net en el moment de la liquidació amb el net del moment de la constitució: $R_t = N_f - N_i$

No obstant això, no és operatiu esperar al final de la seua vida, ja que interessa per motius legals i econòmics (repartiment de beneficis, avaluació de la gestió empresarial, prendre decisions, pagar impostos...) dividir la vida de l'empresa en períodes més curts, anomenats **exercicis econòmics**.

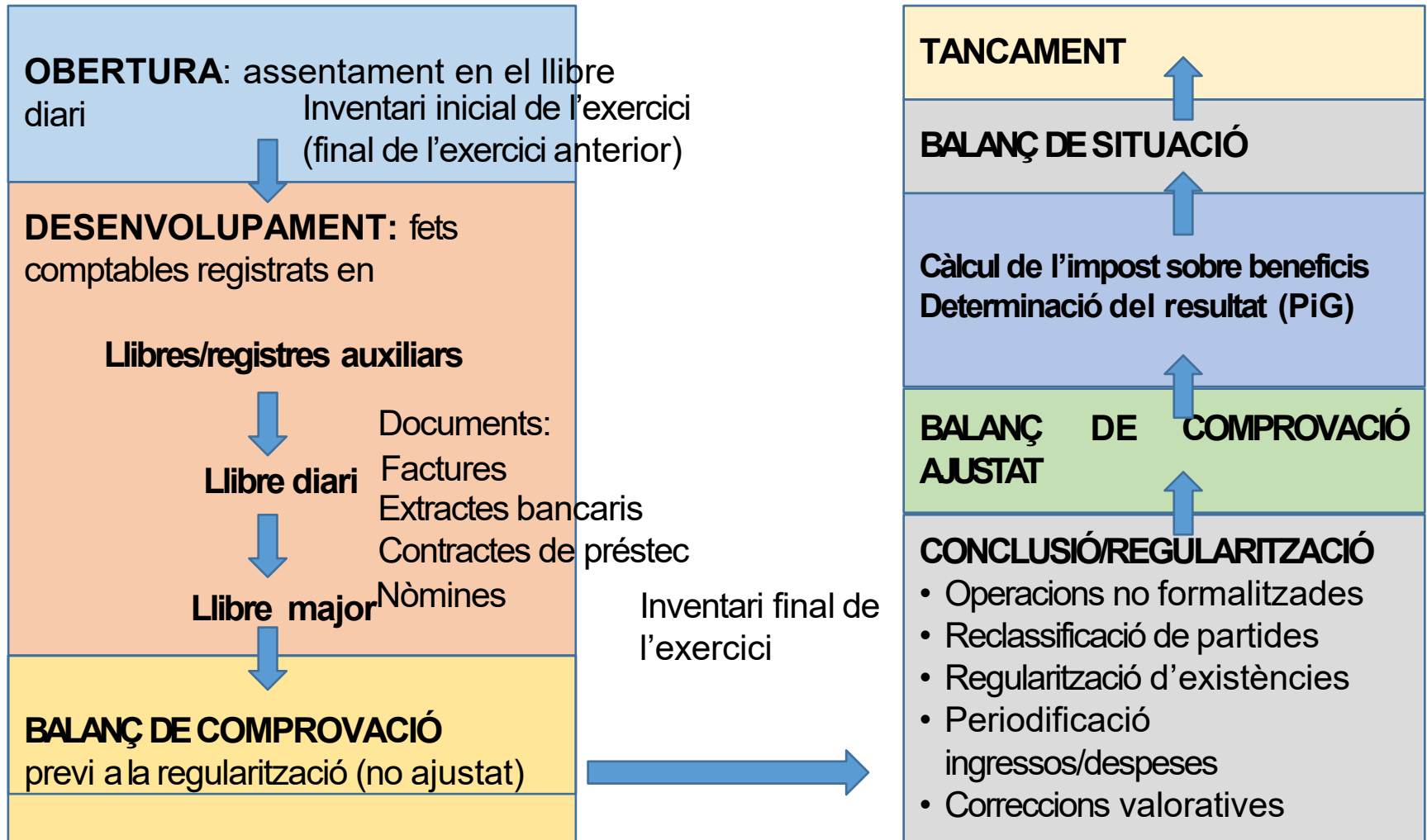
L'activitat que es realitza en cadascun d'aquests exercicis econòmics és captada i representada mitjançant el procés comptable que anomenem **cicle comptable**: conjunt d'operacions que repetitivament es fan en cada exercici econòmic a fi de determinar el resultat i la situació economicofinancera de l'empresa

Exercici econòmic i cicle comptable: fases (I)

Exercici econòmic i cicle comptable: fases (II)

Fase d'obertura

Inici de l'exercici comptable → assentament d'obertura

- Obertura de cada compte al llibre major
- Saldos inicials t = saldos finals $t-1$

Objectiu

- Reconèixer el patrimoni inicial
- Iniciar la comptabilitat de l'exercici

Registre comptable

- Càrrec a comptes deutors / Abonament a comptes creditors
- Empresa de nova creació → Elements d'actiu (D) / Aportacions de capital (H)

(-) Comptes deutors

a

(-) Comptes creditors

Fase d'obertura: exemple (I)

El balanç de situació de l'empresa W l'1 de gener de X9 és el següent:

Actiu		Patrimoni net i passiu	
Actiu no corrent	120.000	Patrimoni net	160.000
Terrenys i béns naturals	90.000	Capital social	100.000
Mobiliari*	15.000	Reserva legal	30.000
Elements de transport**	15.000	Reserves voluntàries	20.000
		Resultat de l'exercici	10.000
Actiu corrent	80.000	Passiu no corrent	20.000
Mercaderies	30.000	Deutes a llarg termini	20.000
Clients	30.000	Passiu corrent	20.000
Bancs c/c	20.000	Deutes a curt termini	10.000
		Proveïdors	10.000
Total	200.000	Total	200.000

*A. acumulada de mobiliari 7.500

**A. acumulada d'elements de transport 6.000

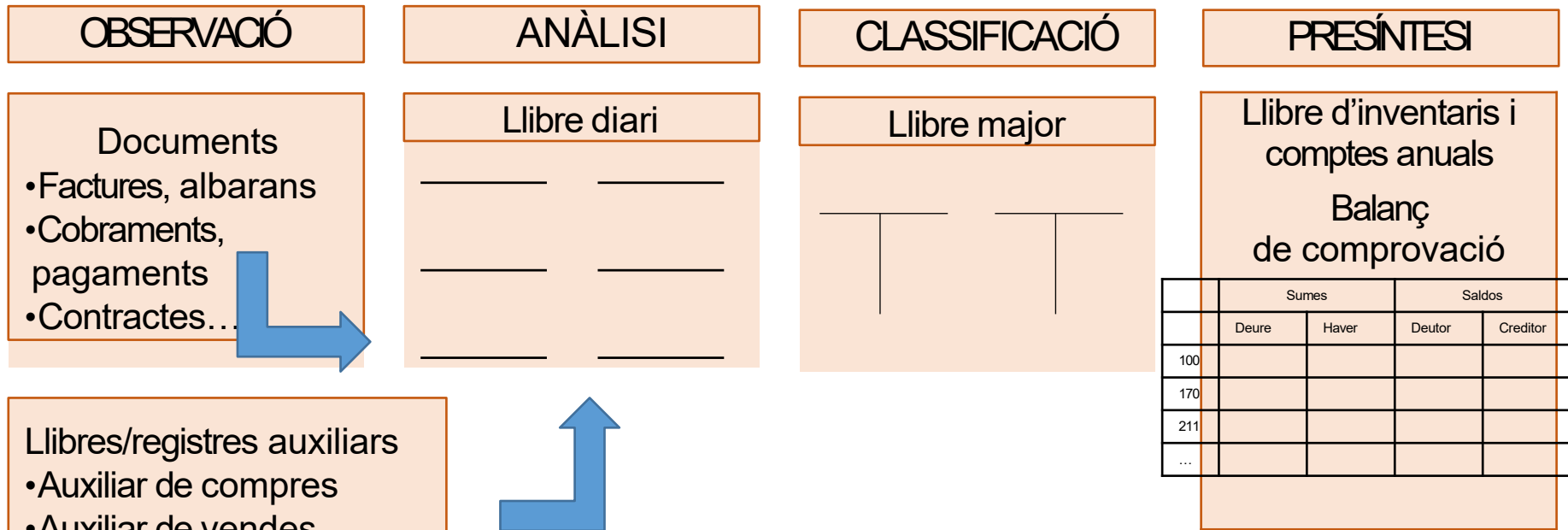
Fase d'obertura: exemple (II)

90.000 (210) Terrenys i béns naturals		
22.500 (216) Mobiliari		
21.000 (218) Elements de transport		
30.000 (300) Mercaderies		
30.000 (430) Clients		
20.000 (572) Bancs		
	a (100) Capital social	100.000
	(112) Reserva legal	30.000
	(113) Reserves voluntàries	20.000
	(129) Resultat de l'exercici	10.000
	(171) Deutes a llarg termini	20.000
	(521) Deutes a curt termini	10.000
	(400) Proveïdors	10.000
	(2816) A. acumulada de mobiliari	7.500
	<u>(2818) A. acumulada e. de transport</u>	<u>6.000</u>

Fase de desenvolupament (I)

Inclou tot el cicle econòmic. Té l'objectiu d'identificar, analitzar, valorar i registrar seguint el mètode comptable tots els fets comptables realitzats per l'empresa **durant el cicle econòmic**.

Periòdicament (legalment una vegada per trimestre) s'elabora un **balanç de comprovació de sumes i saldos** per tal de verificar que les operacions registrades al **llibre diari** s'han passat als comptes corresponents del **llibre major**.

Fase de desenvolupament (II)

Operacions d'exploració

Compres i despeses

- 60. Compres
- 62. Serveis exteriors
- 63. Tributs
- 64. Despeses de personal
- 65. Altres despeses de gestió
- 66. Despeses financeres
- 67. Pèrdues procedents d'actius no corrents i despeses excepcionals

Vendes i ingressos

- 70. Venda de mercaderies, de producció pròpia, de serveis, etc.
- 74. Subvencions, donacions i llegats
- 75. Altres ingressos de gestió
- 76. Ingressos financers
- 77. Beneficis procedents d'actius no corrents i ingressos excepcionals

Fase de desenvolupament (II)

Operacions d'exploració: exemple

Durant la setmana de l'1 al 7 de juliol, l'empresa OE ha fet les operacions següents:

1. El dia 4 ha pagat el lloguer del mes del local, per import de 2.000 €.
2. El dia 5 ha venut mercaderies per valor de 10.000 €.
3. Aquest mateix dia s'ha reparat la furgoneta de repartiment i el taller ha facturat a l'empresa 500 € que encara no s'han pagat.
4. El dia 6 s'ha rebut el càrrec al compte bancari del rebut per l'assegurança de la furgoneta, que ascendeix a 150 €.

2.000(621) Arrendaments i cànon	a	(572) Bancs c/c	2.000
10.000(430) Clients	a	(700) Vendes de mercaderies	10.000

Fase de desenvolupament (III)

500 (622) Reparacions i conservació

a (410) Creditors per prestacions de serveis

500

150 (625) Primes d'assegurances

a (572) Bancs c/c

150

430. Clients

622. Rep. i cons.

700. Vendes

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

10.000

500

10.000

410. Creditors

572. Bancs c/c

621. Arrendam.

625. P. asseg.

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

XXX

500

XXX

XXX

XXX

150

2.000

2.000

150

Comptes	Sumes		Saldos	
	Deure	Haver	Deutor	Creditor
Construccions	190.000		190.000	
Instal·lacions	15.000		15.000	
Mobiliari	22.000	7.250	14.750	
Elements de transport	4.700		4.700	
Mercaderies	25.270		25.270	
Bancs c/c	133.125	14.270	118.855	
Clients	4.500	3.000	1.500	
Capital		257.700		257.700
Deutes a LT amb EC		67.000		67.000
Deutes a CT amb EC	5.000	50.000		45.000
Proveïdors	2.000	13.750		11.750
Cost de vendes	3.000		3.000	
Subministraments	300		300	
Despeses excepcionals	7.250		7.250	
Reparacions i conservació	3.250		3.250	
Interessos de deutes	1.000		1.000	
Despeses de personal	1.200		1.200	
Vendes de mercaderies		4.625		4.625
TOTALS	417.595	417.595	386.075	386.075

Fase de desenvolupament (IV)

Hem de verificar que:

- 1. El total de la columna d'imports del DEURE (HAVER) del llibre diari coincideix amb la suma de totes les anotacions del DEURE (HAVER) del llibre major. I que:**

$$\sum D = \sum H$$

- 2. El total de saldos deutors és igual al de creditors:**

$$\sum \text{Saldos deutors} = \sum \text{Saldos creditors}$$

Fases de conclusió i tancament

INVENTARI FINAL

Conèixer la situació real del patrimoni.

OPERACIONS DE REGULARITZACIÓ

Operacions no formalitzades
Reclassificació de llarg a curt termini
Regularització de comptes especulatius (existències)
Periodificació d'ingressos i despeses
Correccions de valor

Afecten la presentació de la situació patrimonial.

BALANÇ DE COMPROVACIÓ AJUSTAT

Verificació entre llibre diari i llibre major.

DETERMINACIÓ DEL RESULTAT ASSENTAMENT DE LIQUIDACIÓ

Els saldos d'ingressos i despeses es traslladen al compte de resultats i es calcula l'impost s/b.

ELABORACIÓ DELS COMPTES ANUALS

Elaboració del balanç, compte de PiG, ECPN, EFE i memòria.

ASSENTAMENT DE TANCAMENT

Es tanquen els comptes.

Fases de conclusió i tancament: regularització

Operacions no formalitzades: registrar les operacions realitzades però que al tancament de l'exercici no s'ha rebut/emès la factura o document corresponent.

Reclassificació de comptes: reclassificar partides que al principi de l'exercici eren a llarg termini, però que en el moment del tancament són a curt termini.

Regularització d'existències: en comptes especulatiu, el saldo final d'existències no representa el seu valor, per la qual cosa s'han de regularitzar:

I. Recompte físic; II. Càlcul del resultat; III. Assentament de regularització

Periodificació d'ingressos i despeses: els ingressos i les despeses s'han d'imputar a l'exercici en què es meriten, amb independència del moment en què es cobren o es paguen → **Ajustos per meritació**

Correccions de valor: registre de les pèrdues de valor que, per diverses causes, experimenten els elements de l'actiu:

I. Amortitzacions; II. Correccions de valor per deteriorament; III. Pèrdues

Regularització: operacions no formalitzades

Registrar les operacions fetes, però que al tancament de l'exercici no s'ha rebut/emès la factura o el document corresponent.

(6) Compres i despeses

a (4009) Proveïdors, factures
pendents de rebre o formalitzar
(4109) Creditors, factures pendents
de rebre o formalitzar

(4309) Clients, factures pendents de
rebre o formalitzar

(4409) Deutors, factures pendents
de rebre o formalitzar

a (7) Vendes i ingressos

L'empresa ha pintat la façana del local i l'import suma 500 €. Encara no s'ha rebut la factura del pintor.

500 (622) Reparacions i conservació

a (4109) Creditors, factures pendents
de rebre o formalitzar

500

Regularització: reclassificació de comptes

Reclassificar partides que a l'inici de l'exercici eren a llarg termini, però que en el moment del tancament són a curt termini.

<u>(.) Comptes de passiu a llarg termini</u>		<u>(.) Comptes de passiu a curt termini</u>
	a	
<u>(.) Comptes d'actiu a curt termini</u>		<u>(.) Comptes d'actiu a llarg termini</u>
	a	

L'empresa té registrat un préstec de 20.000 €, 5.000 € del qual vencen l'exercici pròxim.

<u>5.000 (170) Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit</u>		<u>(520) Deutes a curt termini amb entitats de crèdit</u>	5.000

Regularització: regularització d'existències (I)

En comptes especulatius, el saldo final d'existències no representa el seu valor, per la qual cosa s'han de regularitzar:

I. Recompte físic; II. Càlcul del resultat; III. Assentament de regularització

Procediment de desdoblament en compres i vendes

- Els comptes d'existències només s'usen per a registrar el saldo a l'inici i al final de l'exercici. Durant l'exercici només es reflecteix el valor de les existències inicials.
- Al final de l'exercici s'ha de fer l'assentament d'ajust perquè el saldo d'existències reflectisca el valor d'aquestes existències al final de l'exercici.
- Per a determinar aquest valor és necessari fer un recompte físic de les existències en acabar l'exercici.

Mercaderies	
S. inicial	
COMPTE	D'ACTIU

Compres	
C1	
C2	
C3	
...	
COMPTE DE	DESPESES

Vendes	
	V1
	V2
	V3
COMPTE D	INGRESSOS

Regularització: regularització d'existències (II)

(61) Variació d'existències	a	(3) Existències
(3) Existències	a	(61) Variació d'existències

Una empresa registra existències inicials per valor de 10.000 €. Durant l'exercici ha comptabilitzat vendes per valor de 100.000 €; les compres sumen 50.000 €. També hi ha devolucions de vendes registrades per valor de 1.000 € i descomptes sobre compres per pagament immediat per valor de 500 €. Les existències finals ascendeixen a 20.000 €.

Mercaderies	Compres de mercaderies	Descomptes s/ compres p. i.	Vendes de mercaderies		
10.000	50.000	500	100.000		
			<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="text-align: center; border-bottom: 1px solid black;">Devol. vendes</th> </tr> <tr> <td style="text-align: center; vertical-align: bottom;">1.000</td> </tr> </table>	Devol. vendes	1.000
Devol. vendes					
1.000					

El valor de les existències no reflecteix el saldo real
 Desconeixem el consum real de les existències → Només compres

Regularització: regularització d'existències (III)

10.000	(610) Variació d'existències	a	(300) Existències	10.000
20.000	(300) Existències	a	(610) Variació d'existències	20.000

300. Mercaderies	
10.000	10.000
20.000	

600. Variació d'existències	
10.000	20.000

Vendes	100.000
- Devolucions sobre vendes	-1.000
= Vendes netes	99.000

Compres	50.000
- Descomptes s/ compres per p. i.	-500
= Compres netes	49.500
+/- Variació d'existències	-10.000
= Cost de vendes	39.500

Vendes netes	99.000
- Cost de vendes	-39.500
= Resultat	59.500

Regularització: periodificació d'ingressos i despeses

Els ingressos i les despeses s'han d'imputar a l'exercici en què es meriten, amb independència del moment en què es cobren o es paguen → **Ajustos per meritació.**

SITUACIONS POSSIBLES

Ingressos (despeses) generats (meritades) i cobrats (pagades) en el mateix període

- No s'han d'ajustar, es porten en la totalitat al compte de resultats.

Ingressos (despeses) generats (meritades) en un exercici, però cobrats (pagades) en el següent

- Si ja han sigut registrats, no escau ajustar-los.

Ingressos (despeses) cobrats (pagats) en l'exercici actual, que són generats (meritades) en un exercici posterior

- En el moment del cobrament (pagament) es registra la totalitat de l'ingrés (despesa). Al tancament, es disminueix l'import de l'ingrés (despesa) que merita a l'any següent.

Regularització: periodificació d'ingressos i despeses (II)

- 480. Despeses anticipades
- 485. Ingressos anticipats
- 567. Interessos pagats per endavant
- 568. Interessos cobrats

El dia 1 de juliol de X0 s'ha pagat la prima d'assegurances del magatzem, per import de 2.000 €. L'assegurança cobreix des de l'1 de juliol fins al 30 de juny de l'any següent.

01-07-X0

2.000 (625) Primes d'assegurances

a (572) Bancs, c/c

2.000

31-12-X0

1.000 (480) Despeses anticipades

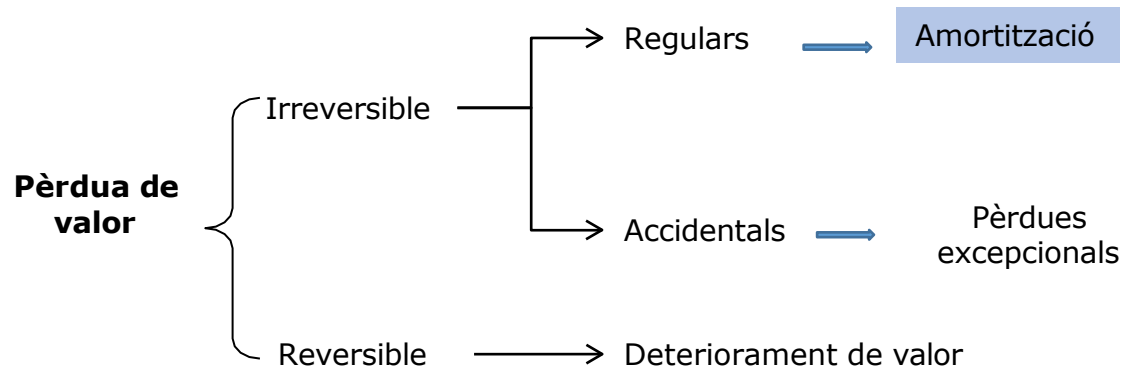
a (625) Primes d'assegurances

1.000

Regularització: correccions de valor

Correccions de valor: registre de les pèrdues de valor que, per causes diferents, experimenten els elements de l'actiu:

I. Amortitzacions; II. Correccions de valor per deteriorament; III. Pèrdues

(68) Amortització

a

(28) Amortització acumulada

(69) Pèrdues per deteriorament

a

(29/39/49) Deteriorament de valor

Regularització: correccions de valor

Exemple: una empresa té un vehicle el preu d'adquisició del qual va ser de 20.000 €. S'estima que té una vida útil de 8 anys. Comptabilitzeu l'amortització de l'any 20X0.

Mètode lineal

$$a = \frac{20.000}{8} = 2.500$$

31-12-X0	
2.500 (681) Amortització de l'immobilitzat material	a (2818) Amortització acumulada d'elements de transport 2.500

Compte compensador d'actiu o d'actiu negatiu

218. Elements de transport

20.000

2818. Amortització acumulada d'elements de transport

2.500

ACTIU	31/12/20X0
a) ACTIU NO CORRENT	XXXXXX
I. Immobilitzat material	XXXXXX
Elements de transport	17.500

L'element de transport figura al balanç de situació final pel seu valor en llibres
(Preu d'adquisició – amortització acumulada)

Determinació del resultat: assentament de liquidació

L'assentament de liquidació trasllada els saldos d'ingressos i despeses al compte **resultat de l'exercici**

Comptes d'ingressos i beneficis

(amb saldo creditor)

(129) Resultat de l'exercici

a (129) Resultat de l'exercici

Comptes de despeses i

a pèrdues (amb saldo deutor)

Després de l'assentament de liquidació calculem l'impost sobre beneficis, el comptabilitzem com una altra despesa i el seu saldo el traslladem al resultat de l'exercici.

Després d'aquests assentaments, els comptes d'ingressos i despeses queden saldats; els seus saldos s'han traslladat al compte resultat de l'exercici.

Saldo deutor → resultat negatiu → pèrdua

Saldo creditor → resultat positiu → benefici

Determinació del resultat: assentament de liquidació

15.500(129) Resultat de l'exercici		
	a (600) Compres de mercaderies	10.000
	a (621) Arrendaments i cànon	1.000
	a (623) Reparacions i conservació	500
	a (625) P. d'assegurances	1.000
	a (706) Descomptes s/vdes. per p. i.	3.000
2.000(610) Variació d'existències		
20.000(700) Vendes de mercaderies		
500(608) Devolucions de compres		
	a (129) Resultat de l'exercici	22.500

Resultat de l'exercici		
15.500	22.500	
	7.000	← Saldo creditor (beneficis)

Assentament de tancament

L'assentament de tancament té per objectiu deixar constància del final de l'exercici econòmic en els registres comptables.

Carreguem els comptes de saldo creditor. Abonem els comptes de saldo deutor.

És l'assentament contrari a l'assentament d'obertura, però amb saldos finals.

Comptes de balanç amb
saldo creditor

a Comptes de balanç amb
saldo deutor

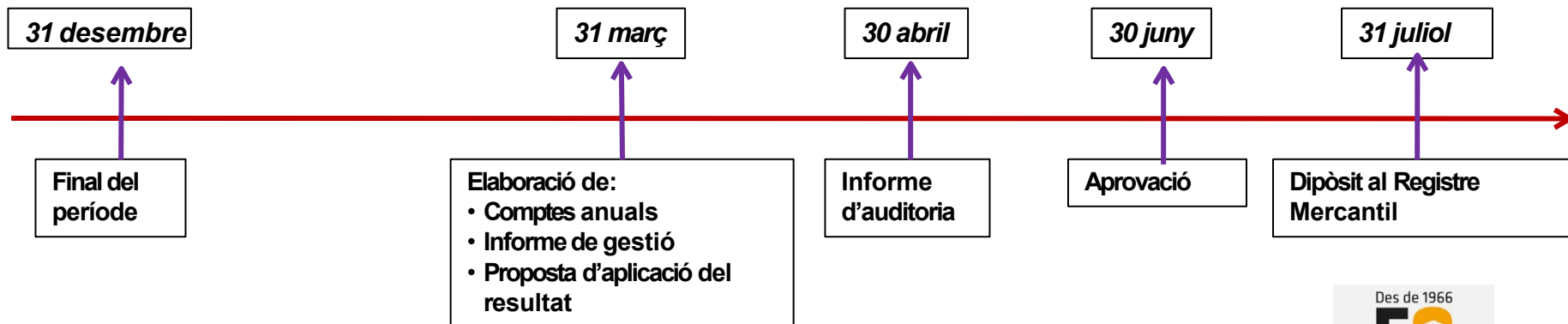
Elaboració dels estats financers

És l'última fase del cicle comptable

L'objectiu és elaborar resums informatius o estats financers amb els quals l'empresa informa els usuaris sobre la situació patrimonial i financera i de l'acompliment durant l'exercici.

Components dels estats financers (comptes anuals):

Balanç de situació, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis en el patrimoni net, estat de fluxos d'efectiu i memòria.

TEMA 4

LA NORMALITZACIÓ COMPTABLE A ESPANYA

JUAN LUIS GANDÍA CABEDO
CATEDRÀTIC D'UNIVERSITAT

Què aprendrem en aquest tema?

Aquest tema tracta sobre la regulació comptable a Espanya, amb especial atenció a l'estudi del Pla general de comptabilitat (PGC, 2007). El tema mostra l'estructura del PGC, el contingut i el marc conceptual. També fa referència a les normes comptables internacionals.

Objectius

- Entendre la necessitat d'harmonització comptable, de manera especial en l'àmbit internacional.
- Conèixer els principals organismes espanyols i internacionals reguladors de les normes comptables.
- Conèixer el procés d'harmonització europea i espanyola.
- Identificar la normativa comptable bàsica espanyola.
- Identificar i entendre les parts del Codi de comerç que regulen la comptabilitat.
- Conèixer l'estructura del pla general comptable.
- Identificar les cinc parts del pla general comptable i distingir-hi les parts obligatòries de les que no ho són.
- Conèixer i saber aplicar els principis comptables.

Continguts

1. La necessitat d'harmonitzar les pràctiques comptables: l'establiment d'un marc conceptual per a la comptabilitat
2. Normes comptables a Espanya
3. Estudi del pla general comptable
 1. Estructura del PGC
 2. Marc conceptual de la comptabilitat
 3. Normes de registre i valoració
 4. Comptes anuals: normes d'elaboració i models de presentació
 5. El quadre de comptes
 6. Definicions i relacions comptables

Bibliografia bàsica

- Aula Virtual, tema 4.
- Montagud Mascarell, M. D. (coord.) (2012), cap. 4.
- Muñoz, R., Márquez, J. i Lazcano, L. (2020), cap. 8 i 9.
- Pla general de comptabilitat (PGC).

La necessitat d'estandarditzar les pràctiques comptables

La regulació o normalització comptable es duu a terme mitjançant un conjunt de principis i criteris generalment acceptats i obligatoris que les empreses han d'aplicar per a elaborar informes comptables. La finalitat és homogeneïtzar la informació i assegurar-se que compleix els requisits de fiabilitat i comparabilitat exigits pels usuaris externs.

Important!: l'establiment i l'emissió de normes comptables és la manera d'assegurar-se que la informació està degudament preparada, comunicada, verificada i controlada. El procés d'harmonització estableix pautes comunes als diversos operadors econòmics per a l'elaboració i la presentació d'informació comptable, de manera que siguin homogènies, comparables i comprensibles per als usuaris.

Els objectius de la normalització comptable són:

- Augmentar l'eficiència comptable com a eina bàsica per a la gestió racional externa.
- Fer dels documents comptables un mitjà eficaç d'informació en les relacions financeres entre empreses i tercers.
- Racionalitzar i unificar els mètodes comptables de determinació d'ingressos i despeses perquè els resultats es puguin mesurar correctament.
- Aconseguir l'homogeneïtzació de documents, etc.

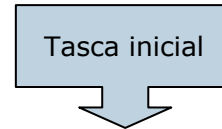
La necessitat d'harmonitzar les pràctiques comptables

Regulació comptable internacional

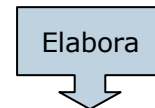
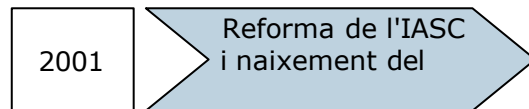
L'harmonització internacional té com a objectiu l'aproximació i la unificació de criteris de les diverses normatives de cada país. A la Unió Europea, amb la publicació del Reglament 1606/2002/CE, es va iniciar el procés d'adaptació de les normatives comptables dels països membres a les normes internacionals de comptabilitat (NIC/NIIF) emeses per la IASB.

La normalització comptable internacional busca millorar el funcionament dels mercats financers i, en aquest sentit, podem dir que s'orienten principalment als inversors a la borsa, per la qual cosa requereixen més informació a la memòria perquè usen criteris menys prudents i més rellevants.

La necessitat d'harmonitzar les pràctiques comptables

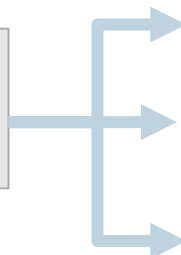

Emisió d'*International Accounting Standards (IAS/NIC)*

International Financial Reporting Standards (IFRS/NIIF)

Normes internacionals d'informació financera (IFRS/NIIF)

Un conjunt de normes que estableixen les regles de valoració i presentació comptable que la **Unió Europea ha acceptat i adoptat.**

L'objectiu d'aquestes normes és l'homogeneïtzació comptable de la informació financera de les empreses. Són emeses per l'**IASB** i acceptades per la Comissió Europea amb l'assessorament de l'EFRAG.

La necessitat d'harmonitzar les pràctiques comptables

Organismes emissors de normes comptables

Iniciativa Àmbit	Pública	Privada
MUNDIAL	<ul style="list-style-type: none">▪ Organització de les Nacions Unides (ONU)▪ Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament (OCDE)	<ul style="list-style-type: none">• Consell Internacional de normes comptables (IASB)• Federació Internacional de Comptadors (IFAC)• Organització internacional de Comissions de Valors (IOSCO)
REGIONAL	<ul style="list-style-type: none">• Comissió Europea (CE)• Consell Africà de Comptabilitat (CAC)	<ul style="list-style-type: none">• Federació d'Experts Comptables Europeus (FEE)
ESPANYOL	<ul style="list-style-type: none">• Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC)• Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV)• Banc d'Espanya (BE)• Direcció General d'Assegurances (DGSFP)	<ul style="list-style-type: none">• Associació Espanyola de Comptabilitat i Administració d'Empreses (AECA)• Associació Espanyola de Comptabilitat Directiva (ACODI)• Associació Espanyola de Professors Universitaris de Comptabilitat (ASEPUC)

Organismes reguladors, públics o privats?

Depenent dels països, la regulació comptable la pot fer l'Estat o organitzacions professionals. Als països anglosaxons (EUA, Regne Unit, Canadà, etc.) la regulació comptable solen fer-la organismes professionals independents, formats per professionals i entitats comptables, que emeten pronunciaments que constitueixen els seus estàndards comptables, com ara el Financial Accounting Standard Board (FASB) als Estats Units d'Amèrica.

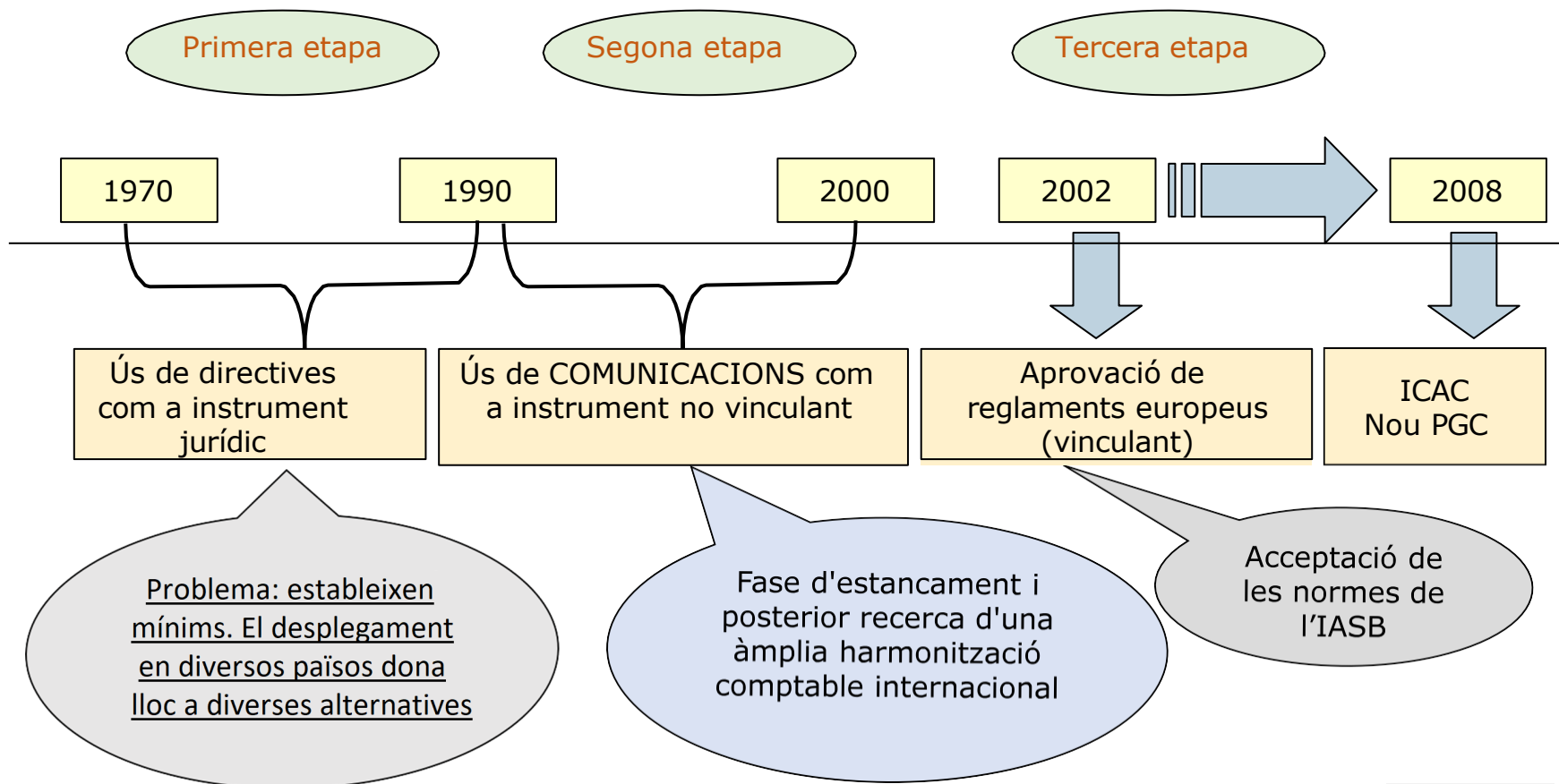
En països continentals com Espanya, França, Alemanya, etc. és l'Estat el que duu a terme la regulació comptable. A Espanya, el Ministeri d'Economia mitjançant l'**Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (ICAC)**.

Important!: la IFRS forma un conjunt normatiu obligatori d'aplicació a tota la UE. Aquestes normes són acceptades per la Comissió Europea amb l'assessorament de l'EFRAG.

La necessitat d'harmonitzar les pràctiques comptables

Regulació comptable en el marc de la Unió Europea

La necessitat d'harmonitzar les pràctiques comptables

Organisme de control europeu: **European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG)** des del juny del 2002 aconsella l'adopció de blocs de les normes de l'IASB.

2002-2003

- Incorporació de les NIIF/IFRS als EF consolidats.
- Permetre la NIIF/IFRS als EF consolidats d'altres societats.
- Normativa nacional per a formular els EF Individuals.

Modificació de l'ordenament comptable espanyol

Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació legislació mercantil en matèria comptable per a l'harmonització internacional amb base en la normativa de la Unió Europea.

ICAC: reforma del PGC
RD 1514/2007 de 16/11/2007 BOE 20/11/2007
RD 1515/2007 BOE 21/11/2007 PG PIMES
Entrada en vigor: 01-01-2008

Normes comptables a Espanya

Regulació comptable a Espanya

ORGANISMES REGULADORS A ESPANYA

Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes

Altres reguladors: Banc d'Espanya i Comissió Nacional del Mercat de Valors

Organismes professionals

aeca

Associació Espanyola de Comptabilitat i Administració d'Empreses

Normes comptables a Espanya

Regulació comptable a Espanya

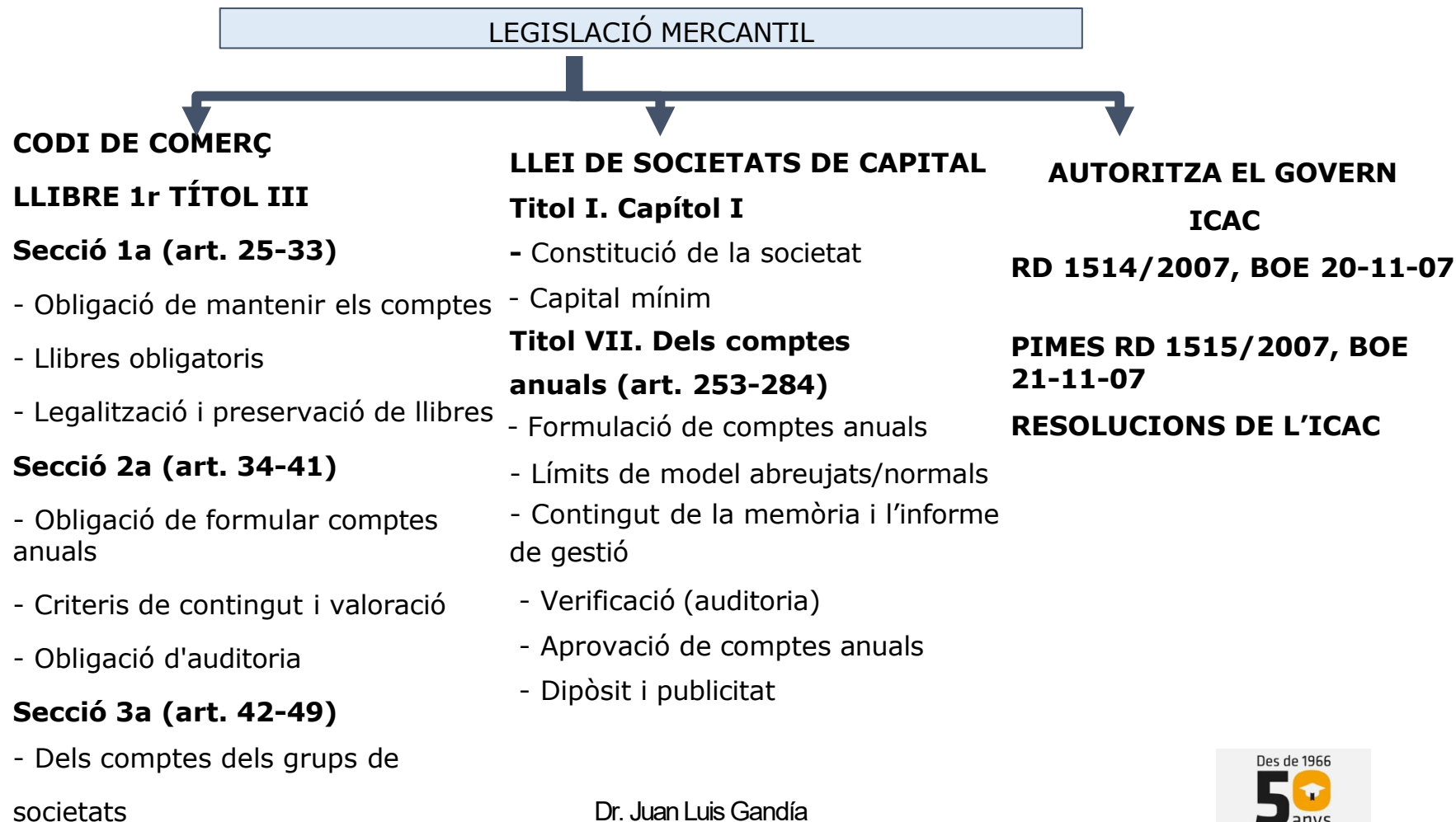
La reforma de la legislació comptable espanyola es va fer sobre la base de les directives i els reglaments comptables de la Unió Europea. Aquesta reforma es reflecteix en la Llei 16/2007, de 4 de juliol, de reforma i adaptació de la legislació comptable comercial per a l'harmonització internacional sobre la base de la legislació de la Unió Europea (BOE núm. 160, de 5 de juliol de 2007).

Normativa comptable bàsica, a partir de l'1 de gener del 2008:

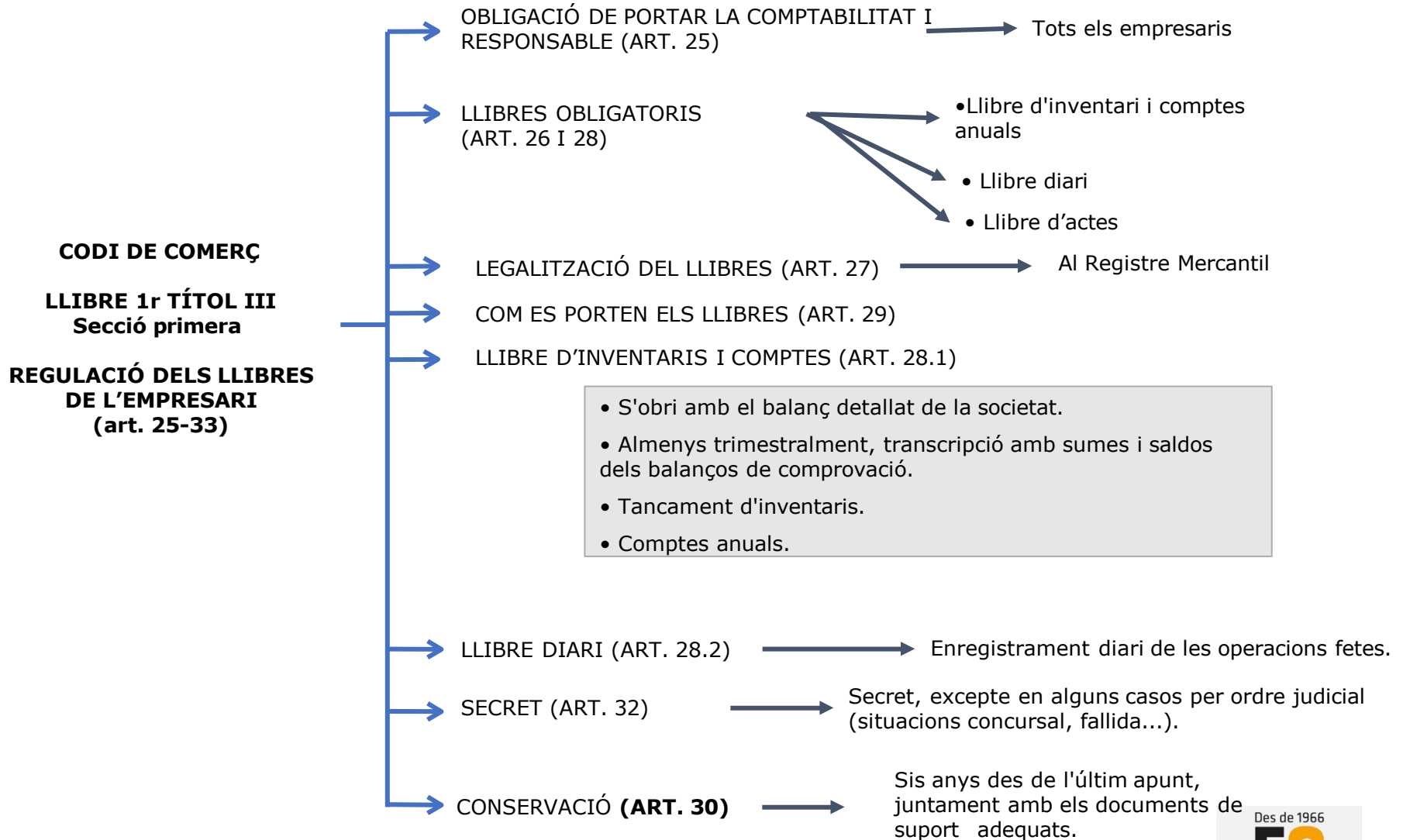
- IFRS/NIIF adoptat per la Unió Europea
- Codi de comerç (aspectes comptables)
- Llei de societats de capital
- Pla general de comptabilitat (tant pimes com empreses grans i mitjanes)

Normes comptables a Espanya

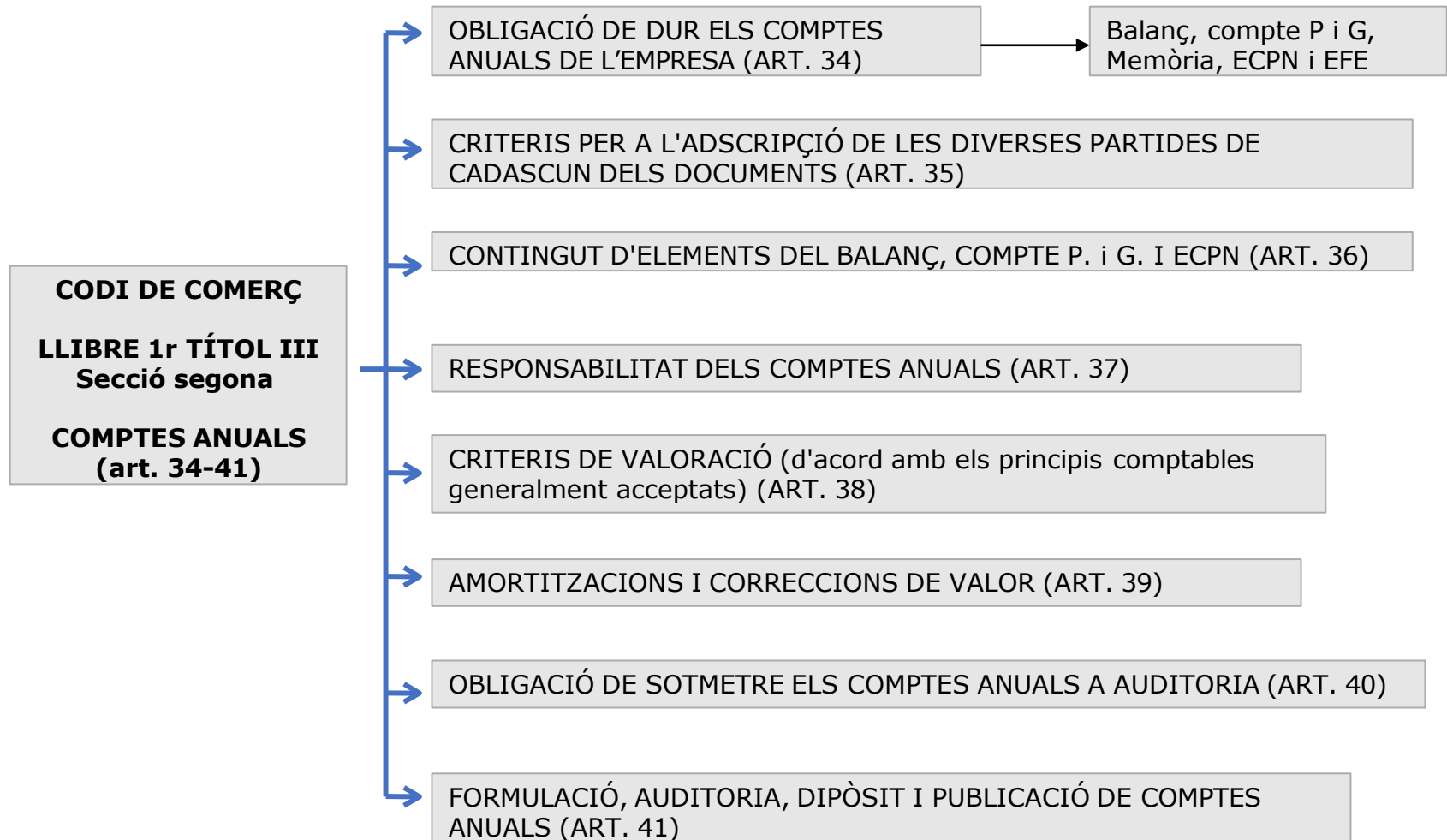
El Codi de comerç és el text legal que imposa fonamentalment l'obligació que totes les empreses han de portar una comptabilitat adequada.

Normes comptables a Espanya

Normes comptables a Espanya

Normes comptables a Espanya

Important!: les normes comptables es despleguen en diversos instruments jurídics (lleis, RD, resolucions ICAC). Hi ha normes que afecten aspectes comptables del Codi de comerç, la Llei de societats de capital, la Llei d'auditoria de comptes, les normes de registre, la normativa civil (associacions i fundacions), etc. Si bé aquesta normativa desplega qüestions al voltant dels llibres de comptabilitat i la informació comptable i d'auditoria, els aspectes dels continguts estrictament comptables figuren en un altre tipus de regulació. Ens referim al pla general de comptabilitat (2007) i a les adaptacions sectorials, a les resolucions de l'ICAC i també a les normes sobre comptes anuals consolidats.

El pla general de comptabilitat és un text legal que inclou els principis comptables i les regles de valoració, una estructura de comptes i els models d'estats comptables que cal presentar.

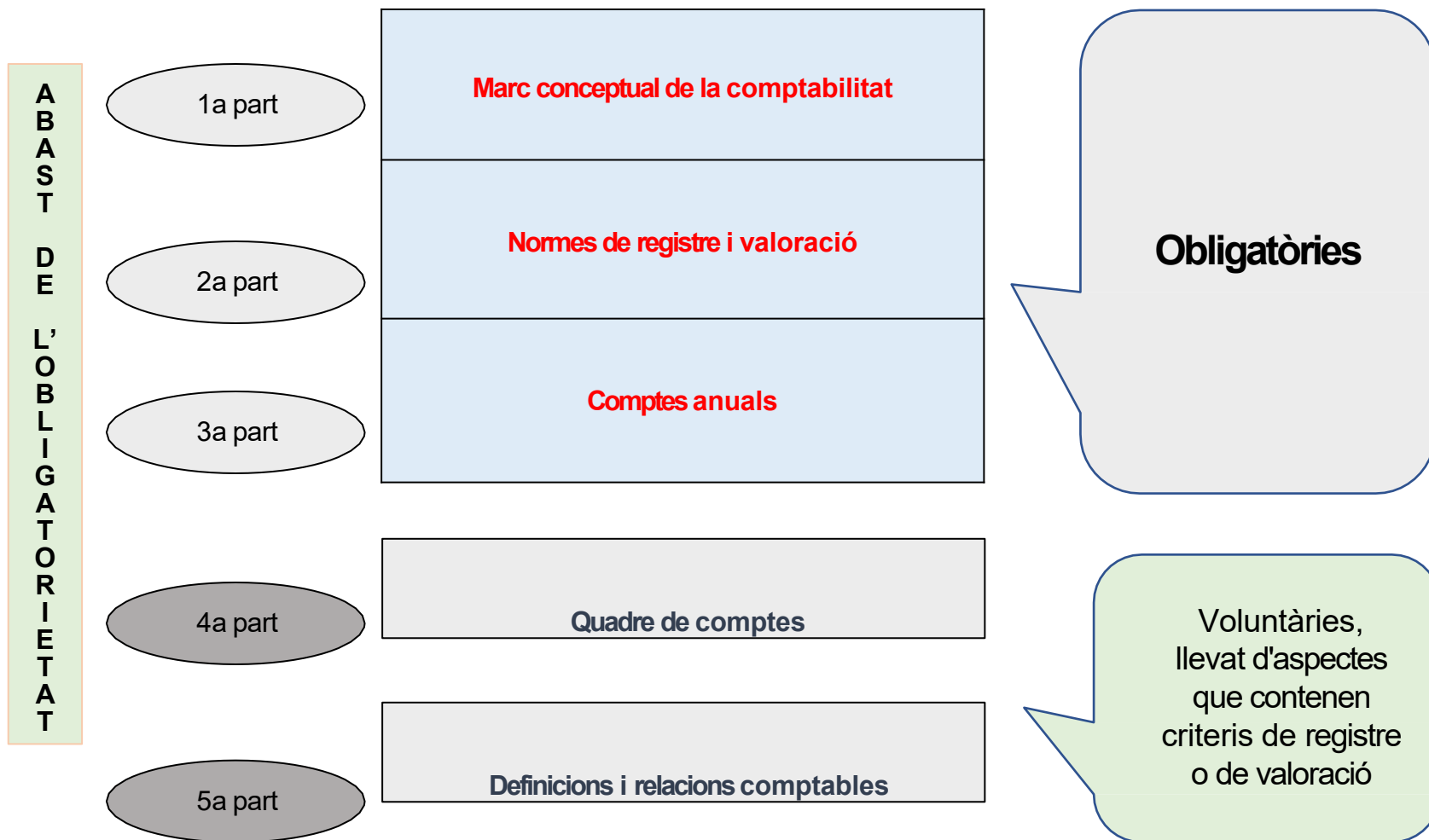
El PGC s'aplica a totes les empreses, sens perjudici que els puguin aplicar el PGC per a pimes.

Estudi del PGC

Característiques

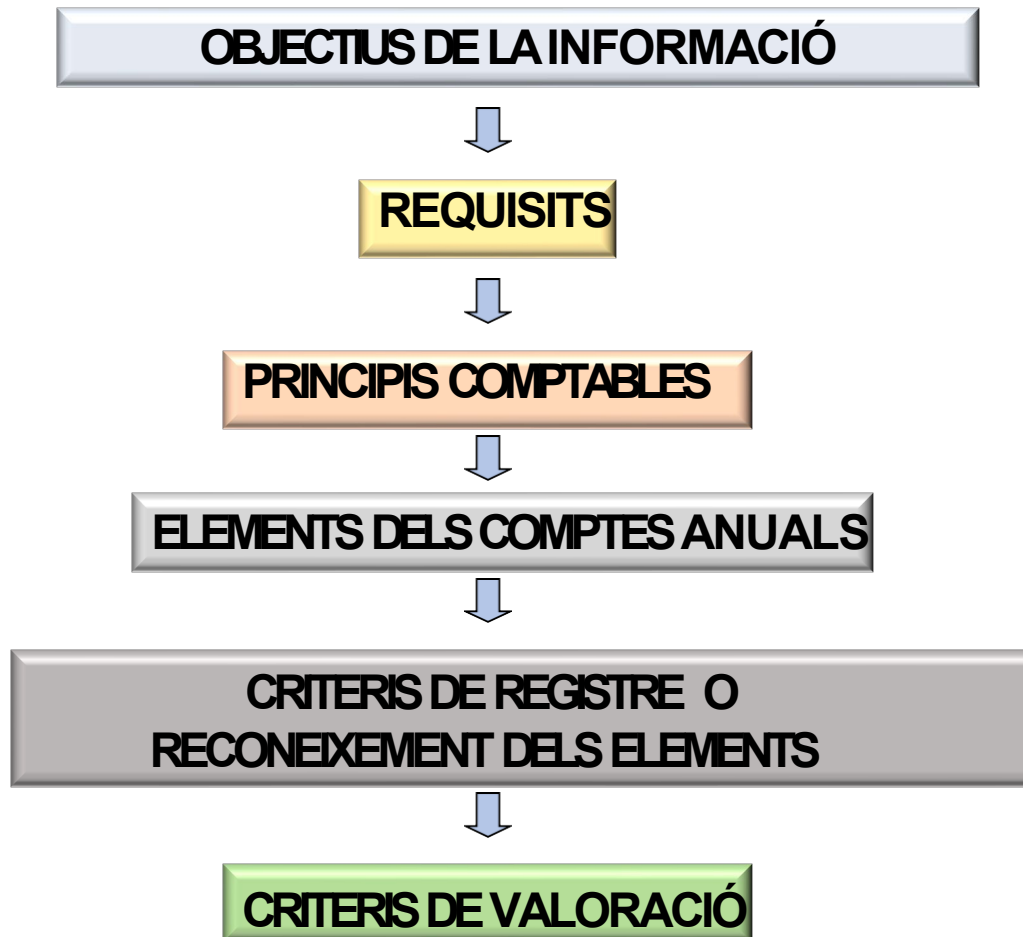
- És obligatori per a totes les empreses siga quina siga la forma jurídica, individual o societària.
- Està adaptat a les NIFF adoptades per la Unió Europea.
- Desplega exclusivament principis i criteris de caràcter comptable, **no fiscals**.
- És flexible; les empreses poden adaptar-lo a les seues necessitats.
- No és un pla tancat, l'ICAC té la competència per a actualitzar-lo i adaptar-lo.
- Es divideix en cinc parts. **Les tres primeres són obligatòries. La quarta i la cinquena són voluntàries.**

Estudi del PGC Estructura general

Estudi del PGC

Estructura general: marc conceptual

Estudi del PGC

Estructura general: marc conceptual

1. Comptes anuals. Imatge fidel

Balanç, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis en el patrimoni net, estat de fluxos d'efectiu i la memòria.

Han de mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats.

2. Requisits de la informació comptable

Fonamentals: rellevància i fiabilitat.

Derivada: integritat.

Addicionals: comparabilitat i claredat.

3. Principis comptables

1. Empresa en funcionament.

2. Meritació.

3. Uniformitat.

4. Prudència.

5. No compensació.

6. Importància relativa.

4. Elements dels comptes anuals

Balanç: elements de l'actiu, passiu i patrimoni net.

Compte de P i G, ECPN: elements d'ingressos i despeses.

.../....

Estudi del PGC

Estructura general: marc conceptual

5. Criteris de registre o reconeixement comptable dels elements dels comptes anuals

Perquè un element es registri, ha de complir els tres requisits següents:

- a) La definició de l'element en qüestió
- b) Els criteris de probabilitat d'obtenció o transferència de recursos que incorporin prestacions o rendiments econòmics
- c) El seu valor es pot determinar amb un grau de fiabilitat adequat.

6. Criteris de valoració

1. Cost o cost històric.
2. Valor raonable.
3. Valor net realitzable d'un actiu.
4. Valor actual.
5. Valor d'ús.
6. Cost de venda d'un actiu.
7. Cost amortitzat d'un instrument financer.
8. Costos de transacció.
9. Valor comptable o en llibres.
10. Valor residual.

7. Principis i normes de comptabilitat generalment acceptades

- a) El Codi de comerç i altres legislacions mercantils.
- b) El pla general comptable i les adaptacions sectorials.
- c) Resolucions de l'ICAC.
- d) La resta de legislació espanyola aplicable.

Estudi del PGC

Estructura general: normes de registre i valoració

1. Desenvolupament del marc conceptual de la comptabilitat.
2. Immobilitzat material.
3. Normes particulars sobre immobilitzat material.
4. Inversions immobiliàries.
5. Immobilitzat intangible.
6. Normes particulars sobre actius intangibles.
7. Actius no corrents i grups alienables d'elements, mantinguts per a la venda.
8. Arrendaments i altres operacions de naturalesa similar.
9. Instruments financers.
10. Existències.
11. Moneda estrangera.
12. Impost sobre el valor afegit (IVA), impost general indirecte canari (IGIC) i altres impostos.
13. Impost sobre beneficis.
14. Ingressos per vendes i prestació de serveis.
15. Provisions i contingències.
16. Passius per retribució a llarg termini al personal.
17. Operacions amb pagaments basats en instruments de capital.
18. Subvencions, donacions i llegats rebuts.
19. Combinació de negocis.
20. Negocis conjunts.
21. Operacions entre empreses del grup.
22. Canvis en criteris comptables, errors i estimacions comptables.
23. Fets posteriors al tancament de l'exercici.

Estudi del PGC

COMPTES ANUALS

CONCEPTE	Són els documents a través dels quals l'empresa transmet als usuaris potencials la imatge fidel de l'entitat, d'acord amb una sèrie de principis comptables i normes de valoració.
OBJECTIUS	L'objectiu principal dels comptes anuals és mostrar la imatge fidel del patrimoni i del resultat de les operacions de les empreses.
DOCUMENTS	<ul style="list-style-type: none">• Balanç de situació• Compte de pèrdues i guanys• Estat de canvis en el patrimoni net• Estat de fluxos d'efectiu• Memòria

Estudi del PGC

DEFINICIÓ DELS ELEMENTS DELS COMPTES ANUALS

ELEMENTS DEL BALANÇ

ACTIU	Béns, drets i altres recursos controlats econòmicament per l'empresa, a conseqüència de fets passats, dels quals s'espera que l'empresa obtinga beneficis en el futur.
PASSIU	Obligacions actuals derivades de fets passats per als quals l'empresa s'ha de desprendre dels recursos que puguen produir beneficis econòmics o rendiments en el futur. En aquest sentit, s'entén que s'hi inclouen les provisions.
PATRIMONI NET	Constitueix la part residual dels actius de la societat, una vegada deduïts tots els passius. Inclou aportacions fetes, ja siga en el moment de la incorporació o posteriors, pels socis o propietaris, que no es consideren passius, com també resultats acumulats o altres variacions que l'afecten.

Estudi del PGC

DEFINICIÓ DELS ELEMENTS DELS COMPTES ANUALS

ELEMENTS DEL COMPTE DE PIG O ECPN

INGRESSOS	Incrementos del patrimoni net de la companyia durant l'exercici, ja siga en forma d'entrades o increments en el valor dels actius, o de disminució dels passius, sempre que no tinga origen en aportacions, monetàries o no, dels socis o propietaris.
DESPESES	Disminucions del patrimoni net de la companyia durant l'exercici, ja siga en forma d'eixides o disminucions en el valor dels actius o del reconeixement o increment del valor dels passius, sempre que no tinguen origen en distribucions, monetàries o no, als socis o propietaris, en la seua condició com a tals.

Estudi del PGC

COMPTES ANUALS

BALANÇ DE SITUACIÓ

ACTIU

- **ACTIU NO CORRENT**
 - Immobilitzat intangible
 - Immobilitzat material
 - Inversions immobiliàries
 - Inversions en empreses del grup i associades a llarg termini
 - Inversions financeres a llarg termini
 - Actius per impostos diferits
- **ACTIU CORRENT**
 - Existències
 - Deutors comercials i altres comptes a cobrar
 - Inversions en empreses del grup, associades a curt termini
 - Inversions financeres a curt termini
 - Periodificacions.
 - Efectiu i altres actius líquids equivalents

PATRIMONI NET I PASSIU

- **PATRIMONI NET**
 - Fons propis
 - Ajustos per canvi de valor
 - Subvencions, donacions i llegats rebuts
- **PASSIU NO CORRENT**
 - Provisions a llarg termini
 - Deutes a llarg termini
 - Deutes amb empreses del grup i associades
 - Passius per impostos diferits
- **PASSIU CORRENT**
 - Passius vinculats amb actius no corrents mantinguts per a la venda
 - Provisions a curt termini
 - Deutes a curt termini
 - Creditors comercials i altres comptes a pagar
 - Periodificacions

Estudi del PGC

COMPTES ANUALS

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES

A. OPERACIONS CONTINUADES

1. Import net de xifra de negocis
2. Variació d'estocs de productes acabats i en curs
3. Treball realitzat per l'empresa pel seu actiu
4. Aprovisionaments
5. Altres ingressos d'explotació
6. Despeses de personal
7. Altres despeses d'explotació
8. Amortització de l'immobilitzat
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres subvencions
10. Excessos de provisions
11. Deteriorament i resultats per alienacions de l'immobilitzat
- A1. RESULTAT D'EXPLORACIÓ (1+2+3+4+5-6-7-8+9+10+11)
12. Ingressos financers
13. Despeses financeres
- 14 Variació del valor raonable en els instruments financers
15. Diferències de canvi
16. Deteriorament i resultat per alienacions en instruments financers
- A2. RESULTAT FINANCER (12+13+14+15+16)
- A3. RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (A1+ A2)
17. Impost sobre beneficis
- A4. RESULTAT DE L'EXERCICI D'OPERACIONS CONTÍNUES (A3+17)
18. Resultats de l'exercici procedent d'operacions interrompudes netes d'impostos
- A5. RESULTAT DE L'EXERCICI (A4+18)

Estudi del PGC

COMPTES ANUALS

MEMÒRIA

1. Activitat de l'empresa2. Bases de presentació3. Aplicació de resultats4. Normes de registre i valoració5. Immobilitzat material6. Inversions immobiliàries7. Immobilitzat intangible8. Arrendaments i altres operacions de naturalesa similar9. Instruments financers10. Existències11. Moneda estrangera12. Situació fiscal13. Ingressos i despeses14. Provisions i contingències	15. Informació sobre medi ambient16. Retribució a llarg termini al personal17. Transaccions amb pagaments basats en instruments de capital18. Subvencions, donacions i llegats19. Combinacions de negocis20. Negocis conjunts21. Actius no corrents mantinguts per a la venda i operacions interrompudes22. Fets posteriors al tancament23. Operacions amb parts vinculades24. Més informació25. Informació segmentada

Estudi del PGC

COMPTES ANUALS: MODELS DE PRESENTACIÓ

- I. Normes per a l'elaboració de comptes anuals
- II. Models normals de comptes anuals
- III. Models abreujats de comptes anuals

<p><i>La companyia no supera almenys dues de les tres xifres, durant dos anys consecutius.</i></p>	<p><i>La companyia supera almenys dues de les tres xifres durant dos anys consecutius, però no arriba al tram següent.</i></p>	<p><i>La companyia supera almenys dues de les tres xifres durant dos anys consecutius.</i></p>
<p>Total de l'actiu: 4.000.000 € Import net de la xifra anual de negoci: 8.000.000 € Nombre mitjà de treballadors: 50</p>		<p>Total de l'actiu: 11.400.000 € Import net de la xifra anual de negoci: 22.800.000 € Nombre mitjà de treballadors: 250</p>
<p>Balanç, ECPN Memòria Cte. P i G</p> <p style="text-align: center;">} ABREUJATS</p> <p>EFE (no obligatori)</p>	<p>Balanç, ECPN Memòria EFE</p> <p style="text-align: center;">} NORMAL</p> <p>Cte. P i G (ABREUJAT)</p>	<p>Balanç, ECPN Memòria EFE Cte. P i G</p> <p style="text-align: center;">} NORMAL</p>

Estudi del PGC

**COMPTES ANUALS: OBLIGACIÓ DE SER AUDITATS
(ARTICLE 263.2 DE LA LLEI DE SOCIETATS DE CAPITAL)**

*La societat **supera** almenys dues de les tres xifres
durant dos anys consecutius.*

Total de l'actiu: 2.850.000 €

Import net de la xifra anual de negoci: 5.700.000 €

Nombre mitjà de treballadors: 50

QUADRE DE COMPTES

Els comptes s'agrupen en grups, subgrups i se subdivideixen en subcomptes

Eexemple: 4 CREDITORS COMERCIALS I DEUTORS

40 PROVEÏDORS

400. Proveïdors

4.000. Proveïdors (euros)

4.004. Proveïdors (moneda estrangera)

GRUPS DE COMPTES I RELACIÓ AMB ELS COMPTES ANUALS

GRUPS DE COMPTES	COMPTES ANUALS
1. FINANCAMENT BÀSIC 2. ACTIU NO CORRENT 3. EXISTÈNCIES 4. CREDITORS I DEUTORS PER OPERACIONS COMERCIALS 5. COMPTES FINANCERS	BALANÇ DE SITUACIÓ
6. COMPRES I DESPESES 7. VENDES I INGRESSOS	COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES
8. DESPESES IMPUTADES AL PATRIMONI NET 9. INGRESSOS IMPUTATS AL PATRIMONI NET	ESTAT DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET

Estudi del PGC

DEFINICIONS I RELACIONS COMPTABLES

- Cada grup, subgrup i compte és objecte d'una definició que inclou els continguts i les característiques més destacats de les operacions i els fets econòmics que s'hi representen.
- Les relacions comptables en si descriuen les raons més comunes per als motius de càrrec i abonament dels comptes, sense esgotar les possibilitats que cada compte admet.
- Tant la quarta com la cinquena part del PGC són d'aplicació optativa per part de les empreses. No obstant això, és aconsellable que, en el cas de fer ús d'aquestes parts, s'empren denominacions similars a fi de facilitar l'elaboració dels comptes anuals, ja que l'estructura i les normes que despleguen el seu contingut sí que són obligatòries.

Exemple

465. Retribucions pendents de pagament

Deutes de l'empresa amb el seu personal pels conceptes esmentats en els comptes 640 i 641. Ha d'aparèixer en el passiu corrent del balanç.

En general, el moviment és el següent:

- a) S'abona per les retribucions meritades i no pagades dels comptes 640 i 641.
- b) Es carrega quan la remuneració s'abona, amb abonament a comptes del subgrup 57.

PGC DE LES PIMES

PGC pimes: les empreses que no superen dos dels tres requisits següents poden aplicar aquest pla (**art. 2 RD 1515/2007**):

Total de l'actiu: 4.000.000 €

Xifra de negoci: 8.000.000 €

Nombre mitjà de treballadors: 50

TRACTAMENT COMPTABLE DE LES MICROEMPRESSES

Les pimes que no superen tampoc dues de les xifres següents poden beneficiar-se del tractament específic definit en el PGC per a pimes (**art. 4 RD 1515/2007**):

Total de l'actiu: 1.000.000 €

Xifra de negoci: 2.000.000 €

Nombre mitjà de treballadors: 10

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA

Departament de
Comptabilitat

**GRAU EN FINANCES I
COMPTABILITAT**
Comptabilitat Financera I

TEMA 5

**ACTIUS
I PASSIUS CORRENTS**

JUAN LUIS GANDÍA CABEDO
CATEDRÀTIC D'UNIVERSITAT

Què aprendrem en aquest tema?

- Aquest tema es dedica a estudiar en profunditat les existències i la seua problemàtica comptable.
- Estudiarem els comptes del grup 3 relacionats amb les existències i els dels grups 6 i 7 relacionats amb compres, vendes i regularització d'existències.
- Aquest tema també es dedica a estudiar el grup 4 del PGC (creditors i deutors per operacions comercials).
- S'indouen en aquest grup els instruments financers i els comptes que tenen origen en les operacions comercials de l'empresa.
- També s'hi inclouen els comptes amb administracions públiques.
- Dedicarem un apartat a conèixer els actius financers.

Objectius

- Identificar els tipus d'existències i conèixer els criteris de valoració.
- Registrar en els llibres de comptabilitat les operacions relacionades amb les existències.
- Conèixer els comptes de deutors i creditors per operacions comercials i identificar els tipus de comptes existents.
- Conèixer la valoració inicial i posterior dels comptes de deutors i creditors comercials, amb especial atenció als deterioraments de valor dels crèdits.
- Conèixer la problemàtica comptable derivada de la negociació dels efectes comercials, el facturatge, la confirmació de pagaments i els pagarés.
- Entendre el procediment de registre de l'IVA.
- Usar correctament els comptes de personal i d'administracions públiques.
- Conèixer les categories d'actius financers i també els criteris de valoració.

Contingut

1. Existències
 1. Concepte i classificació de les existències
 2. Valoració de les entrades i eixides d'existències
 3. Procediments de registre comptable: desdoblament (o inventari periòdic)
 4. Deteriorament de valor de les existències
 5. L'IVA en les operacions de compra i venda
2. Deutors i creditors per operacions comercials
 1. Els deutors de l'explotació: concepte i classes
 2. Registre comptable dels deutors i creditors comercials
 3. Gestió de crèdits i dèbits derivats d'operacions comercials, operacions de facturatge, confirmació de pagaments, pagarés i lletres de canvi
 4. El deteriorament de valor dels deutors comercials
 5. Comptes de personal i comptes amb les administracions públiques
3. Tresoreria i comptes financers
 1. Tresoreria
 2. Inversions financeres a curt termini
 3. Deutes financers a curt termini

Bibliografia bàsica

- Aula Virtual, tema 5.
- Montagud Mascarell, M. D. (coord.). (2012), cap. 5-6.
- Montesinos Julve, V. (coord.) (2021), cap. 4 i 6.
- PGC, 2a part: NRV 10a. Existències.
- PGC, 2a part: NRV 9a. Instruments financers.

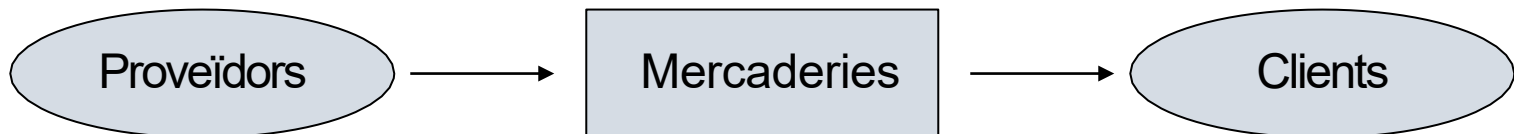
Concepte i classificació (I)

Béns propietat de l'empresa (actius) susceptibles d'emmagatzematge que:

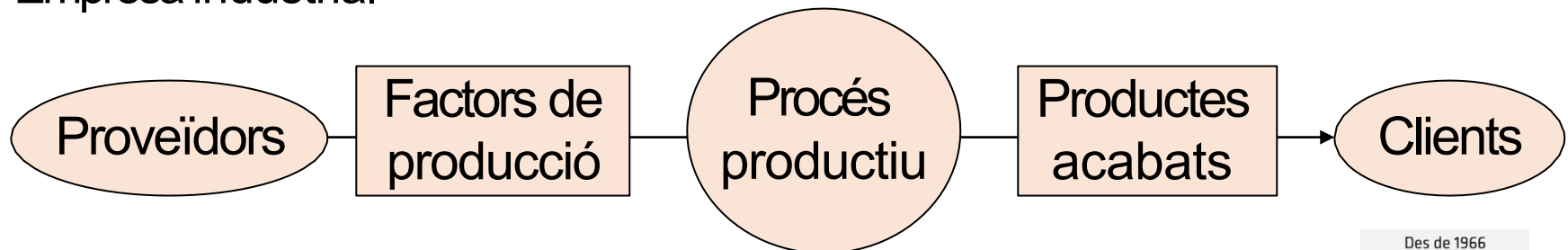
- S'adquireixen per a vendre'ls o usar-los en el procés productiu.
- Són conseqüència d'aquest procés.

Diferència entre el flux d'existències d'una empresa comercial i una empresa industrial

Empresa comercial

Empresa industrial

Concepte i classificació (II)

Les existències són actius

a) Destinats a ser venuts en el curs normal de les operacions d'exploració.

- Existències comercials
- Productes acabats
- Subproductes i residus

b) En procés de producció amb vista a la venda.

- Productes en curs
- Productes semiacabats

c) Materials o subministraments destinats a ser consumits en el procés de producció o la prestació de serveis.

- Matèries primeres
- Altres aprovisionaments (recanvis, mat. auxiliars, envasos...).

Concepte i classificació (III)

PGC - GRUP 3

- 30 COMERCIALS
- 31 MATÈRIES PRIMERES
- 32 ALTRES APROVISIONAMENTS
- 33 PRODUCTES EN CURS
- 34 PRODUCTES SEMIACABATS
- 35 PRODUCTES ACABATS
- 36 SUBPRODUCTES, RESIDUS I MATERIALS RECUPERATS
- 39 DETERIORAMENT DE VALOR DE LES EXISTÈNCIES

Valoració de les entrades (I)

Quan es registren? Quan es traspasa la **responsabilitat dels béns**.
Com es valoren? Al preu d'adquisició o cost de producció.

Clàusules INCOTERMS: determinen les despeses i els riscos que assumeix cadascuna de les parts en la compravenda. **La responsabilitat s'adquireix**, per exemple:

- *Ex-work (EXW)*: en la ubicació física del venedor.
- *FOB (free on board)*: al port d'embarcament convingut.
- *CIF (cost, insurance and freight / cost, assegurança i noli)*: al port de destinació convingut.
- *DDP (delivered duty paid / lliurat amb drets pagats)*: al magatzem del comprador.

Valoració de les entrades (II)

Reconeixement i valoració inicial

- **Preu d'adquisició, existències no transformades:** preu de compra + despeses addicionals a càrrec del comprador.
- **Cost de producció, existències transformades:** preu d'adquisició de les matèries primeres i d'altres materials consumibles + costos de transformació

Preu d'adquisició

- + Preu de compra (factura del proveïdor)
- Descomptes **inclosos en la factura** (per pagament immediat, ràpels, promocions, etc.)
- + Imp. indirectes no recuperables
- + Transport
- + Aranzels i impostos no repercutibles
- + Despeses d'emmagatzematge imputables a l'adquisició
- + Assegurances de transport
- + Conservació, inspecció i dipòsit en trànsit

= **Preu d'adquisició**

Valoració de l'ingrés per la venda de mercaderies (NRV 14 PGC)

- Les **vendes de béns** i els ingressos per prestacions de serveis es valoren pel **valor raonable** de la contrapartida, rebuda o per rebre, que mentre no es diga el contrari és el **preu acordat per a aquests béns o serveis, deduït l'import de qualsevol descompte**, rebaixa en el preu o altres partides similars que l'empresa pugui concedir, i també **menys els interessos incorporats al nominal del crèdits**.
- No obstant això, **s'hi poden incloure els interessos** incorporats als crèdits comercials amb **venciment no superior a l'any** que **no tinguen un tipus d'interès contractual** quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no siga significatiu.

Valor raonable (PGC, part 1, apartat 6): és el preu que es rebria per la venda d'un actiu o que es pagaria per transferir o cancel·lar un passiu mitjançant una transacció ordenada entre participants en el mercat en la data de la valoració. En l'**estimació del valor raonable** s'assumeix que la transacció es produeix **entre parts interessades i degudament informades, i en condicions d'independència mútua**, en un mercat principal de l'actiu o el passiu. I en cas que no hi haja un mercat principal, s'ha de tenir en compte el mercat més avantatjós per a les dues parts.

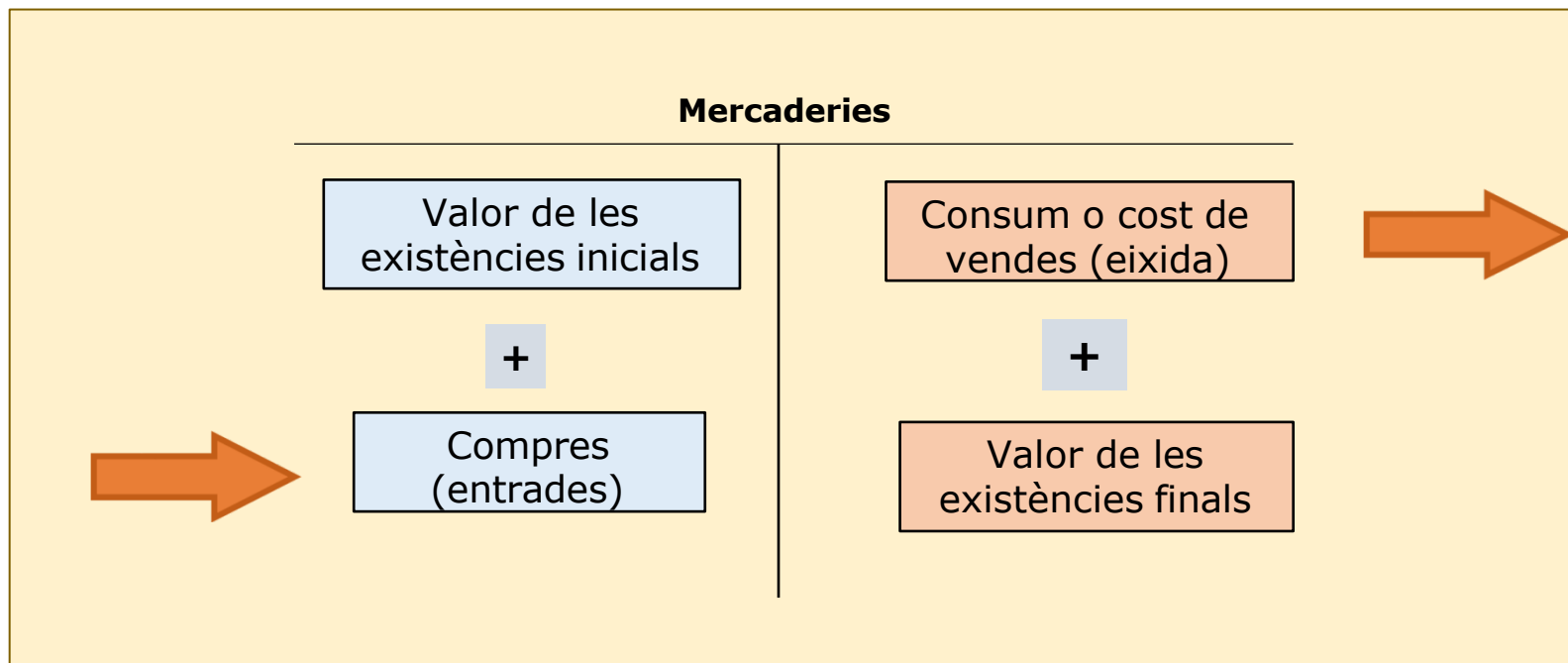
Valoració de l'ingrés per la venda de mercaderies (NRV 14 PGC)

Ingrés per venda o prestació de serveis

- + Preu de venda (factura al client)
- Descomptes **inclosos en la factura**.
- Interessos (es poden **no restar** en vendes a crèdit a **menys d'un any** que no tinguin tipus d'interès contractual) (**relacionat amb NRV 9**).

= Ingrés per venda o prestació de serveis

Valoració de les eixides de magatzem

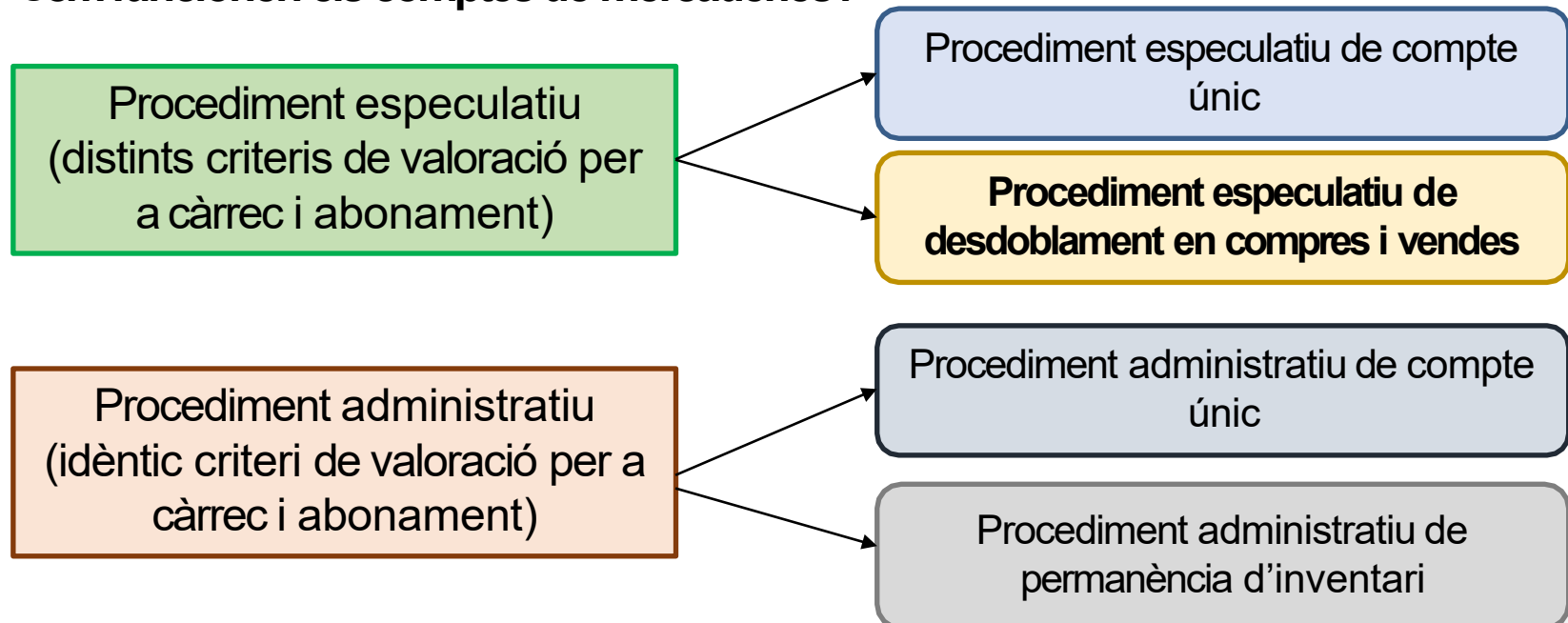
Els avanços produïts en les tecnologies de la informació han oferit a les empreses la possibilitat d'implantar sistemes d'informació que permeten el control físic i la valoració de les existències.

Desdoblament en compres i vendes vs. inventari

Les existències es poden controlar físicament a través de dos mètodes.

- **Inventari periòdic:** control discontinu de les existències a través del recompte físic en determinades dates. Els comptes de mercaderies funcionen de forma especulativa, és a dir, **els registres d'entrada i eixida incorporen elements de resultats.**
- **Inventari permanent:** control continu de les existències. **Els comptes de mercaderies funcionen de manera administrativa, no incorporen elements de resultats (ES VEURÀ EN 2n).**

Com funcionen els comptes de mercaderies?

Procediment especulatiu de desdoblament en compres i vendes

- **És el proposat per la normativa vigent** per a registrar les operacions amb existències (NRV 10).
- Els comptes d'existències només s'usen per al registre del saldo a l'inici i al final del període. **Durant l'exercici sols reflecteix el valor de les existències inicials.**
- Al final de l'exercici s'ha de fer l'assentament d'ajust perquè **el saldo d'existències reflectisca el valor d'aquestes existències al final de l'exercici.**
- Per a determinar aquest valor **és necessari fer un recompte físic** de les existències en finalitzar l'exercici.

Procediment especulatiu de desdoblament en compres i vendes

Vendes netes

- + Vendes de mercaderies
- Devolucions de vendes
- Ràpels sobre vendes
- Descomptes sobre vendes per pagament immediat

= vendes netes

Cost de les vendes

- + Compres de mercaderies
- Devolucions de compres
- Ràpels sobre compres
- Descomptes sobre compres per pagament immediat

= compres netes

+/- variació d'existències

= cost de les vendes

CAS PRÀCTIC 5.1

Cas pràctic 5.1

Vendes netes

- + 100.000 (vendes de mercaderies)
- 5.000 (devolucions de vendes)
- 1.000 (descomptes sobre vendes per pagament immediat)

= 94.000 (vendes netes)

**= 51.000 (resultat net)
(94.000-43.000)**

Cost de les vendes

- + 50.000 (compres de mercaderies)
- 3.000 (devolucions de compres)
- 2.000 (ràpels sobre compres)

= 45.000 (compres netes)

**- 2.000 (variació d'existències)
(6.000-8.000)**

= 43.000 (cost de les vendes)

Desdoblament en compres i vendes: exemple (I)

Una empresa registra existències inicials per valor de 10.000 €. Durant l'exercici ha comptabilitzat vendes per valor de 100.000 €; les compres sumen 50.000 €. També hi ha devolucions de vendes registrades per valor de 1.000 € i descomptes sobre compres per pagament immediat per valor de 500 €.

300. Mercaderies	600. Compres de mercaderies	606. Dte. s/ compres per p. i.	700. Vendes de mercaderies
10.000	50.000	500	100.000
			708. Devol. vdes.
			1.000

El valor de les existències no reflecteix el saldo real.
Desconeixem el consum real de les existències → Només compres

Existències finals → 20.000 €

Desdoblament en compres i vendes: exemple (II) **REGULARITZACIÓ**

10.000(610) Variació d'existències	a (300) Existències	10.000
20.000(300) Existències	a (610) Variació d'existències	20.000

300. Mercaderies	
10.000	10.000
20.000	

Vendes	100.000
- Devolucions sobre vendes	-1.000
= Vendes netes	99.000

600. Variació d'existències	
10.000	20.000

Compres	50.000
- Descomptes s/ compres per p.i.	-500
= Compres netes	49.500
+/- Variació d'existències	-10.000
= Cost de vendes	39.500

Vendes netes	99.000
- Cost de vendes	-39.500
= Resultat	59.500

Desdoblament en compres i vendes: exemple (II) LIQUIDACIÓ

51.000(129) Resultat de l'exercici	a (600) Compres de mercaderies	50.000
	(708) Devolucions de vendes	1.000
100.000(700) Vendes de mercaderies		
500(606) Descomptes s/compres p. i.		
10.000(610) Variació d'existències		
a (129) Resultat de l'exercici		110.500

129. Resultat	
51.000	110.500
	59.500

L'IVA en les operacions de compra i venda

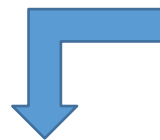
L'IVA és un impost que grava el consum i està destinat a ser pagat pels consumidors finals.

Les empreses, a més de pagar l'IVA en les seues compres, repercuteixen l'IVA en les vendes i actuen com a recaptadors per a la Hisenda Pública.

COMPTES PGC

4700. Hisenda Pública, deutora per IVA
472. Hisenda Pública, IVA suportat
4750. Hisenda Pública, creditora per IVA
477. Hisenda Pública, IVA repercutit

Registre de l'IVA suportat (472) en les adquisicions → **Dret enfront d'Hisenda (actiu)**
Registre de l'IVA repercutit (477) en les vendes → **Obligació respecte a Hisenda (passiu)**

Declaració final

IVA repercutit > IVA suportat
Deute per IVA a pagar (**compte 4750**)

IVA repercutit < IVA suportat
Crèdit per IVA a cobrar o compensar
(**compte 4700**)

L'IVA en les operacions de compra i venda

IVA repercutit

Tresoreria/Clients/Deutors	
	a (7) Vendes i ingressos
	a (477) HP IVA repercutit
(57) Tresoreria	
	a (437) Bestretes de clients
	a (477) HP IVA repercutit
(706) Descomptes s/ vendes p. i.	
(708) Devolucions de vendes i operacions similars	
(709) Ràpels per vendes	
(477) HP IVA repercutit	
	a Tresoreria/Clients/Deutors

L'IVA en les operacions de compra i venda

IVA suportat

(6) Compres i despeses (472) HP IVA suportat	a	Tresoreria/Proveïdors/Creditors
(407) Bestretes a proveïdors (472) HP IVA suportat	a	(57) Tresoreria
Tresoreria/Proveïdors/Creditors	a	(606) Descomptes s/ compres p. i.
	a	(608) Devolucions de compres i operacions similars
	a	(609) Ràpels per compres
	a	(472) HP, IVA suportat

L'IVA en les operacions de compra i venda

Registre comptable de la liquidació trimestral de l'IVA en la Hisenda Pública

- **Si s'ha repercutit més IVA que suportat**

(477) HP IVA repercutit

IVA

a (472) HP IVA suportat
a (4750) HP creditora per

- **Si s'ha suportat més IVA que repercutit**

(477) HP IVA repercutit
(4700) HP deutora per IVA

suportat

a (472) HP IVA

Deteriorament de valor de les existències (I)

Quan el valor net realitzable d'un actiu és inferior al preu d'adquisició o cost de producció, s'han de fer les **correccions valoratives** oportunes.

Valor net realitzable (part 1, apartat 6è PGC): import que es pot obtenir de la venda en el mercat, deduïts els costos de venda i els costos estimats per a finalitzar la fabricació de l'actiu.

Valor en llibres (part 1, apartat 6è PGC): import net pel qual un actiu o un passiu està registrat en el balanç una vegada deduïda, en el cas dels actius, l'amortització acumulada i qualsevol correcció valorativa per deteriorament acumulada que s'haja registrat.

Import de la correcció valorativa = valor net realitzable – valor en llibres

- Es reconeixen com una **despesa** al compte de pèrdues i guanys.
- Si les circumstàncies causants de la correcció valorativa deixen d'existir, l'import de la correcció ha de de ser objecte de reversió.

Deteriorament de valor de les existències (II)

Exemple: el valor en llibres de les existències finals d'una empresa comercial és de 8.000 €, mentre que el valor de mercat s'estima en 7.000 €. Hi ha unes pèrdues per deteriorament de valor de mercaderies de l'exercici anterior per valor de 500 euros.

500(390) Deteriorament de valor de mercaderies	a (793) Reversió del deteriorament de valor d'existències	500
1.000(693) Pèrdues per deteriorament de valor d'existències	a (390) Deteriorament de valor de mercaderies	1.000

Deteriorament de valor de les existències (III)

Pèrdues irreversibles: correcció de valor directament sobre la valoració d'existències finals

(30) Existències

a

(61) Variació d'existències

Excepcions a correccions valoratives per deteriorament

Matèries primeres i altres matèries consumibles

No cal correcció si s'espera que els productes acabats als quals s'incorporen siguin venuts per damunt del cost.

Béns i serveis objecte d'un contracte de venda assegurada si

Preu de venda contracte > preu d'adquisició materials + costos pendents

Deutors i creditors: concepte i classificació

Deutors d'exploració: crèdits comercials originats en la venda de béns i serveis per part de l'empresa per operacions de tràfic, és a dir, **drets de cobrament sobre clients i deutors diversos.**

1. Clients: comptes a cobrar procedents de l'activitat principal de l'empresa.
2. Deutors: tenen l'origen en activitats accessòries a l'activitat principal.
3. Personal de l'empresa: derivats de la relació entre l'empresa i els seus empleats.
4. Administracions públiques: derivats de la relació entre l'empresa i les AP.

Creditors d'exploració: dèbits comercials originats en l'adquisició de béns i serveis per part de l'empresa per operacions de tràfic, és a dir, **obligacions de pagament amb proveïdors i creditors diversos.**

1. Proveïdors: comptes a pagar procedents de l'activitat principal de l'empresa.
2. Creditors: deutes amb subministradors de serveis que no tenen la condició estricta de proveïdors.
3. Personal de l'empresa: derivats de la relació entre l'empresa i els seus empleats.
4. Administracions públiques: derivats de la relació entre l'empresa i les AP.

Deutors i creditors: concepte i classificació

PGC - GRUP 4

- 40 PROVEÏDORS
- 41 CREDITORS DIVERSOS
- 43 CLIENTS
- 44 DEUTORS DIVERSOS
- 46 PERSONAL
- 47 ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES
- 48 AJUSTOS PER PERIODIFICACIÓ
- 49 DETERIORAMENT DE VALOR DE CRÈDITS
COMERCIALS I PROVISIONS A CURT TERMINI

Deutors i creditors com a instruments financers [NRV 9a PGC] (I)

Instrument financer

Contracte que dona lloc a un **actiu financer** en una empresa i, **simultàniament**, a un **passiu financer** o a un **instrument de patrimoni** en una altra empresa.

Exemples

Préstec → Actiu per al prestador, passiu per al prestatari .

Acció → Actiu per a l'accionista, patrimoni per a la societat.

Lletra de canvi → Actiu per al creditor, passiu per a l'emissor de la lletra.

Actius financers: qualsevol actiu que siga diners en efectiu, un instrument de patrimoni en una altra empresa o comporte un dret contractual de rebre diners en efectiu o un altre instrument financer, o constituïska un dret contractual d'intercanviar actius o passius en condicions potencialment favorables.

Passius financers: obligació contractual d'entregar efectiu o un altre actiu financer, o d'intercanviar actius o passius financers amb tercers en condicions potencialment desfavorables.

Instruments de patrimoni: qualsevol negoci jurídic que evidencia o reflecteix una participació residual en els actius de l'empresa que els emet una vegada deduïts tots els passius.

Deutors i creditors: reconeixement

Reconeixement dels comptes a cobrar

- Han de ser reconeguts quan, d'acord amb les clàusules del contracte, l'empresa tinga un dret de cobrament davant d'un tercer.
- Si l'operació que origina el dret de cobrament és l'entrega de béns o la prestació de serveis, el reconeixement del dret es fa de manera simultània al reconeixement de l'ingrés.

Reconeixement dels comptes a pagar

- Una empresa ha de reconèixer una obligació de pagament quan es convertisca en part obligada del contracte d'acord amb les clàusules contractuals.
- Quan es deriva de l'adquisició de béns o serveis, es reconeix simultàniament amb l'adquisició del bé o servei.

Deutors i creditors: classificació, valoració i registre comptable (I)

CLASSIFICACIÓ SEGONS EL PGC (NRV 9. INSTRUMENTS FINANCERS, apartat 2.2)

ACTIUS I PASSIUS FINANCERS A COST AMORTITZAT

ACTIUS FINANCERS: amb caràcter general, s'inclouen en aquesta categoria els crèdits per operacions comercials i els crèdits per operacions no comercials:

- a) **Crèdits per operacions comercials:** són els **actius financers** que s'originen en la venda de béns i la prestació de serveis per operacions de tràfic de l'empresa amb cobrament ajornat.
- b) **Crèdits per operacions no comercials** (ens hi referirem més avant).

PASSIUS FINANCERS: amb caràcter general, s'inclouen en aquesta categoria els dèbits per operacions comercials i els dèbits per operacions no comercials:

- a) **Dèbits per operacions comercials:** són els **passius financers** que s'originen en la compra de béns i serveis per operacions de tràfic de l'empresa amb pagament ajornat.
- b) **Dèbits per operacions no comercials** (ens hi referirem més avant)

Deutors i creditors: classificació, valoració i registre comptable (II)

CLASSIFICACIÓ SEGONS EL PGC (NRV 9. INSTRUMENTS FINANCERS, apartat 2.2)

ACTIUS I PASSIUS FINANCERS A COST AMORTITZAT

VALORACIÓ INICIAL

Valor raonable, que excepte evidència contrària és:

$$\begin{array}{c} \text{Preu de la transacció} \\ + \\ \text{Costos directament atribuïbles} \end{array}$$

Excepció: els crèdits (dèbits) per operacions comercials amb venciment no superior a un any i **que no tinguen interès contractual explícit**, l'import dels quals s'espera rebre (pagar) en el curt termini, es poden valorar pel seu **valor nominal**.

VALORACIÓ POSTERIOR

Cost amortitzat: els interessos meritats es registren al compte de pèrdues i guanys amb aplicació del **mètode del tipus d'interès efectiu**.

Excepció: els crèdits (dèbits) a curt termini poden valorar-se pel valor nominal del crèdit (deute), excepte si s'han deteriorat.

Deutors i creditors: valoració i registre comptable (III)

Cost amortitzat

- (+) Valor inicial
- (-) Reemborsaments de principal
- (+/-) Part imputada al compte de pèrdues i guanys
- (-) Deteriorament de valor (**sols actius**)

= Cost amortitzat

Interès efectiu

Tipus d'actualització que iguala el valor en llibres d'un instrument financer amb els fluxos d'efectiu estimats.

Valoració de deutors i creditors: exemple (I)

Exemple

L'1 de gener del 20X0 es venen mercaderies a crèdit per import de 1.000 € (IVA no inclòs del 21%).

Cas A. L'1 de juliol del 20X0 es cobren 1.210 € per la venda anterior.

Cas B. L'1 de juliol del 20X1 es cobren 1.400 € per la venda anterior.

Valoració de deutors i creditors: exemple (II)

Cas A

1.210(430) Clients	1-1-X0		
	a	(700) Venda de mercaderies	1.000
		(477) HP IVA repercutit	210
1.210(572) Bancs c/c	1-7-X0		
	a	(430) Clients	1.210

Valoració de deutors i creditors: Exemple (III)

Cas B:

1.210(430) Clients	1-1-X0	
	a	(700) Venda de mercaderies
		(477) HP IVA repercutit
		1.000
		210

A 31 de desembre 20X0, càlcul d'interessos meritats aplicant el Tipus d'Interès Efectiu
 $1.210 \times (1 + i)^{1,5} = 1.400 \rightarrow i = 10,22\%$

Interessos totals =1400-1210=190

Interessos meritats a 31/12: (des de 01/01, ha passat 1 any)

$$I = 1.210 \times (1 + i) - 1.210 = 123,66$$

123,66(430) Clients	31-12-X0	
	a	(7621) Ingressos de crèdits a curt termini
		123,66

Valoració de deutors i creditors: Exemple (IV)

Cas B:

A 1 de juliol de 20X1, meritació d'interessos restants i cobrament del crèdit

Interessos meritats des de 01/01/20X1 fins a 30/06/20X1 (ha passat 1/2 any; la resta d'interessos pendents de meritar)

$$I = 190 - 123,66 \text{ (interessos ja meritats l'any passat)} = \mathbf{66,34}$$

66,34 (430) Clients	(7621) Ingressos de crèdits a curt a termini	
		66,34
1.400 (572) Bancs c/c	a (430) Clients	
		1.400

Deteriorament de valor de crèdits (I)

L'activitat econòmica i financera està plena de riscos entre els quals hi ha la possibilitat que **no s'arriben a realitzar els crèdits pendents**. La comptabilitat no pot ser aliena a aquest fet i s'ha de registrar en aplicació del principi de prudència.

490. Deteriorament de valor de crèdits per operacions comercials

493. Deteriorament de valor de crèdits per operacions comercials amb parts vinculades

499. Provisions per operacions comercials

La **NRV 9** assenyala que, **almenys al tancament de l'exercici**, s'han de fer les correccions valoratives necessàries sempre que hi haja **evidència objectiva** que **el valor dels crèdits s'ha deteriorat** a conseqüència d'algun fet ocorregut després del reconeixement inicial i que **ocasioni una reducció o endarreriment en els fluxos d'efectiu estimats**.

La pèrdua per deteriorament és la diferència entre el **valor en llibres i el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs** que s'estima que generaran, descomptats al tipus d'interès efectiu.

Deteriorament de valor de crèdits (II)

El PGC estableix dues alternatives per a la comptabilització:

- **Estimació global:** l'empresa xifra l'import del deteriorament al final de l'exercici mitjançant una estimació global del risc d'incobrats existents en els seus saldos de clients i deutors (s'ha de basar en fórmules o mètodes estadístics).
- **Estimació individual:** l'empresa xifra l'import del deteriorament mitjançant un sistema individualitzat de seguiment de saldos de clients i deutors.

Exemple d'estimació global: una empresa estima l'import d'incobrats per al final de l'exercici en 2.000 €. Actualment té reconegut un deteriorament per import de 1.500 €.

Exemple estimació individual: una empresa té un crèdit per import de 1.000 € amb un client. Al tancament de l'exercici té notícies de les dificultats financeres del client, per la qual cosa és possible que no el pugui cobrar.

Deteriorament de valor de crèdits (III)

Estimació global

1.500 (490) Deteriorament de valor de crèdits per operacions comercials		
	a (794) Reversió del deteriorament de crèdits per operacions comercials	1.500
2.000 (694) Pèrdues per deteriorament de crèdits per operacions comercials		
	A (490) Deteriorament de valor de crèdits per operacions comercials	2.000
Estimació individual		
1.000 (436) Clients de dubtós cobrament		
	a (430) Clients	1.000
1.000 (694) Pèrdues per deteriorament de crèdits per operacions comercials		
	a (490) Deteriorament de valor de crèdits per operacions comercials	1.000

FEU LA PRÀCTICA 5.14

Deutors i creditors: efectes comercials a cobrar (I)

EFFECTES COMERCIALS A COBRAR: quan el compromís de pagament del client o deutor es materialitza en un document mercantil fàcilment transmissible a la vegada que formalitzat.

El dret de cobrament s'instrumenta en un document mercantil transmissible. El més emprat és la **lletra de canvi**.

Una lletra de canvi és un document pel qual una persona (**lliurador**) ordena pagar a una altra (**lliurat**), a una tercera (**prenedor**) o a qui aquesta designe (**endossatari**) una determinada quantitat de diners en un lloc i data fixats que s'indiquen en la mateixa lletra.

Es efectes comercials estan regulats per llei, que estableix els requisits mínims del títol per a ser considerat una lletra de canvi.

PARTS QUE HI INTERVENEN

LLIURADOR: qui emet la lletra.

LLIURAT: persona obligada a pagar.

PRENEDOR: qui pren la lletra inicialment.

ENDOSSANT: qui lliura la lletra a través de l'operació d'endós.

ENDOSSATARI: qui posseeix la lletra a través de l'operació d'endós.

AVALADOR: qui avala el pagament de la lletra.

TENIDOR: el propietari final de la lletra a qui s'ha de pagar el deute.

Deutors i creditors: efectes comercials a cobrar (II)

Lugar de libramiento MONEDA IMPORTE

Por esta LETRA DE CAMBIO pagará usted al vencimiento expresado a la cantidad de (importe en letra)

Fecha de libramiento: Día Mes Año VENCIMIENTO

CLASE 12ª

0.24 €
de 48,09 € a 90,19 €

0 A 1284389

en el domicilio de pago siguiente:
CÓDIGO CUENTA CLIENTE (CCC)
Entidad Oficina DC Núm. de cuenta

Persona o entidad:
Dirección u oficina:
Población:

ACEPTO Cláusulas:
Fecha (Firma) LIBRADO Nombre:
Domicilio:
Población:
C.P.: Provincia:

LIBRADOR:
(Firma, nombre y domicilio)

RCM-FNMT

No utilizar este espacio por estar reservado para impresión magnética

- Per a poder comptabilitzar la lletra, el lliurat ha d'acceptar-la.
- Els documents tenen un valor nominal invariable, per això els registres comptables s'han de fer sempre pel valor nominal mentre l'efecte no es renove.
- El traspàs o endós davant de tercers no comporta un traspàs del risc d'impagament.

NO UTILICE EL ESPACIO SUPERIOR, POR ESTAR RESERVADO PARA INSCRIPCIÓN MAGNÉTICA

Por aval de Páguese a

A de de con domicilio en

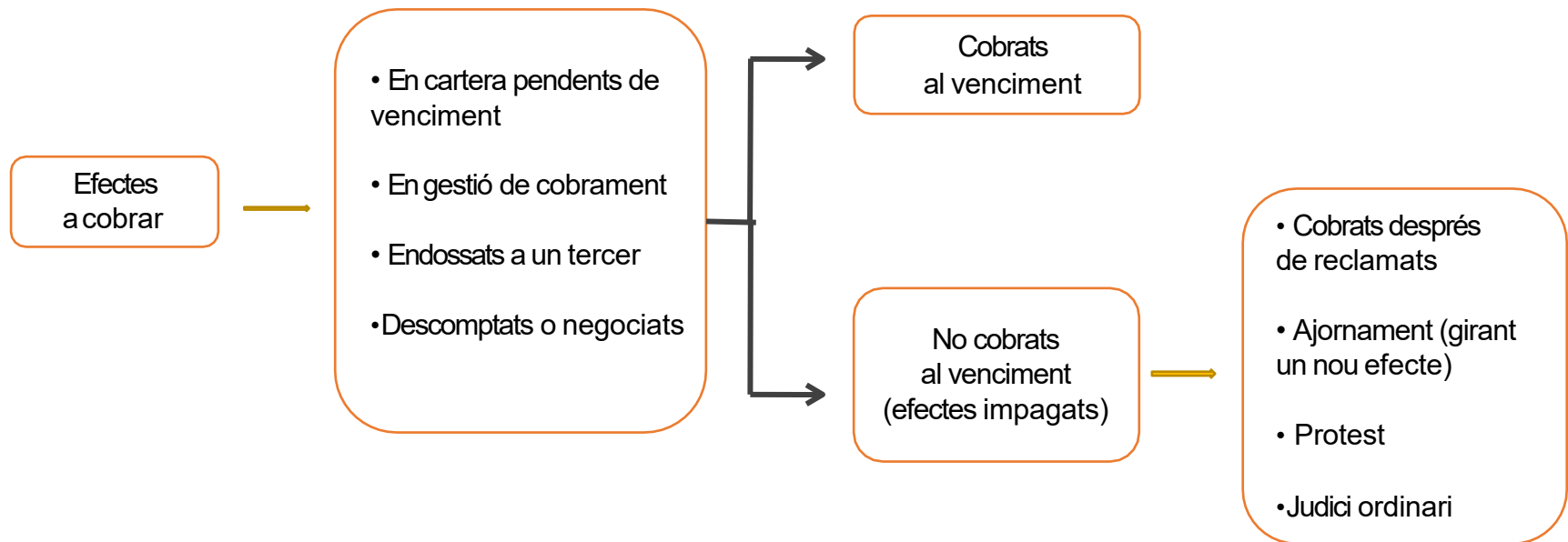
Nombre y domicilio del avalista a de de

Nombre y domicilio del endosante

Deutors i creditors: efectes comercials a cobrar (III)

POSSIBLES INCIDÈNCIES AMB ELS EFECTES COMERCIALS A COBRAR (compte 431)

Esperar fins al venciment	→	431.0 E. c. en cartera
Descompte de l'efecte	→	431.1 E. c. descomptats
Encarregar la gestió de cobrament a una entitat financera	→	431.2 E. c. en gestió de cobrament
Resulta impagat al venciment	→	431.5 E. c. impagats

Efectes comercials a cobrar: exemple (I)

Una empresa fa l'1 de febrer una venda a un client per import de 1.000 €, a pagar als dos mesos. L'IVA de l'operació és del 21%. Una setmana després, el client accepta un efecte. En data 1 de març, l'empresa descompta l'efecte en una entitat financera i rep l'import líquid una vegada deduïts 20 € en concepte d'interessos i 3 € per comissions. En la data de venciment, el client paga l'efecte.

1 de febrer

1.210 (430) Clients

a (700) Vendes de mercaderies
(477) HP, IVA repercutit

1.000
210

8 de febrer

1.210 (4310) Efectes comercials en cartera

a (430) Clients

1.210

Efectes comercials a cobrar: exemple (II)

1 de març

1.210(4311) Efectes comercials
descomptats

a (4310) Efectes comercials en cartera 1.210

20 (665) Interessos per descompte
d'efectes i operacions de facturatge

3(626) Serveis bancaris i similars

1.187(572) Bancs c/c

(5208) Deutes per efectes
comercials descomptats

1.210

1 d'abril

1.210(5208) Deutes per efectes
comercials descomptats

a (4311) Efectes comercials
descomptats

1.210

Efectes comercials a cobrar: exemple (III)

1 d'abril → I si no paga?

Devolució de l'efecte; càrrec de despeses bancàries de 20€

1.210 (5208) Deutes per efectes comercials descomptats 20 (626) Serveis bancaris i similars	a	(572) Bancs c/c	1.230
1.210 (4315) Efectes comercials impagats	a	(4311) Efectes comercials descomptats	1.210

FEU LA PRÀCTICA 5.9

Deutors i creditors: facturatge (I)

FACTURATGE: l'empresa transfereix els seus crèdits a una altra empresa (**societat de facturatge**) que és qui s'encarrega de la gestió del cobrament als deutors. L'empresa de facturatge **pot anticipar l'import del cobrament**, descomptant-ne una comissió i un interès per l'import anticipat.

Tipus de facturatge

- a) Amb recurs. **L'empresa cessionària** és responsable subsidiària del pagament i **assumeix el risc d'insolvència**; l'empresa reté els riscos i beneficis dels drets de cobrament → **Com un descompte d'efectes comercials.**
- b) Sense recurs. **L'empresa de facturatge assumeix el risc d'insolvència**, per la qual cosa es pot entendre que s'han transferit els **comptes a cobrar i el risc de crèdit.**

Deutors i creditors: facturatge (II)

Reclassificació

(432) Clients, operacions de facturatge

a (430) Clients

a) Facturatge amb recurs

(665) Interessos per descompte
d'efectes i operacions de facturatge

(626) Serveis bancaris i similars

(57) Tresoreria

a

(5209) Deutes per operacions de
facturatge

b) Facturatge sense recurs

(665) Interessos per descompte
d'efectes i operacions de facturatge

(626) Serveis bancaris i similars

(57) Tresoreria

a

(432) Clients, operacions de facturatge

Deutors i creditors: confirmació de pagaments (cas pràctic 5.11)

CONFIRMACIÓ DE PAGAMENTS: la confirmació de pagaments (*confirming*) és un producte financer ofert per una entitat financera per a facilitar als clients la gestió del pagaments dels proveïdors. Mitjançant aquest servei, **l'entitat financera paga les factures** de l'empresa que contracta el servei, fins i tot, abans de la data del venciment, **per tant, cobra interessos**. La confirmació de pagaments **és un facturatge de proveïdors** i també pot ser amb recurs o sense.

Tipus de confirmació de pagaments

- **Amb descompte financer.** L'entitat financera **es fa càrrec dels drets de cobrament dels proveïdors, descomptant l'import de les factures i cobrant una comissió per a avançar el pagament de l'import al proveïdor**. La comissió de descompte es pot compartir amb el client per a cedir-li part del negoci. Aquests descomptes son comptabilitzats per l'empresa client creant un subcompte en el subgrup (75) Altres ingressos de gestió.
- **Sense descompte financer.** L'entitat financera **es limita a ser un intermediari i paga al proveïdor una vegada arribe el venciment del pagament**. El client ha de registrar en la seua comptabilitat l'import de la comissió como una despesa (626) Serveis bancaris i similars.

Deutors i creditors: pagaré

Pagaré: el pagaré és un document que **compromet l'emissor** (l'empresa) a **pagar una quantitat de diners determinada**, en un termini concret, al **titular que figura en el paper**. L'emissor és qui signa l'instrument de pagament i es compromet a fer-lo efectiu en la data de venciment establida.

Operacions amb pagarés

- **Com les lletres de canvi**, els pagarés poden endossar-se a tercers i emprar-se per a cancel·lar deutes que una empresa tinga amb una altra. **La solvència de l'emissor determina directament la probabilitat que el pagaré siga endossat o descomptat en una entitat financera**. L'impagament té el mateix tractament comptable que el descompte o l'endossament de **lletres de canvi**.
- **El descompte d'un pagaré significa que l'empresa el lliura al banc i aquest li n'avança l'import**, cobrant-li els interessos i les comissions corresponents. El tipus d'interès és condicionat per la solvència de l'emissor.

Deutors i creditors: pagaré (cas pràctic 5.12)

PERSONES QUE INTERVENEN EN EL PAGARÉ

Poden emetre pagarés els individus particulars, les empreses i també els estats.

Lliurador: qui es compromet a pagar la suma de diners, a la vista o en una data futura fixa o determinable.

El beneficiari o tenidor: qui ha de rebre el pagament dels diners estipulats al pagaré.

El fiador o avalador: la persona que garanteix el pagament del pagaré.

Santander Central Hispano

Entidad Oficina D.C. Número de cuenta
CCC 0049 0606 1 5 1510 1010
IBAN ES22 0049 0606 1515 1010 1010

9604-MARIA AUXILIADORA, 20
41008 SEVILLA

Vencimiento de de de EUR €

Por este pagaré me comprometo a pagar el día del vencimiento indicado

A Euros

Lugar de emisión y fecha en letra de de

Serie FW Nº 5.289.496 4 8200 3

5289496482003 06064 061270029 82003

Comptes de personal

Els comptes de personal representen els crèdits i dèbits de l'empresa amb els seus empleats.

COMPTES PGC

460. Avançaments de remuneracions: representen l'efectiu prestat al personal de l'empresa (actiu corrent).

465. Remuneracions pendents de pagament: representen deutes de l'empresa amb el seu personal per remuneracions fixes i eventuais (passiu corrent).

466. Remuneracions mitjançant sistemes d'aportació definida pendents de pagament: imports pendents de pagament a una entitat separada per retribucions a llarg termini al personal, com ara les pensions (passiu corrent).

Comptes de personal: registre d'una nòmina

La nòmina és el justificant del pagament del salari. No està subjecta a cap model, però ha d'incloure unes dades mínimes.

Dades personals del treballador	Cognoms i nom del treballador, NIF, categoria social, antiguitat en l'empresa i número afiliació a la Seguretat Social.
Dades generals de la nòmina	<ul style="list-style-type: none">• Període de temps que inclou nòmina, generalment un mes.• Salari brut mensual.• Deducció del salari brut del treballador per l'aportació al règim general de la Seguretat Social.• Retenció per la quantitat subjecta a l'IRPF.• Sou net mensual, quantitat líquida que rep el treballador.

Registre d'una nòmina: exemple

Una empresa procedeix a registrar les despeses de personal del mes. El salari brut dels treballadors suma 40.000 €. La quota de la Seguretat Social a càrrec de l'empresa ascendeix a 8.000 €, i la quota dels empleats és de 2.000 €. Les retencions a compte de l'IRPF sumen un total de 4.000 €.

Sou brut	40.000		
- Seguretat Social del treballador	-2.000		
- IRPF	<u>-4.000</u>		
Import líquid	34.000		
<hr/>			
40.000 (640) Sous i salaris			
8.000 (642) Seguretat Social a càrrec de l'empresa			
		a (476) Organismes de la SS creditors	10.000
		(4751) HP creditora per retencions practicades	4.000
		(465) Remuneracions pendents de pagament	<u>34.000</u>
34.000 (465) Remuneracions pendents de pagament			
		a (572) Bancs c/c	34.000

Actius i passius financers: categories [NRV 9. PGC]

Actius financers

1. Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

2. Actius financers a cost amortitzat.

3. Actius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net.

4. Actius financers a cost.

Passius financers

1. Passius financers a cost amortitzat.

2. Passius financers a valor raonable amb canvis al compte de pèrdues i guanys.

1. Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys

- **Amb caràcter general**, els actius financers **han d'incloure's en aquesta categoria** llevat que escaiga classificar-los en alguna de les altres categories d'acord amb el que es disposa en els apartats 2.2, 2.3 i 2.4 de la NRV 9 del PGC.
- Els actius financers **mantinguts per a negociar** s'han d'incloure **obligatòriament** en aquesta categoria. El concepte de negociació d'instruments financers generalment reflecteix compres i vendes **actives i freqüents** amb l'objectiu de generar un **guany** per les fluctuacions a **curt termini** en el preu o en el marge d'intermediació.
- Es considera que un **actiu financer es posseeix per a negociar** quan:
 - S'origina o s'adquireix amb el propòsit de **vendre'l en el curt termini** (per exemple, valors representatius de deute, siga quin siga el termini de venciment, o **instruments de patrimoni, cotitzats (per exemple accions)**, que s'adquireixen per a vendre'ls en el curt termini).
 - (...)

1. Actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys

Valoració inicial

Els actius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar inicialment pel seu **valor raonable**, el qual, llevat d'evidència en contra, és el **preu de la transacció**, que ha d'equivaldre al valor raonable de la contraprestació entregada. **Els costos de transacció** que els siguen directament atribuïbles s'han de reconèixer en el compte de **transacció de pèrdues i guanys de l'exercici**.

Valoració posterior

Després del reconeixement inicial, l'empresa ha de valorar els actius financers compresos en aquesta categoria a valor raonable amb **canvis en el compte de pèrdues i guanys**.

2. Actius financers a cost amortitzat

- Un **actiu financer** s'ha d'incloure en aquesta categoria, fins i tot **quan estiga admés a negociació en un mercat organitzat**, si l'empresa manté la inversió amb **l'objectiu de percebre els fluxos d'efectiu derivats de l'execució del contracte**, i les condicions contractuals de l'actiu financer donen lloc, en dates especificades, a fluxos d'efectiu que són únicament **cobraments de principal i interessos** sobre l'import del principal pendent.
- **Com hem vist abans**, en aquest grup s'inclouen els **crèdits per operacions comercials**, però també els:
 - a) (...)
 - b) **Crèdits per operacions no comercials**: són els **actius financers** que, no sent instruments de patrimoni ni derivats, **no tenen origen comercial** i els cobraments dels quals **són de quantia determinada o determinable**, que procedeixen d'operacions de **préstec o crèdit** concedits per l'empresa.

2. Actius financers a cost amortitzat

Valoració inicial

Els actius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar inicialment pel seu **valor raonable**, que, llevat que hi haja alguna evidència en contra, és el **preu de la transacció**, que ha d'equivaldre al valor raonable de la contraprestació lliurada **més els costos de transacció** que els siguin directament atribuïbles.

Valoració posterior

Els actius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar pel seu **cost amortitzat**. Els **interessos meritats** s'han de comptabilitzar en el compte de pèrdues i guanys, amb aplicació del **mètode del tipus d'interès efectiu**. No obstant això, els crèdits amb venciment **no superior a un any** que es valoren inicialment pel seu **valor nominal** s'han de continuar valorant per aquest import, llevat que s'hagen deteriorat.

1. Passius financers a cost amortitzat

- **L'empresa ha de classificar tots els passius financers en aquesta categoria** excepte quan hagen de valorar-se a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys, o quan es tracte d'alguna de les excepcions previstes en el PGC.
- **Com hem vist abans**, s'inclouen en aquesta categoria els **dèbits per operacions comercials però també:**
 - a) (...)
 - b) **Dèbits per operacions no comercials:** són els **passius financers** que, no sent instruments derivats, no tenen origen comercial, sinó que procedeixen **d'operacions de préstec o crèdit rebuts per l'empresa.**

1. Passius financers a cost amortitzat

Valoració inicial

Els passius financers inclosos en aquesta categoria **s'han de valorar inicialment pel seu valor raonable**, que, excepte evidència en contra, **és el preu de la transacció**, que equivaldrà al valor raonable de la contraprestació rebuda **ajustat pels costos de transacció que els siguin directament atribuïbles**.

No obstant això, els **dèbits per operacions comercials amb venciment no superior a un any** i que **no tinguen un tipus d'interès contractual**, com també els desemborsaments exigits per tercers sobre participacions, l'import de les quals s'espera pagar en el curt termini, **es poden valorar pel seu valor nominal** quan l'efecte de no actualitzar els fluxos d'efectiu no siga significatiu.

Valoració posterior

Els passius financers inclosos en aquesta categoria s'han de valorar **pel seu cost amortitzat**. Els **interessos meritats s'han de comptabilitzar en el compte de pèrdues i guanys**, amb l'aplicació del mètode del **tipus d'interès efectiu**. No obstant això, **els dèbits amb venciment no superior a un any** que es valoren inicialment pel seu valor nominal, **s'han de continuar valorant per aquest import**.

Actius financers: tresoreria

Conjunt de mitjans líquids que l'empresa manté en forma de **diners** en efectiu (caixa) o bé de saldos d'entitats de crèdit de **disponibilitat immediata** (dipòsits a la vista) o **inversions financeres** amb un venciment **no superior a tres mesos** (compte 576 del PGC).

Comptes PGC

57. Tresoreria

570. Caixa, euros

571. Caixa, moneda estrangera

572. Bancs i institucions de crèdit c/c vista, euros

573. Bancs i institucions de crèdit c/c vista, moneda estrangera

574. Bancs i institucions de crèdit, comptes d'estalvi, euros

575. Bancs i institucions de crèdit, comptes d'estalvi, moneda estrangera

576. Inversions a curt termini de gran liquiditat

Actius financers: inversions financeres a curt termini

En determinades ocasions, l'empresa disposa de recursos líquids que **no necessita temporalment per a exercir la seua activitat productiva o comercial**. Les empreses necessiten disposar d'una certa quantitat **d'efectiu o líquid en bancs i caixa per a poder satisfer pagaments en l'exercici normal de la seua activitat**. Tanmateix, tenir un excés de disponibilitat líquida no és desitjable perquè genera un rendiment baix o nul.

En aquestes situacions, l'empresa, a fi d'obtenir **més rendiment dels seus recursos disponibles**, els pot col·locar en actius financers que proporcionen **un cert rendiment**. El conjunt d'aquests actius es denomina **inversions financeres temporals o inversions financeres a curt termini** i, en principi, **han de tenir un venciment superior a tres mesos i inferior a un any**.

Comptes PGC

- 540. Inversions financeres a curt termini en instruments de patrimoni
- 541. Valors representatius de deute a curt termini
- 542. Crèdits a curt termini
- 543. Crèdits a curt termini per venda d'immobilitzat
- 544. Crèdits a curt termini al personal
- 545. Dividend a cobrar
- 546. Interessos a curt termini de valors representatius de deute
- 547. Interessos a curt termini de crèdits
- 548. Imposicions a curt termini

Inversions financeres a curt termini més habituals

540. Inversions financeres a curt termini en instruments de patrimoni

Inversions a curt termini en drets sobre el patrimoni net –**accions amb cotització o sense cotització en un mercat regulat** o altres valors, com ara participacions en institucions d'inversió col·lectiva o participacions en societats de responsabilitat limitada– d'entitats que no tinguen la consideració de parts vinculades. Es classifiquen com a **actius financers a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys** i, per tant, s'han de valorar inicialment a **valor raonable (sense incloure-hi els costos de transacció)**; la valoració posterior també ha de ser a **valor raonable** i les **diferències s'han de portar directament al compte de pèrdues i guanys**.

541. Valors representatius de deute a curt termini

Inversions a curt termini, **per subscripció o adquisició d'obligacions, bons o altres valors de renda fixa**, incloent-hi els que fixen el seu rendiment en funció d'índexs o sistemes anàlegs. Es classifiquen com a **actius financers a cost amortitzat** i, per tant, es valoren inicialment a **valor raonable (incloent-hi els costos de transacció)** i la **valoració posterior és a cost amortitzat** tenint en compte que els **interessos meritats** s'han de comptabilitzar en el compte de pèrdues i guanys, amb aplicació del **mètode del tipus d'interès efectiu**.

Feu el cas pràctic 5.16

Exemple: adquisició d'accions d'una empresa cotitzada

El 25-04-X0 adquirim en borsa 10.000 accions d'una empresa cotitzada que cotitzen a 4,66 euros cadascuna. L'operació té unes comissions de l'Agència de Valors del 3,5 per mil. Tots els imports són satisfets amb càrrec al nostre compte corrent.

Tasques

- Comptabilitzeu l'adquisició d'aquests títols considerant que l'empresa té intenció d'alienar-los abans d'un any.
- Comptabilitzeu l'ajust que corresponga al tancament de l'exercici si les accions cotitzen a 4,88 euros cadascuna.
- Comptabilitzeu la venda dels títols el 21-02-X1 quan la cotització és de 4,78 euros per acció i la comissió que s'ha de pagar és de l'1 per mil.

a) Comptabilització de la compra 25-04-X0

46.600,00(540) Inversions financeres a curt
termini en instruments de patrimoni
163,10(626) Serveis bancaris i similars

a (572) Bancs c/c

46.763,10

Exemple: compra d'accions d'una empresa cotitzada

b) Canvis en el compte de pèrdues i guanys al tancament de l'exercici

2.200,00 (540) Inversions financeres a curt
termini en instruments de patrimoni
(10.000*(4,88-4,66))

a (763) Beneficis per valoració d'actius i passius financers pel seu valor raonable 2.200,00

c) Comptabilització de la venda el 21-02-X1

47.752,20 (572) Banc, c/c
47,80 (626) Serveis bancaris i similars
1.000,00 (663) Pèrdues per valoració
d'actius i passius financers pel
seu valor raonable
(10.000*(4,78-4,88))

a (540) Inversions financeres a curt termini en instruments de patrimoni 48.800,00

Exemple: adquisició de bons d'una altra empresa

El dia 01-07-X0 adquirim a valor nominal (1.000 € cadascun) 100 bons de l'empresa XYZ, a més de pagar una comissió de compra equivalent al cinc per mil. Es tracta d'una emissió que XYZ amortitzarà al seu valor nominal el dia 01-07-X1 i que merita un interès del 4% anual.

Tasques

- Comptabilitzeu l'adquisició d'aquests títols.
- Comptabilitzeu l'ajust que corresponga al tancament de l'exercici.
- Comptabilitzeu l'ajust que corresponga al dia 01-07-X1.

a) Comptabilització de la compra 01-07-X0

100.500,00	(541) Valors representatius de deute a curt termini	a	(572) Bancs c/c	100.500,00
<u>(100.000+(100.000x0,005))</u>				

Exemple: adquisició de bons d'un altra empresa

b) Valoració a cost amortitzat i comptabilització a 31-12-X0

- A 31 de desembre 20X0, càlcul d'ingressos **meritats comptablement** (aplicant el **Tipus d'Interès Efectiu**)

$$\text{Interessos a cobrar d'un any} = 100.000 \times 4\% = 4.000\text{€}$$

Interessos que a 31/12/X0 la empresa tindrà dret a cobrar al venciment

$$I = 100.000 \times 4\% \times \frac{6}{12} = 2.000\text{€}$$

Càlcul del Tipus d'Interès Efectiu

$$100.500 = 104.000 \times (1 + i)^{-1} \rightarrow i = 3,483\%$$

INGRESSOS MERITATS A 31/12/X0: (6 MESOS, DES DE 01/07/X0)

OPCIÓ A: prorratejar els interessos pels mesos transcorreguts

$$I = 100.500 \times 3,483\% \times \frac{6}{12} = 1.750,00\text{€}$$

Exemple: adquisició de bons d'un altra empresa

b) Valoració a cost amortitzat i comptabilització a 31-12-X0

OPCIÓ B: Aplicar Capitalització Composta (la tècnicament més correcta)

$$I = 100.500 \times \left((1 + 3,483\%)^{6/12} - 1 \right) = 1.735,23\text{€}$$

Ara bé, donada la diferencia entre la opció A i B (1.750,00 – 1.735,23 = 14,77€), i en aplicació del **Principi d'Importància Relativa**, a l'hora de periodificar es podria comptabilitzar per l'import calculat en la opció A

2.000(546) Interessos a curt termini de
valors representatius de deute

a (541) Valors representatius de deute a curt termini	250,00
(761) Ingressos de valors representatius de deute	1.750,00

Exemple: adquisició de bons d'una altra empresa

c) Comptabilització de la meritació i el cobrament dels interessos i l'amortització del bo (01-07-X1)

2.000,00 (546) Interessos a curt termini de valors representatius de deute		
	a (541) Valors representatius de deute a curt termini	250,00
	(761) Ingressos de valors representatius de deute	1.750,00
3.240,00 (572) Bancs, c/c		
760,00 (473) Hisenda Pública, retencions i pagaments a compte (4.000 x 0,19=760)		
	a (546) Interessos a curt termini de valors representatius de deute	4.000,00
100.000,00 (572) Bancs c/c		
	a (541) Valors representatius de deute a curt termini	100.000,00

Passius financers a curt termini: préstec bancari

5200. Préstecs a curt termini d'entitats de crèdit

Quantitat que correspon per aquest concepte d'acord amb les estipulacions del contracte

a) S'ha d'abonar

a1) A la formalització del préstec, per l'import rebut, **minorat en els costos de la transacció**, amb càrrec, generalment, a comptes del subgrup 57.

a2) Per la **despesa financera reportada** fins a assolir el valor de reemborsament del deute, amb càrrec, generalment, al compte 662.

b) **S'ha de carregar** pel reintegrament, total o parcial, amb abonament a comptes del subgrup 57.

5201. Deutes a curt termini per crèdit disposat

Deutes per quantitats disposades en pòlissa de crèdit

a) S'ha d'abonar

a1) Per les **quantitats disposades**, amb càrrec, generalment, a comptes del subgrup 57.

a2) Per la **despesa financera reportada** fins a assolir el valor de reemborsament del deute, amb càrrec, generalment, al compte 662.

b) **S'ha de carregar** per la cancel·lació, total o parcial, del deute, amb abonament a comptes del subgrup 57.

Exemple: préstec a curt termini en un banc (PGC i PGC-PIME)

El dia 01-10-X0, el banc XXX ens concedeix un préstec amb les condicions següents (totes les operacions s'efectuen en c/c):

Nominal: 250.000 €

Tipus d'interès anual: 2,50%

Venciment: 01-10-X1

Comissió d'obertura (s'aplica a la concessió): 1%

Comissió de gestió (s'aplica a la concessió): 1%

Tasques:

- Comptabilitzeu la concessió del préstec (PGC i PGC pimes).
- Comptabilitzeu l'ajust que corresponga al tancament de l'exercici, sabent que el interessos meritats, amb aplicació del tipus d'interès efectiu i capitalització composta, ascendiren a 2.765,52 €.
- Comptabilitzeu la devolució del préstec i l'abonament dels interessos (sabent que els interessos meritats comptablement des del dia 1-1-X1 ascendiren a 8.484,48 €).

a) Comptabilització de la concessió 01-10-X0 (PGC)

245.000,00 (572) Bancs, c/c

a (5200) Préstecs a curt termini 245.000,00
d'entitats de
crèdit

Exemple: préstec a curt termini en un banc

b) Valoració a cost amortitzat i comptabilització a 31-12-X0 (PGC)

A 31 de desembre 20X0, càlcul d'ingressos meritats (aplicant el **Tipus d'Interès Efectiu**)

$$245.000 = [(250.000 \times 2,5\%) + 250.000] \times (1 + i)^{-1} \rightarrow i = 4,592\%$$

Interessos a pagar de tot l'any = 250.000 x 2,5% = 6.250€

Ingressos meritats comptablement a 31/12/X0: (des de 01/10/X0; **APLICANT CAPITALITZACIÓ COMPOSTA**)

$$I = 245.000 \times \left((1 + 4,592\%)^{3/12} - 1 \right) = 2.765,52€$$

2.765,52 (6623) Interessos de deutes amb entitats de crèdit

a (527) Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit (250.000 x 2,5% x 3/12)	1.562,50
(5200) Préstecs a curt termini d'entitats de crèdit	1.203,02

Exemple: préstec a curt termini en un banc

c) Comptabilització del pagament dels interessos i la devolució del préstec (PGC)

8.484,48 (6623) Interessos de deutes amb entitats de crèdit

$$I = 247.765,52 \times ((1 + 4,592\%)^{9/12} - 1) = 8.484,48$$

a (527) Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit (250.000x2,5%x9/12)	4.687,50
(5200) Préstecs a curt termini d'entitats de crèdit	3.796,98

250.000,00 (5200) Préstecs a curt termini d'entitats de crèdit

6.250 (527) Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit

a (572) Bancs, c/c	256.250,00
--------------------	------------

Exemple: préstec a curt termini en un banc

a) Comptabilització de la concessió 01-10-X0 (PGC PIME)

En el cas del **PGC de pimes**, es permet que els **costos de transacció**, i **també les comissions financeres** que es carreguen a l'empresa quan s'originen els deutes amb tercers, **puguen registrar-se en el compte de pèrdues i guanys en el moment del reconeixement inicial**. Per tant, el tipus d'interès del crèdit ha de coincidir amb el tipus d'interès efectiu i els deutes queden reconeguts al seu valor nominal (**i no al cost amortitzat**). Així se **simplifica** el tractament comptable.

245.000,00(572) Bancs, c/c	
5.000,00(626) Serveis bancaris i similars	
	a (5200) Préstecs a curt termini 250.000,00
	d'entitats de crèdit

Exemple: préstec a curt termini en un banc

b) Valoració a cost amortitzat i comptabilització el 31-12-X0 (PGC-PIME)

1.562,50 (6623) Interessos de deutes amb entitats de crèdit

a (527) Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit
(250.000x2,5%x3/12) 1.562,50

c) Comptabilització del pagament dels interessos i la devolució del préstec (PGC-PIME)

4.687,50 (6623) Interessos de deutes amb entitats de crèdit
(250.000 x 2,50% x 9/12)

a (527) Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit 4.687,50

250.000,00 (5200) Préstecs a curt termini d'entitats de crèdit

6.250 (527) Interessos a curt termini de deutes amb entitats de crèdit

a (572) Bancs, c/c 256.250,00

TEMA 6

ACTIUS I PASSIUS NO CORRENTS I EL PATRIMONI NET

JUAN LUIS GANDÍA CABEDO
CATEDRÀTIC D'UNIVERSITAT

Què aprendrem en aquest tema?

- Aquest tema es dedica a estudiar els elements de l'actiu no corrent, tant de caràcter material com intangible.
- El PGC dedica el subgrup 20 a l'immobilitzat intangible i els subgrups 21 i 22 a l'immobilitzat material i les inversions immobiliàries.
- Estudiarem els elements que componen l'actiu no corrent i també els criteris de registre i valoració. Té especial importància el tractament de les correccions valoratives de caràcter ordinari, (amortització comptable).
- Estudiarem el finançament bàsic, que integra tant elements de passiu no corrent com de patrimoni net (grup 1 del PGC).
- Coneixerem els tipus de passius financers no corrents i també les normes de registre i valoració que els són aplicables.
- Estudiarem els recursos propis i la distribució del resultat.

Objectius

- Conèixer les característiques dels actius no corrents i identificar a quina categoria pertanyen.
- Valoració inicial dels elements d'immobilitzat material i intangible.
- Entendre la funció de l'amortització i conèixer els mètodes existents per a calcular-la.
- Conèixer els tipus de passius financers no corrents.
- Conèixer les normes de registre i valoració per a passius financers no corrents.
- Entendre d'on procedeixen i com es generen els recursos propis.
- Saber els conceptes bàsics de la distribució del resultat.

Contingut

1. L'actiu no corrent. Concepte i components
2. L'immobilitzat material
 1. Concepte, valoració inicial i registre comptable
 2. Valoració posterior: amortització i deteriorament de valor
 3. Mètodes d'amortització
 4. Reparació, conservació i peces de recanvi
 5. Renovació, ampliació i millora
3. Immobilitzat intangible. Concepte i valoració
4. Passius no corrents. Concepte i components
5. El patrimoni net. Concepte i components
 1. El capital social
 2. Les reserves, el dividend i el resultat de l'exercici

Bibliografia bàsica

- Aula Virtual, tema 6.
- Montagud Mascarell, M. D. (coord.) (2012), cap. 6.
- Montesinos Julve, V. (coord.) (2021), cap. 5, 7 i 8.
- PGC, 2a part: NRV 2-6.
- Resolució de l'ICAC sobre immobilitzat material.
- Resolució de l'ICAC sobre immobilitzat intangible.

Actiu no corrent: concepte i components (I)

L'actiu no corrent, també anomenat actiu fix o immobilitzat, comprèn els elements destinats a servir de forma duradora en l'activitat de l'empresa.

Segons la seua naturalesa, els elements que componen l'immobilitzat es classifiquen en:

IMMOBILITZAT INTANGIBLE: actius sense aparença física que poden ser valorats econòmicament.

IMMOBILITZAT MATERIAL: béns tangibles emprats per l'empresa en l'exercici de la seua activitat.

INVERSIONS IMMOBILIÀRIES: béns immobles destinats a la generació de rendes o plusvàlues distintes dels rendiments de l'activitat ordinària de l'empresa.

INVERSIONS FINANCERES A LLARG TERMINI: drets no convertibles en disponibilitats líquides en un període inferior a un any que proporcionen rendibilitat i, en alguns casos, control sobre una altra empresa.

Actiu no corrent: concepte i components (II)

PGC - GRUP 2

- 20 IMMOBILITZACIONS INTANGIBLES
- 21 IMMOBILITZACIONS MATERIALS
- 22 INVERSIONS IMMOBILIÀRIES
- 23 IMMOBILITZACIONS MATERIALS EN CURS
- 24 INVERSIONS FINANCERES EN PARTS VINCULADES
- 25 ALTRES INVERSIONS FINANCERES A LLARG TERMINI
- 26 FINANCES I DIPÒSITS CONSTITUÏTS A LLARG TERMINI
- 28 AMORTITZACIÓ ACUMULADA DE L'IMMOBILITZAT
- 29 DETERIORAMENT DE VALOR DE L'IMMOBILITZAT

Immobilitzat intangible

Immobilitzat tangible

Immobilitzat financer

Comptes correctors

Immobilitzat material

L'**immobilitzat material** està format pels **béns tangibles** amb una **vida útil** superior a un any que són usats per l'empresa per a la **producció de béns i serveis o amb finalitats administratives**.

Característiques

- S'usen en l'**activitat productiva**.
- La seua **vida útil és més llarga** que un exercici econòmic.
- El seu **cost es reparteix** segons la **vida útil** que tinguen amb un criteri sistemàtic anomenat **amortització** (excepció: terrenys).

Immobilitzat material

- 210 Terrenys i béns naturals
- 211 Construccions
- 212 Instal·lacions tècniques
- 213 Maquinària
- 214 Utilatge
- 215 Altres instal·lacions
- 216 Mobiliari
- 217 Equips per a processos d'informació
- 218 Elements de transport
- 219 Altre immobilitzat material
- 230 Adaptació de terrenys i béns naturals
- 231 Construccions en curs
- 232 Instal·lacions tècniques en muntatge
- 233 Maquinària en muntatge
- 237 Equips per a processos d'informació en muntatge
- 239 Bestretes per a immobilitzacions materials
- 281 Amortització acumulada de l'immobilitzat material
- 291 Deteriorament de valor de l'immobilitzat material

Immobilitzat intangible (I)

L'immobilitzat intangible està compost per **actius** que contribueixen de **manera duradora** (duració superior a l'any) en la realització de les activitats de l'empresa, **sense aparença física i de caràcter no monetari**.

Per a ser reconeguts:

- Han de complir la **definició d'actiu** i els **criteris de registre i reconeixement comptable** exigits.
- **Ha de ser identificable**
 - **Que siga separable** → Que pugui ser venut, cedit, entregat per a explotació, arrendat o intercanviat, ja siga individualment o conjuntament amb altres actius/passius.
 - **Que sorgisca de drets legals o contractuals**, amb independència que els drets siguin transferibles o separables.

Immobilitzat intangible (II)

- 200 Recerca
- 201 Desenvolupament
- 202 Concessions administratives
- 203 Propietat industrial
- 204 Fons de comerç
- 205 Drets de traspàs
- 206 Aplicacions informàtiques
- 209 Bestretes per a immobilitzacions intangibles
- 280 Amortització acumulada de l'immobilitzat intangible
- 290 Deteriorament de valor de l'immobilitzat intangible

Altres elements d'immobilitzat (I)

Inversions immobiliàries

Béns immobles que es destinen a la generació de rendes o plusvàlues **distintes** dels rendiments de l'activitat ordinària de l'empresa.

- Els fluxos d'efectiu derivats d'aquestes inversions **són independents de l'activitat normal de l'empresa.**
- La valoració de les inversions immobiliàries és **anàloga** a la de l'immobilitzat material.

220	Inversions en terrenys i béns naturals
221	Inversions en construccions
282	Amortització acumulada de les inversions immobiliàries
292	Deteriorament de valor de les inversions immobiliàries

Altres elements d'immobilitzat (II)

Immobilitzat financer

Drets no convertibles en disponibilitats líquides en un període inferior a un any que proporcionen **rendibilitat** i, en alguns casos, **control sobre una altra empresa**

- Accions, obligacions, bons, drets de cobrament a llarg termini.

COMPTES PGC

240	Participacions a LT en parts vinculades	253	Crèdits a LT per alienació d'immobilitzat
241	Valors representatius de deute a LT de parts vinculades	254	Crèdits a LT al personal
242	Crèdits a llarg termini amb parts vinculades	255	Actius per derivats financers a LT
249	Desemborsaments pendents sobre participacions a LT amb parts vinculades	257	Drets de reemborsament derivats de contractes d'assegurament relatius a retribucions a LT al personal
250	Inversions a LT en instruments de patrimoni	258	Imposicions a llarg termini
251	Valors representatius de deutes a LT	259	Desemborsaments pendents sobre participacions en el patrimoni net a LT
252	Crèdits a LT	260	Fiances constituïdes a LT
		265	Desemborsaments pendents sobre participacions en el patrimoni net a LT

Valoració, amortització i registre comptable

Reconeixement de l'immobilitzat material

Un element d'immobilitzat material **ha de ser reconegut** quan:

- Siga probable que l'empresa **obtinga beneficis econòmics futurs** derivats d'aquest immobilitzat material.
- El cost de l'actiu **puga ser valorat amb suficient fiabilitat**.

Valoració inicial: l'immobilitzat material es valora pel **preu d'adquisició o cost de producció**

Import facturat	Deduïts els descomptes comercials.
+ Impostos indirectes	No recuperables i que graven l'operació.
+ Despeses fins a l'entrada en funcionament	Despeses d'esplanació i enderroc, transport, drets aranzelaris, assegurances, instal·lació, muntatge i altres despeses similars.
+ Despeses financeres	Meritades pels capitals rebuts en concepte de préstec fins al moment en què l'actiu estiga en condicions d'entrar en funcionament.
+ Valor actual de les obligacions per desmantellament, retirada o rehabilitació	Valor actual de les obligacions assumides derivades del desmantellament o retirada i altres obligacions associades a l'actiu.
= PREU D'ADQUISICIÓ	

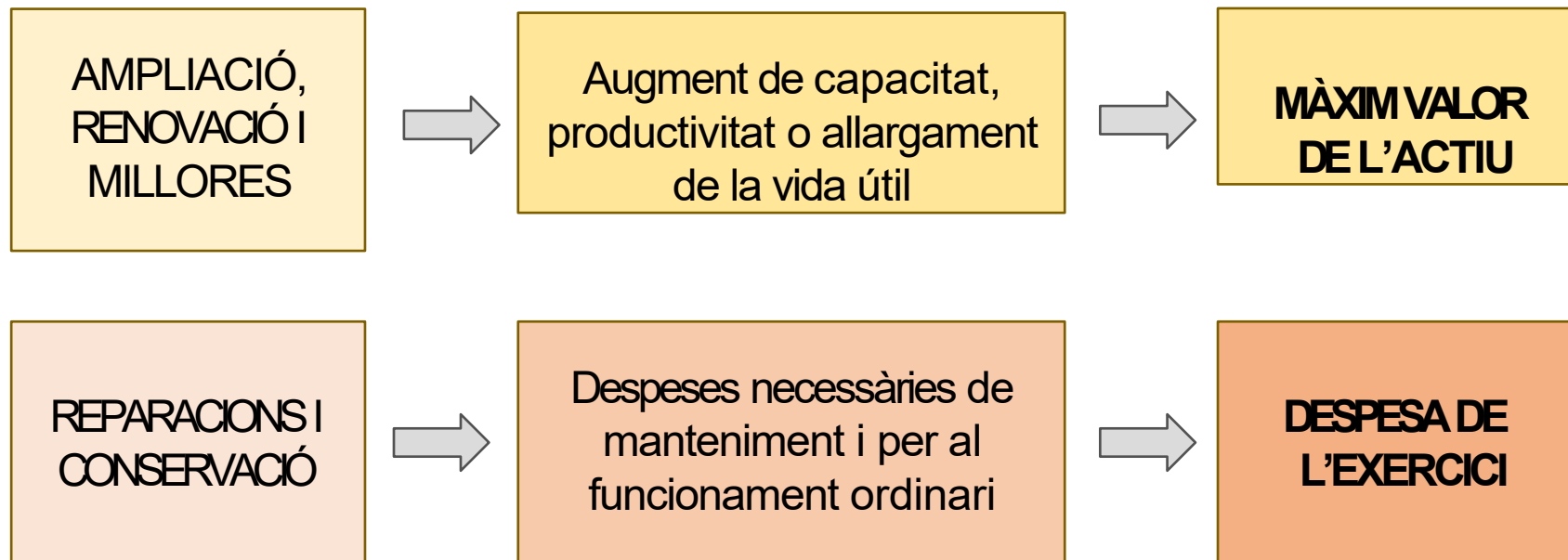
Valoració: exemple

Una empresa adquireix una màquina especialitzada per 150.000 € el juny del X1. L'IVA de la operació (no inclòs) ascendeix al 21%. Per al finançament de la màquina es recorre a un préstec. El cost del muntatge de la màquina ascendeix a 15.000 € (sense incloure-hi l'IVA del 21%), i no està a punt per a funcionar fins a 13 mesos després, el juliol del X2. Durant aquest temps, els interessos meritats puguen a 5.000 € (3.000 el X1 i 2.000 el X2). Se sap, a més, que en acabar la vida útil del bé s'ha de procedir a desmantellar-lo i el valor actual del desmantellament s'estima en 10.000 €.

Valor inicial	
Compra	150.000
+ Cost de muntatge	15.000
+ Interessos	5.000
<u>+ VA obligació de desmantellament</u>	<u>10.000</u>
= total	180.000

Valoració, amortització i registre comptable

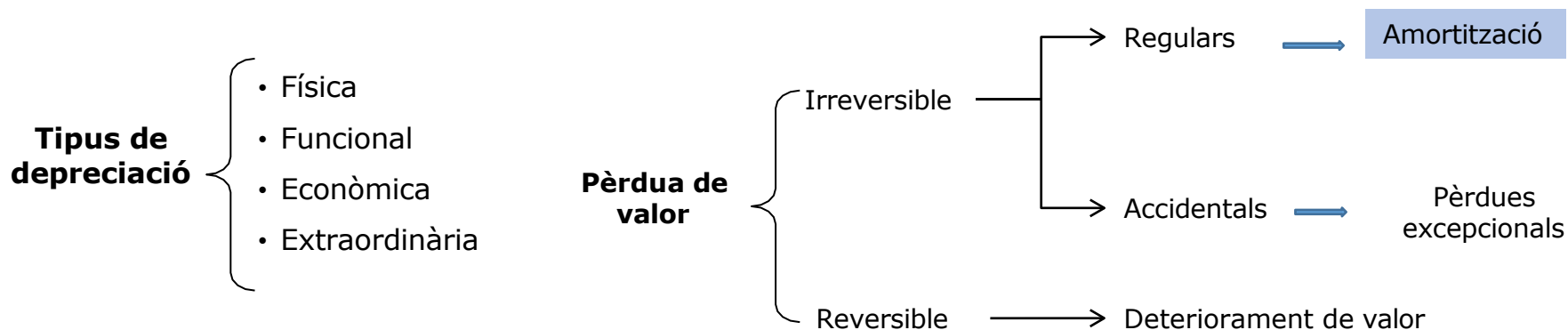
Ampliacions i millores de l'immobilitzat

Valoració, amortització i registre comptable: valoració posterior

Després del reconeixement inicial, els elements d'immobilitzat material s'han de valorar pel preu d'adquisició o cost de producció menys l'**amortització acumulada** practicada i, si és el cas, l'import acumulat de les **correccions valoratives per deteriorament** reconegudes.

L'amortització es pot definir com la pèrdua de valor sistemàtica i irreversible que afecta els **béns d'immobilitzat no financer** que controla l'empresa per l'ús, per l'obsolescència o pel simple transcurs del temps. **Aquest factor s'ha de comptabilitzar sistemàticament.**

Valoració, amortització i registre comptable: valoració posterior

Conceptes bàsics de l'amortització

VALOR INICIAL (V_0)	Valor comptable, preu d'adquisició o cost de producció de l'immobilitzat material per amortitzar.
VALOR AMORTITZABLE (V_a)	Base de càlcul de l'amortització, definit com el cost històric de l'actiu o la quantitat que el substituirà als estats financers, una vegada deduït el valor residual.
VALOR RESIDUAL (V_r)	Valor susceptible de ser recuperat per l'empresa quan conclou la vida útil del bé a través de la venda, descomptant-ne els costos necessaris per a la venda de l'element.
VIDA ÚTIL (n)	<p>Nombre d'exercicis entre els quals es reparteix el valor amortitzable, que pot dependre de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - El període durant el qual l'empresa espera usar l'actiu. - El nombre d'unitats de producció o similars que l'empresa espera obtenir de l'actiu.
MÈTODE D'AMORTITZACIÓ	Criteri que s'adopta per a repartir el valor amortitzable.
VALOR COMPTABLE O EN LLIBRES	Import net pel qual un immobilitzat està registrat en el balanç una vegada deduïda l'amortització acumulada i qualsevol correcció valorativa per deteriorament acumulada que s'haja comptabilitzat.

Valoració, amortització i registre comptable: Valoració posterior

Mètodes càlcul de l'amortització comptable

- **Lineal o constant:** Suposa que la depreciació suportada cada any és constant
- **Regressiu:** Les quotes d'amortització són decreixents
- **Progressiu:** Les quotes d'amortització són creixents

Mètode lineal o constant

$$a = \frac{V_0 - V_r}{n}$$

Mètode percentatge constant sobre valors comptables decreixents

$$\% a = 1 - \sqrt[n]{\frac{V_r}{V_0}}$$

Mètode de suma de dígit: Quotes d'amortització anuals proporcionals a la sèrie de números naturals 1, 2, 3, 4...

• **Creixent** $a_1 = \frac{V_0 - V_r}{\sum_1^n n} \times 1$ $a_2 = \frac{V_0 - V_r}{\sum_1^n n} \times 2$ $\times n$

• **Decreixent** $a_1 = \frac{V_0 - V_r}{\sum_1^n n} \times n$ $a_2 = \frac{V_0 - V_r}{\sum_1^n n} \times n - 1$ $\times 1$

Mètodes d'amortització comptable: exemple (I)

Exemple: una empresa adquireix un vehicle per 100.000 €. La vida útil del vehicle s'estima en tres anys i el valor residual en 6.400 €.

Mètode lineal

$$a = \frac{100.000 - 6.400}{3} = 31.200$$

Lineal

Anys	Amortització	Amortització acumulada	Valor comptable o en llibres
0			100.000
1	31.200	31.200	68.800
2	31.200	62.400	37.600
3	31.200	93.600	6.400

← Valor residual

Mètodes d'amortització comptable: exemple (II)

Exemple: una empresa adquireix un vehicle per 100.000 €. La vida útil del vehicle s'estima en tres anys i el valor residual en 6.400 €.

Mètode % constant

$$\% \alpha = 1 - \sqrt[3]{\frac{6.400}{100.000}} = 60\%$$

Percentatge constant

Anys	Amortització	Amortització acumulada	Valor comptable o en llibres
0			100.000
1	100.000 x 60% = 60.000	60.000	40.000
2	40.000 x 60% = 24.000	84.000	16.000
3	16.000 x 60% = 9.600	93.600	6.400

← Valor residual

Mètodes d'amortització comptable: exemple (III)

Exemple: una empresa adquireix un vehicle per 100.000 €. La vida útil del vehicle s'estima en tres anys i el valor residual en 6.400 €.

Mètode de suma de dígit

$$\alpha = \frac{100.000 - 6.400}{1 + 2 + 3} = 15.600$$

Dígits creixent

Anys	Dígit	Amortització	Amortització acumulada	Valor comptable o en llibres
0				100.000
1	1	15.600 x 1 = 15.600	15.600	84.400
2	2	15.600 x 2 = 31.200	46.800	53.200
3	3	15.600 x 3 = 46.800	93.600	6.400 ← Valor residual

Mètodes d'amortització comptable: exemple (IV)

Mètode de suma de díigits

$$\alpha = \frac{100.000 - 6.400}{1 + 2 + 3} = 15.600$$

Díigits decreixent

Anys	Díigits	Amortització	Amortització acumulada	Valor comptable o en llibres
0				100.000
1	3	15.600 x 3 = 46.800	46.800	53.200
2	2	15.600 x 2 = 31.200	78.000	22.000
3	1	15.600 x 1 = 15.600	93.600	6.400

← Valor residual

Valoració, amortització i registre comptable: valoració posterior

Procediment de registre comptable

- El procediment seguit és **indirecte** → El valor de l'element no es modifica; es crea un **compte compensador d'actiu (amortització acumulada)** que indica la pèrdua de valor de l'element.
- El compte de l'element **reflecteix sempre** l'import inicial.
- La **depreciació** es va integrant al **compte d'amortització acumulada**.
- El compte d'**amortització de l'immobilitzat** recull la depreciació produïda en el període i és una **despesa de l'exercici**.

(68) Amortització immobilitzat
material /intangible

a

(28) Amortització acumulada de
l'immobilitzat material/intangible

DESPESA

- ACTIU

Valoració, amortització i registre comptable: valoració posterior

Pèrdues per deteriorament

- Part que excedeix l'**import en llibres** d'un actiu de l'**import recuperable**.
- **Import recuperable**: el més alt entre el valor raonable, menys els costos de la venda, i el seu **valor en ús**.
- **Valor en ús**: és el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs esperats, mitjançant l'**ús en el curs normal del negoci** i, si és el cas, la venda o una altra forma de disposició, **tenint en compte l'estat actual de l'actiu** i actualitzats a un **tipus d'interès de mercat sense risc**, ajustat pels riscos específics de l'actiu que no hagen ajustat les estimacions de fluxos d'efectiu futur.
- La finalitat és indicar les possibles **pèrdues de valor** en l'immobilitzat material.
- Si la pèrdua és **reversible**, s'ha d'indicar mitjançant un compte de deteriorament.
- En el cas de **recuperacions posteriors de valor**, les correccions de valor per deteriorament reconegudes han de reduir-se (**fins al límit del valor inicial**).

Registre comptable de les pèrdues per deteriorament

<hr/> <u>(691) Pèrdues per deteriorament de l'immobilitzat material</u> <hr/>	a	<hr/> <u>(291) Deteriorament de valor de l'immobilitzat material</u> <hr/>
---	---	--

(Per la pèrdua de valor)

<hr/> <u>(291) Deteriorament de valor de l'immobilitzat material</u> <hr/>	a	<hr/> <u>(791) Reversió del deteriorament de l'immobilitzat material</u> <hr/>
--	---	--

(Per l'anul·lació de la pèrdua de valor)

Pèrdues per deteriorament: exemple

Una empresa posseeix un terreny amb un preu d'adquisició de 50.000 €. L'evolució del valor de mercat del terreny és la següent:

- Tancament de l'exercici X9: el valor de mercat és de 45.000 €
- Tancament de l'exercici X10: el valor de mercat és de 48.000 €
- Tancament de l'exercici X11: el valor de mercat és de 52.000 €

31-12-X9

5.000 (691) Pèrdues per deteriorament de l'immobilitzat material

a (291) Deteriorament de valor de l'immobilitzat material 5.000

31-12-X10

3.000 (291) Deteriorament de valor de l'immobilitzat material

a (791) Reversió del deteriorament de l'immobilitzat material 3.000

31-12-X11

2.000 (291) Deteriorament de valor de l'immobilitzat material

a (791) Reversió del deteriorament de l'immobilitzat material 2.000

Valoració, amortització i registre comptable

Valoració de l'immobilitzat intangible

Valoració inicial: a preu d'adquisició o cost de producció.

Valoració posterior: preu d'adquisició o cost de producció menys l'amortització acumulada practicada i, si és el cas, import acumulat de les correccions valoratives per deteriorament reconegudes.

Normes particulars d'amortització

Recerca: durant la vida útil, que **no pot superar cinc anys**.

Desenvolupament: durant la vida útil, **que es presumeix no superior a cinc anys (s'ha de justificar en la memòria si s'estima superior)**.

Aplicacions informàtiques: el mateix criteri que en el desenvolupament.

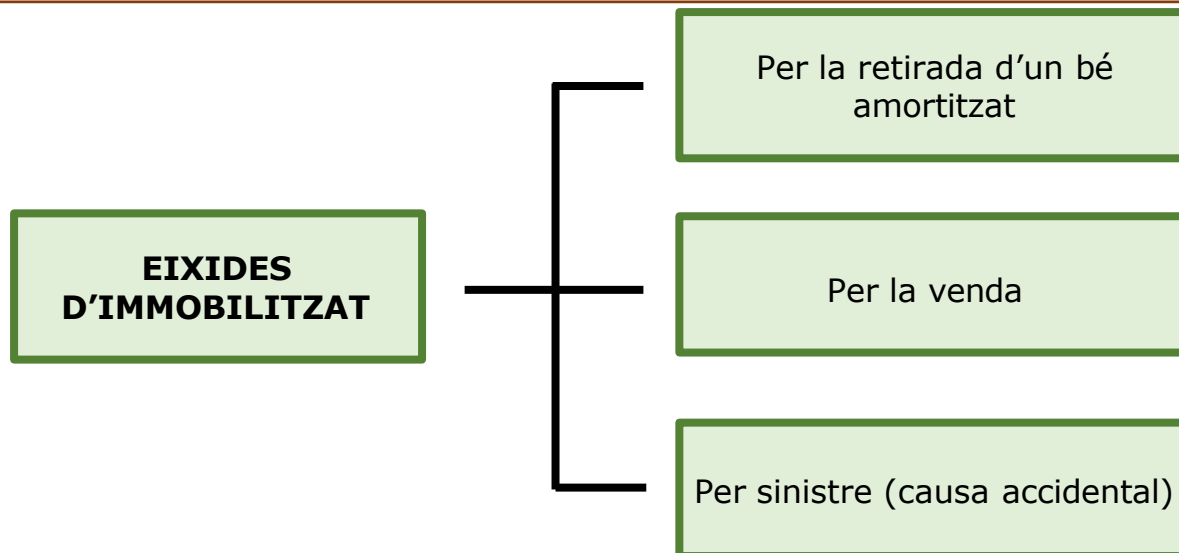
Fons de comerç: **es presumeix que és de 10 anys** (amortització lineal).

Anualment s'ha d'analitzar un possible deteriorament del seu valor (si n'hi ha, **es considera irreversible; no s'usa un compte compensador**, es disminueix directament el valor del compte fons de comerç).

Vendes i baixes de l'immobilitzat

Tot element de l'immobilitzat ha de ser donat de baixa del balanç en el moment de la seua venda o abandonament, o quan no s'espere cap benefici econòmic futur del seu ús.

Les pèrdues o els guanys derivats de l'abandonament o venda d'un element de l'immobilitzat s'han de calcular com la diferència entre l'import net que s'estima obtenir per la seua venda i l'import en llibres de l'actiu, i s'han de reconèixer com a pèrdues o guanys en el compte de resultat.

Vendes i baixes de l'immobilitzat: registre comptable

Retirada d'un bé amortitzat

(28) Amortització acumulada de l'immobilitzat
(29) Deteriorament de valor de l'immobilitzat

a (21/20) Immobilitzat material/intangible

Venda

(57) Tresoreria
(253/543) Crèdits per alienació de l'immobilitzat
(28) A. A. de l'immobilitzat
(29) Deteriorament de valor de l'immobilitzat
(670/671/672) Pèrdua procedent de l'immobilitzat
(si la venda és amb pèrdues)

a (21/20) Immobilitzat material/intangible
(77) Benefici procedent de l'immobilitzat
(si la venda és amb beneficis)

Vendes i baixes de l'immobilitzat: registre comptable

Sinistre

(28) Amortització acumulada de
l'immobilitzat

(29) Deteriorament de valor de
l'immobilitzat

(670/671/672) Pèrdua procedent de
l'immobilitzat

a (21/20) Immobilitzat material/intangible

Vendes i baixes d'immobilitzat: exemple 1

Una empresa presenta en el seu balanç un vehicle, el preu d'adquisició del qual va ser de 20.000 € i l'amortització acumulada és de 15.000 €. Es ven al comptat per 6.000 €.

Valor inicial	20.000	Preu de venda	6.000
- Amortització acumulada	<u>-15.000</u>	- Valor net comptable	<u>-5.000</u>
= Valor comptable o en llibres	5.000	= Benefici	1.000

6.000 (572) Bancs c/c
 15.000 (2818) Amortització acumulada
 d'elements de transport

a (218) Elements de transport 20.000
 (771) Benefici procedent de
 l'immobilitzat material 1.000

Vendes i baixes d'immobilitzat: exemple 2

Una empresa presenta en el seu balanç un vehicle, el preu d'adquisició del qual va ser de 20.000 € i l'amortització acumulada és de 15.000 €. El vehicle pateix un sinistre total sense possibilitat de reparació, per la qual cosa l'empresa procedeix a donar-lo de baixa.

Valor inicial	20.000	
<u>- Amortització acumulada</u>	<u>-15.000</u>	
= Valor comptable o en llibres	5.000	← PÈRDUES

15.000 (2818) Amortització acumulada
d'elements de transport

5.000 (671) Pèrdua procedent de
l'immobilitzat material

a (218) Elements de transport 20.000

Passius financers no corrents: concepte i classificació

Instrument financer: contracte que dona lloc a un actiu financer en una empresa i, simultàniament, a un passiu financer o a un instrument de patrimoni en una altra empresa.

Passius financers: compromisos que comporten la obligació contractual:

- D'entregar efectiu o un altre actiu financer de l'empresa.
- D'intercanviar instruments financers amb una altra empresa, en condicions potencialment desfavorables.

Deutes i partides a pagar

Passius financers a cost amortitzat

- Deutes per operacions comercials (**tema 5**)
- Deutes per operacions no comercials

Passius financers mantinguts per a negociar.

Passius a valor raonable amb canvis en el compte de pèrdues i guanys.

Altres passius financers a valor raonable amb canvis al compte de pèrdues i guanys.

Passius financers no corrents: valoració

Reconeixement inicial: quan l'entitat es convertisca en part del contracte.

Valoració inicial: valor raonable (efectiu rebut) – costos de transacció.

Valoració posterior: cost amortitzat
Valor inicial – reemborsaments de principal +/- part imputada al compte de pèrdues i guanys.

Imputació al TIE: tipus d'actualització que iguala el valor en llibres d'un instrument financer amb els fluxos d'efectiu estimats.

Valoració de passius financers no corrents: exemple

Un banc concedeix a l'empresa XXX el dia 1 de gener de l'any 1 un préstec de 200.000 € al 5% durant cinc anys. Es pacta una quota constant pagadora al final del període. L'obertura del préstec ocasiona unes despeses per a l'empresa de 1.500 €.

Any	Quota	Interessos	Amortització	Capital pendent
0				200.000,00
1	46.194,96	10.000,00	36.194,96	163.805,04
2	46.194,96	8.190,25	38.004,71	125.800,33
3	46.194,96	6.290,02	39.904,94	85.895,39
4	46.194,96	4.294,77	41.900,19	43.995,20
5	46.194,96	2.199,76	43.995,20	0,00
	230.974,80	30.974,80	200.000,00	

El quadre d'amortització bancari, ¿podem comptabilitzar-lo directament?

NO → L'import concedit no coincideix amb el valor que rebem

Excepció
pimes

Passius financers no corrents: PGC pimes

Per la concessió

198.500	(572) Bancs c/c		
1.500	(669) Altres desp. financeres		
		a	
		(170) Deutes l/t amb ent. cr.	163.805,04
		(520) Deutes c/t amb ent. cr.	36.194,96

Pel pagament de la primera quota:

10.000	(6623) Interessos de deutes amb entitats de crèdit		
		a	
		(527) Interessos a c/t de deutes amb entitats de crèdit	10.000
10.000,00	(527) Interessos a c/t de deutes amb entitats de crèdit		
36.194,96	(520) Deutes c/t amb ent. cr.		
		a	
		(572) Bancs c/c	46.194,96

A final d'any, reclassificació del deute a llarg termini, a curt termini i meritació d'interessos.

Passius financers no corrents: PGC

Import rebut (198.500)

Import concedit (200.000)

$$198.500 = \frac{46.194,96}{(1+i)} + \frac{46.194,96}{(1+i)^2} + \frac{46.194,96}{(1+i)^3} + \frac{46.194,96}{(1+i)^4} + \frac{46.194,96}{(1+i)^5}$$

TIE = 5,2729%

Any	Quota	Interessos	Amortització	Cost amortitzat
0				198.500,00 €
1	46.194,96 €	10.466,78 €	35.728,18 €	162.771,82 €
2	46.194,96 €	8.582,85 €	37.612,11 €	125.159,71 €
3	46.194,96 €	6.599,59 €	39.595,37 €	85.564,34 €
4	46.194,96 €	4.511,75 €	41.683,21 €	43.881,14 €
5	46.194,96 €	2.313,82 €	43.881,14 €	0,00 €

Cost Amortitzat

Passius financers no corrents: PGC

Quadre d'amortització vs. cost amortitzat: conciliació

Any	Quota	Despesa per Interessos (TIE)	Interessos explícits	Interessos implícits Δ Cost amortitzat	Amortització s/ quadre bancari	Cost amortitzat
0						198.500,00
1	46.194,96	10.466,78	10.000,00	466,78	36.194,96	162.771,82
2	46.194,96	8.582,85	8.190,25	392,60	38.004,71	125.159,71
3	46.194,96	6.599,59	6.290,02	309,57	39.904,94	85.564,34
4	46.194,96	4.511,75	4.294,77	216,98	41.900,19	43.881,14
5	46.194,96	2.313,82	2.199,76	114,06	43.995,20	0,00
	230.974,80	32.474,80	30.974,80	1.500,00	200.000,00	

Passius financers no corrents: registre comptable PGC

Per la concessió

Alternativa 1

198.500,00 (572) Bancs c/c		a	(520) Deutes c/t amb ent. cr.	35.728,18
			(170) Deutes l/t amb ent. cr.	162.771,82

Pel pagament de la primera quota

10.446,78 (6623) Interessos de deutes amb entitats de crèdit		a	(527) Interessos a c/t de deutes amb entitats de crèdit	10.000
			(520) Deutes c/t amb ent. cr.	466,78

10.000 (527) Interessos a c/t de deutes amb entitats de crèdit				
36.194,96 (520) Deutes c/t amb ent. cr.		a	(572) Bancs c/c	46.194,96

A final d'any, reclassificació del deute a llarg termini a curt termini i meritació d'interessos.

Passius financers no corrents: registre comptable PGC

Per la concessió **Alternativa 2**

198.500,00 (572) Bancs c/c		a	(520) Deutes c/t amb ent. cr.	35.728,18
			(170) Deutes l/t amb ent. cr.	162.771,82

Pel pagament de la primera quota:

10.446,78 (6623) Interessos de deutes amb entitats de crèdit		a	(572) Bancs c/c	46.194,96
35.728,18 (520) Deutes c/t amb ent. cr.				

Cost amortitzat fins al 31/12/X1

<u>Alternativa 1</u>	<u>Alternativa 2</u>
198.500,00	198.500,00
466,78	
-	-
<u>36.194,96</u>	<u>35.728,18</u>
162.771,82	162.771,82

Patrimoni net: concepte i components

Part residual dels actius de l'empresa, una vegada deduïts tots els passius.

Components

A. Fons propis

1. Capital
2. Prima d'emissió
3. Reserves
4. (Accions pròpies)
5. Resultats d'exercicis anteriors
6. Altres aportacions de socis
7. Resultat de l'exercici
8. (Dividend a compte)
9. Altres instruments de patrimoni

B. Ajustos per canvis de valor

C. Subvencions, donacions i llegats rebuts

Patrimoni net: concepte i components

<p>10. Capital</p>	<p>Representa les aportacions del propietari, dels socis o accionistes. Dependent de la forma jurídica de l'entitat, rep el nom de</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100. Capital social (societats mercantils) • 101. Fons social (sense forma de societat mercantil) • 102. Capital (empresaris individuals) 			
<p>11. Reserves</p>	<p>Recursos propis de les societats diferents dels aportats a títol de capital i els resultats de l'exercici pendents de distribució. Origen:</p> <p>a) Beneficis retinguts</p> <p>b) Aportacions dels socis per damunt del nominal de les accions (prima d'emissió)</p> <table border="1" data-bbox="349 829 1895 1058"> <tr> <td data-bbox="349 829 1213 1058"> <ul style="list-style-type: none"> • 110. Prima d'emissió d'accions • 111. Altres inst. de patrimoni net • 112. Reserva legal </td> <td data-bbox="1213 829 1895 1058"> <ul style="list-style-type: none"> • 113. Reserves voluntàries • 114. Reserves especials </td> </tr> </table>		<ul style="list-style-type: none"> • 110. Prima d'emissió d'accions • 111. Altres inst. de patrimoni net • 112. Reserva legal 	<ul style="list-style-type: none"> • 113. Reserves voluntàries • 114. Reserves especials
<ul style="list-style-type: none"> • 110. Prima d'emissió d'accions • 111. Altres inst. de patrimoni net • 112. Reserva legal 	<ul style="list-style-type: none"> • 113. Reserves voluntàries • 114. Reserves especials 			
<p>12. Resultats pendents d'aplicació</p>	<p>Inclou la totalitat dels beneficis o de les pèrdues pendents d'aplicació</p> <ul style="list-style-type: none"> • 120. Romanent • 121. Resultats negatius d'exercicis anteriors • 129. Resultat de l'exercici 			

Patrimoni net: el resultat comptable

El **resultat** que experimenta una empresa en un període comptable es determina per la diferència entre el patrimoni net a l'inici i al final de cada període derivat de la seua activitat econòmica (sense tenir en compte aportacions o retirades de fons dels socis, ni subvencions, donacions o llegats).

Resultat (flux econòmic): ingressos – despeses

Basat en el criteri de MERITACIÓ

(129) Resultat de l'exercici

Distribució (repartiment) al tancament de l'exercici

Patrimoni net: resultat i impost sobre beneficis

L'**impost de societats** és un tribut pertanyent al sistema tributari espanyol, de caràcter periòdic, proporcional, directe i personal. Grava la renda de les societats i altres entitats jurídiques. El PGC dedica a l'impost sobre beneficis la norma de valoració número 13.

Característiques

Impost directe, personal. El subjecte passiu el constitueixen les empreses. El fet imposable el constitueix l'obtenció de renda → resultat de l'exercici. Tipus de gravamen general del 25% i una sèrie de tipus especials més reduïts.

Base imposable = ingressos que tributen – despeses deduïbles

La base imposable es calcula ajustant el resultat comptable segons les normes o els preceptes fiscals.

NORMES COMPTABLES
poden no coincidir amb
NORMES FISCALS

AJUSTOS AL RESULTAT
COMPTABLE

Impost sobre beneficis

Resultat de l'exercici (129)	a	Comptes de despeses (saldo deutor)
Comptes d'ingressos (saldo creditor)	a	Resultat de l'exercici (129)

Resultat de l'exercici abans d'impostos +/- ajustos
Base imposable
Tipus impositiu (t%)
Quota tributària = impost sobre beneficis (despesa)

(630) Impost sobre beneficis	a	(4752) HP creditora per impost sobre societats
	a	(473) HP retencions i pagaments a compte
Resultat de l'exercici (129)	a	(630) Impost sobre beneficis

Resultat de l'exercici després d'impostos = resultat net

Impost sobre beneficis: exemple (I)

Una empresa presenta un benefici abans d'impostos de 10.000 €. Entre les seues despeses hi ha una sanció per valor de 1.000 € que no és deduïble fiscalment. El tipus impositiu aplicable és del 30%. A més, l'empresa té dret a unes deduccions per import de 500 €.

A. Les retencions i els pagaments a compte sumen 500 €

B. Les retencions i els pagaments a compte sumen 3.000 €

	<u>A</u>	<u>B</u>
Benefici abans d'impostos	10.000	10.000
+ sanció	1.000	1.000
= base imposable	11.000	11.000
x tipus impositiu	30%	30%
= quota íntegra	3.300	3.300
- deduccions	-500	-500
= quota líquida	2.800	2.800
- retencions	-500	-3.000
= quota diferencial	2.300	-200

Impost sobre beneficis: exemple (II)

CASA

2.800 (630) Impost sobre beneficis			
	a	(473) HP, retencions i pagaments a	500
	a	compte	
		(4752) HP, creditora per IS	2.300
2.800 (129) Resultat de l'exercici		a (630) Impost sobre beneficis	2.800

CASB

2.800 (630) Impost sobre beneficis			
200 (4709) HP deutora per devolució d'impostos			
	a	(473) HP, retencions i pagaments a	3.000
		compte	
2.800 (129) Resultat de l'exercici		a (630) Impost sobre beneficis	2.800

Patrimoni net: distribució del resultat

Benefici

Resultats negatius d'exercicis anteriors
Reserva legal
Altres reserves obligatòries
Reserva estatutària
Reserves voluntàries
Dividend actiu a pagar
Dividend actiu a compte
Romanent

Pèrdua

Resultats negatius d'exercicis anteriors

Patrimoni net: distribució del resultat

Benefici	Exercici $n+1$	
	(129) Resultat de l'exercici (exercici n)	a
	a	(1141) Reserva estatutària
	a	(113) Reserva voluntària
	a	(526) Dividend actiu a pagar
Exercici $n+1$	a	(120) Romanent
(526) Dividend actiu a pagar	a	(57) Tresoreria

Pèrdua	Exercici $n+1$	
	(121) Resultats negatius d'exercicis anteriors	a

Distribució del resultat: exemple 1

Una empresa, amb un capital social de 100.000 € i una reserva legal de 15.000 €, ha obtingut un benefici de 20.000 €. La junta general d'accionistes decideix que es dotarà la reserva legal pel mínim establert legalment, que repartirà un dividend del 5% sobre el capital social i destinarà la resta a reserves voluntàries.

Capital	100.000
Reserva legal	15.000
Resultat de l'exercici	20.000
Dividend	5%

Dotació a reserva legal

20% capital social	20.000
Quantitat màxima a dotar	5.000
Dotació: 10% benefici	2.000

Distribució

Resultat	20.000
- Dotació reserva legal	-2.000
<u>- Dividends</u>	<u>-5.000</u>
= Reserves voluntàries	13.000

Distribució del resultat: exemple 1

Per la distribució del resultat

20.000	(129)	Resultat de l'exercici		
<hr/>				
	a	(112) Reserva legal		2.000
	a	(526) Dividend actiu a pagar		5.000
	a	<u>(113) Reserves voluntàries</u>		13.000
<hr/>				

Pel pagament del dividend

5.000	(526)	Dividend actiu a pagar		
<hr/>				
	a	<u>(572) Bancs c/c</u>		5.000
<hr/>				

Distribució del resultat: exemple 2

Una empresa, amb un capital social de 100.000 € i una reserva legal de 19.000 €, ha obtingut un benefici de 20.000 €. La junta general d'accionistes decideix que es dotarà la reserva legal pel mínim establert legalment, que repartirà un dividend del 5% sobre el capital social i destinarà la resta a reserves voluntàries.

Capital	100.000
Reserva legal	19.000
Resultat de l'exercici	20.000
Dividend	5%

Dotació a reserva legal

20% capital social	20.000
Quantitat màxima a dotar	1.000
10% Benefici	2.000
Dotació a reserva legal	1.000

Distribució

Resultat	20.000
- Dotació a reserva legal	-1.000
<u>- Dividends</u>	<u>-5.000</u>
= Reserves voluntàries	14.000

Distribució del resultat: exemple 2

Per la distribució del resultat

20.000	(129)	Resultat de l'exercici	
	a	(112) Reserva legal	1.000
	a	(526) Dividend actiu a pagar	5.000
	a	<u>(113) Reserves voluntàries</u>	14.000

Pel pagament del dividend

5.000	(526)	Dividend actiu a pagar	
	a	<u>(572) Bancs c/c</u>	5.000

Distribució resultat negatiu: exemple

La societat anònima X ha tingut pèrdues per import de 4.000 € en l'exercici X9. El 20 de juny del X10, la JGA aprova la no compensació formal de les pèrdues. Tot i això, el 30 de novembre es decideix que es compensen amb càrrec a reserves voluntàries.

	20-06-X10		
4.000 (121) Resultats negatius d'exercicis anteriors	a	<u>(129) Resultat de l'exercici</u>	4.000
4.000 (113) Reserves voluntàries	a	<u>(121) Resultats negatius d'exercicis anteriors</u>	4.000

VNIVERSITAT
D VALÈNCIA

Departament de
Comptabilitat

**GRAU EN FINANCES I
COMPTABILITAT**
Comptabilitat Financera I

TEMA 7

ELS COMPTES ANUALS

JUAN LUIS GANDÍA CABEDO

CATEDRÀTIC D'UNIVERSITAT

Què aprendrem en aquest tema?

- En aquest tema coneixerem els comptes anuals (balanç de situació, compte de pèrdues i guanys, estat de canvis en el patrimoni net, estat de fluxos d'efectiu i memòria) i coneixerem la normativa que els regula.
- Ens centrarem en el balanç de situació i en el compte de pèrdues i guanys a fi d'estudiar-los en profunditat.

Objectius

- Entendre la funció de cadascun dels estats financers.
- Conèixer les normes per a l'elaboració dels comptes anuals.
- Elaborar el balanç de situació.
- Elaborar el compte de pèrdues i guanys.
- Entendre el significat economicofinancer de la informació transmesa a través dels altres estats financers.

Contingut

1. Concepte, finalitats i models
2. Balanç de situació
3. Compte de pèrdues i guanys
4. Memòria

Bibliografia bàsica

- Aula Virtual, tema 7.
- Montagud Mascarell, M. D. (coord.) (2012), cap. 7.
- Pla general de comptabilitat, 3a part: comptes anuals.

Concepte, finalitats i models

Els estats financers són informes preparats per les empreses per a informar sobre la seua situació econòmica i financera i dels canvis que experimenta.

Els estats financers que formen els comptes anuals són:

- Balanç de situació
- Compte de pèrdues i guanys
- Estat de canvis en el patrimoni net
- Estat de fluxos d'efectiu
- Memòria

Aquests documents formen una unitat, han de redactar-se amb claredat, de manera que la informació subministrada siga comprensible i útil als usuaris a l'hora de prendre decisions econòmiques, i han de mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa.

S'han d'elaborar d'acord amb els principis i les normes de comptabilitat generalment acceptats.

Introducció als comptes anuals: objectius, mètode i mitjans

Objectius: mostrar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'empresa.

Mètode: per a aconseguir aquests objectius → 1a part PGC, marc conceptual:

- Requisits de la informació comptable.
- Principis comptables.
- Definicions dels elements que els componen (actiu, passiu, patrimoni net, despeses i ingressos).

Mitjans: per a aplicar correctament el mètode s'han de seguir les normes de registre i valoració que figuren en la 2a part del PGC.

Normes d'elaboració: 3a part del PGC

Models de comptes anuals

Empreses PETITES

Empreses MITJANES

Empreses GRANS

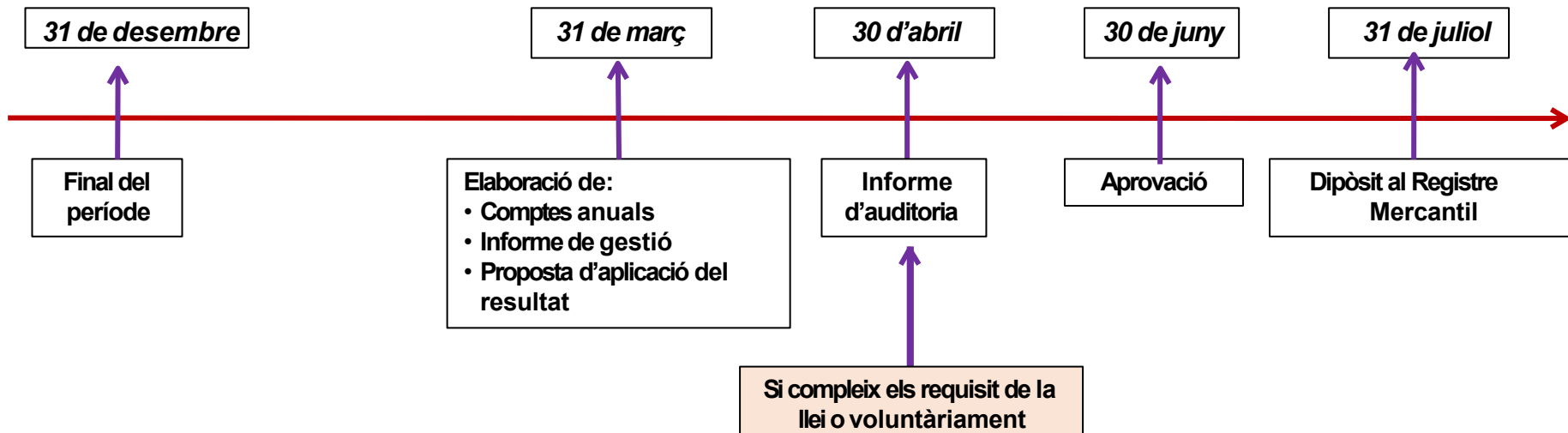
Models *ABREUJATS*

Mod. *NORMAL*, excepte P i G

Model *NORMAL*

	MODEL PIMES		MODEL ABREUJAT	MODEL NORMAL		MODEL NORMAL
	MICROEMPRESA	LESALTRESPIME				
	BALANÇ P i G MEMÒRIA		BALANÇ P i G MEMÒRIA	BALANÇ P i G [<i>ABREUJAT</i>] ECPN MEMÒRIA EFE		BALANÇ ECPN MEMÒRIA EFE P i G
<i>Total actiu(€)</i>	<1.000.000		<4.000.000	4.000.000<	<11.400.000	>11.400.000
<i>Import net xifra negocis (€)</i>	<2.000.000		<8.000.000	8.000.000<	<22.800.000	>22.800.000
<i>Nre. mitjà de treballadors</i>	<10		<50	50<	<250	>250
<i>Condicions</i>	Durant dos exercicis consecutius no han de superar, en la data de tancament, almenys, dues de les condicions.			Empreses que superen, durant dos anys consecutius, dues de les tres condicions per a models abreujats però que no superen les de les grans empreses.		Empreses que superen, durant dos anys consecutius, dues de les tres condicions per a grans empreses.

Formulació, auditoria i dipòsit dels comptes anuals

El balanç de situació

El balanç de situació presenta la **situació patrimonial i financera** de l'empresa en una data determinada.

Té l'objectiu d'informar sobre els recursos econòmics que usa l'empresa (actius) i sobre el finançament d'aquests recursos (passius i patrimoni net).

Els elements del balanç de situació s'agrupen en masses patrimonials:

ACTIU	PATRIMONI NET I PASSIU
a) ACTIU NO CORRENT b) ACTIU CORRENT	a) PATRIMONI NET b) PASSIU NO CORRENT c) PASSIU CORRENT

La classificació com a corrent o no corrent es basa en el **temps de permanència a l'empresa**, per a la qual cosa tindrem en compte el cicle d'exploració de l'empresa o, amb caràcter general, el termini d'un any (curt termini).

ACTIU	PATRIMONI NET I PASSIU
A. ACTIU NO CORRENT	A. PATRIMONI NET
<p>Actius que estan més d'un cycle d'explotació en l'empresa.</p>	<p>Part residual dels actius de l'empresa, una vegada deduïts tots els passius.</p>
B. ACTIU CORRENT	B. PASSIU NO CORRENT
<p>Actius que l'empresa espera vendre, consumir o realitzar en el transcurs del cycle normal d'explotació.</p> <p>Venda, transmissió o realització en el curt termini.</p>	<p>Elements de passiu que es mantenen més d'un cycle econòmic.</p>
TOTAL DE L'ACTIU (A + B)	C. PASSIU CORRENT
	<p>Obligacions que l'empresa espera liquidar en el transcurs del cycle normal d'explotació.</p> <p>Venciment o extinció en el curt termini.</p>
	TOTAL DEL PATRIMONI NET I PASSIU (A +B +C)

ACTIU
A. ACTIU NO CORRENT
I. Immobilitzat intangible
II. Immobilitzat material
III. Inversions immobiliàries
IV. Inversions en empr. del grup i associades
V. Inversions financeres a llarg termini
VI. Actius per impost diferit
B. ACTIU CORRENT
I. Actius no corrents mantinguts per a la venda
II. Existències
III. Deutors comercials i altres comptes a cobrar
IV. Inversions en empr. del grup i ass. a curt termini
V. Inversions financeres a curt termini
VI. Periodificacions
VII. Efectiu i altres actius líquids equivalents
TOTAL DE L'ACTIU (A + B)

PATRIMONI NET I PASSIU
A. PATRIMONI NET
A1. Fons propis
I. Capital
II. Prima d'emissió
III. Reserves
IV. (Accions i participacions en patrimoni pròpies)
V. Resultats d'exercicis anteriors
VI. Altres aportacions de socis
VII. Resultat de l'exercici
VIII. (Dividend a compte)
IX. Altres instruments de patrimoni
A2. Ajustos per canvi de valor
A3. Subvencions, donacions i llegats rebuts
B. PASSIU NO CORRENT
I. Provisions a llarg termini
II. Deutes a llarg termini
III. Deutes amb empreses del grup i associades a llarg termini
IV. Passius per impost diferit
C. PASSIU CORRENT
I. Passius vinculats a actius no corrents mantinguts per a la venda
II. Provisions a curt termini
III. Deutes a curt termini
IV. Deutes amb empreses del grup i associades a curt termini
V. Creditors comercials i altres comptes a pagar
VI. Periodificacions a curt termini
TOTAL DEL PATRIMONI NET I PASSIU (A + B + C)

IMMOBILITZAT INTANGIBLE: actius sense aparença física que poden ser valorats econòmicament.

IMMOBILITZAT MATERIAL: béns tangibles emprats per l'empresa en l'exercici de la seua activitat.

INVERSIONS IMMOBILIÀRIES: béns immobles que es destinen a la creació de rendes o plusvàlues distintes dels rendiments de l'activitat ordinària de l'empresa.

INVERSIONS FINANCERES A LLARG TERMINI: drets no convertibles en disponibilitats líquides en un període inferior a un any que proporcionen rendibilitat i, en certs casos, control sobre una altra empresa.

EXISTÈNCIES: actius susceptibles d'emmagatzematge que s'adquireixen per a vendre'ls o usar-los en el procés productiu o són conseqüència d'aquest procés.

DEUTORS COMERCIALS: situacions jurídiques a favor de l'empresa com a conseqüència de la venda d'un bé o la prestació d'un servei a crèdit.

INVERSIONS FINANCERES A CURT TERMINI: drets convertibles en disponibilitats líquides en un període inferior a un any que proporcionen rendibilitat i, en certs casos, control sobre una altra empresa.

PERIODIFICACIONS: despeses anticipades.

EFFECTIU I ALTRES ACTIUS LÍQUIDS EQUIVALENTS: tresoreria.

FONS PROPIS: aportacions dels socis o propietaris que no tinguen la consideració de passius, com també els resultats acumulats.

AJUSTOS PER CANVI DE VALOR: augments o disminucions experimentats en el patrimoni a conseqüència de canvis de valoració d'actius i passius sense incidència en el compte de resultats.

SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS: subvencions de capital.

PROVISIONS: passius que sorgeixen d'obligacions expresses o tàcites, indeterminades quant a l'import exacte o la data en què es produiran. Distinció entre llarg i curt termini.

DEUTES: deutes distints dels sorgits per operacions comercials. Distinció entre llarg i curt termini.

CREDITORS COMERCIALS: situacions jurídiques en contra de l'empresa a conseqüència de l'adquisició d'un bé o d'un servei a crèdit.

PERIODIFICACIONS: ingressos anticipats.

Normes d'elaboració del balanç de situació

- Classificació entre partides corrents i no corrents.
- Les correccions valoratives **minoren l'import** objecte de deteriorament/amortització.
- Terrenys i construccions → immobilitzat material vs. inversions immobiliàries.
- Desglossament entre cicle curt i cicle llarg → existències, crèdits sobre clients, deutes amb proveïdors.
- Els accionistes per desemborsaments no exigits **minoren el patrimoni net**.
- Subvencions, donacions i llegats no reintegrables al patrimoni net.

Balanç de situació: exemple

Comptes	Saldo deutor	Saldo creditor
100. Capital social		240.000
112. Reserva legal		50.000
113. Reserves voluntàries		115.000
129. Resultat de l'exercici		20.000
170. Deutes amb entitats de crèdit a LT		30.000
210. Terrenys i béns naturals	140.000	
216. Mobiliari	40.000	
217. Equips per a processos d'informació	60.000	
218. Elements de transport	90.000	
2816. Amortització acumulada de mobiliari		15.000
2817. Amortització acumulada d'EPI		20.000
2818. Amortització acumulada d'elements de transport		30.000
300. Mercaderies	100.000	
390. Deteriorament de valor de mercaderies		10.000
430. Clients	100.000	
572. Bancs c/c	35.000	
400. Proveïdors		10.000
520. Deutes amb entitats de crèdit a CP		25.000
Total	565.000	565.000

Balanç de situació: exemple

ACTIU	31/12/X9	PATRIMONI NET I PASSIU	31/12/X9
A. ACTIU NO CORRENT	265.000	A. PATRIMONI NET	425.000
I. Immobilitzat material	265.000	A1. Fons propis	425.000
		I. Capital	240.000
		II. Reserves	165.000
		III. Resultat de l'exercici	20.000
B. ACTIU CORRENT	225.000	B. PASSIU NO CORRENT	30.000
I. Existències	90.000	I. Deutes a llarg termini	30.000
II. Deutors comercials i altres comptes a cobrar	100.000	C. PASSIU CORRENT	35.000
III. Efectiu i altres actius líquids Equivalents	35.000	I. Deutes a curt termini	25.000
TOTAL DE L'ACTIU	490.000	II. Creditors comercials i altres comptes a pagar	10.000
		TOTAL DEL PATRIMONI NET I PASSIU	490.000

El compte de pèrdues i guanys

Inclou el resultat de l'exercici, format pels ingressos i les despeses d'aquest exercici, **excepte quan escaiga imputar-los directament al patrimoni net.**

Objectiu: subministrar informació sobre el resultat i els components (ingressos i despeses).

Format

- Llista vertical, agrupant despeses i ingressos per naturalesa (amb independència de la funció dins de l'empresa).
- Resultats parcials fins a arribar al final.

Esquema

+ ingressos d'exploració
- despeses d'exploració
= resultat d'exploració (A)
+ ingressos financers
- despeses financeres
= resultat financer (B)
sumant (+/-) imports (A) i (B)
= resultat abans d'impostos
(+/-) impost sobre beneficis
= resultat op. continuades
(+/-) resultat op. interrompudes
= resultat de l'exercici

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS ABREUJAT I DE PIMES	(Deure) Haver	
	200X	200X-1
1. Import net de la xifra de negocis		
2. Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació		
3. Treballs realitzats per l'empresa per al seu actiu		
4. Aprovisionaments		
5. Altres ingressos d'exploració		
6. Despeses de personal		
7. Altres despeses d'exploració		
8. Amortització de l'immobilitzat		
9. Imputació de subvencions d'immobilitzat no financer i altres subvencions		
10. Excés de provisions		
11. Deteriorament i resultat per alienació de l'immobilitzat		
A. RESULTAT D'EXPLOTACIÓ (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11)		
12. Ingressos financers		
13. Despeses financeres		
14. Variació del valor raonable en instruments financers		
15. Diferències de canvi		
16. Deteriorament i resultat per alienació d'instruments financers		
B. RESULTAT FINANCER (13+14+15+16)		
C. RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (A + B)		
17. Impost sobre beneficis		
D. RESULTAT DE L'EXERCICI (C + 17)		

Normes d'elaboració del compte de PiG

- Ingressos i despeses classificats d'acord amb la seua naturalesa.
- Import de vendes, prestacions de serveis i altres ingressos d'exploració pel seu import net de devolucions i descomptes.
- Treballs fets per altres empreses → activitats fetes per altres empreses en el procés productiu.
- Excessos de provisions → reversions de provisions.
- Ingressos i despeses de caràcter excepcional → partida addicional “Altres resultats”, que ha de formar part del resultat d'exploració.

El compte de pèrdues i guanys: exemple

Comptes	Saldo deutor	Saldo creditor
600. Compres de mercaderies	50.000	
610. Variació d'existències	10.000	
621. Arrendaments	20.000	
622. Reparacions i conservació	5.000	
630. Impost sobre beneficis	6.600	
640. Sous i salaris	20.000	
642. Seguretat Social a càrrec de l'empresa	4.000	
659. Altres pèrdues en gestió corrent	500	
662. Interessos de deutes	1.000	
681. Amortització immobilitzat material	8.000	
700. Vendes de mercaderies		140.000
762. Ingressos de crèdits		500

El compte de pèrdues i guanys

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS ABREUJAT I DE PIMES	X9
1. Import net de la xifra de negocis	140.000
2. Aprovisionament	(60.000)
3. Despeses de personal	(24.000)
4. Altres despeses d'exploració	(25.500)
5. Amortització de l'immobilitzat	(8.000)
A. RESULTAT D'EXPLOTACIÓ	22.500
6. Ingressos financers	500
7. Despeses financeres	(1.000)
B. RESULTAT FINANCER	(500)
C. RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	22.000
8. Impost sobre beneficis	(6.600)
D. RESULTAT DE L'EXERCICI	15.400

Altres estats financers

L'estat de canvis en el patrimoni net informa sobre els augments o les disminucions en el patrimoni dels canvis per variacions internes que en modifiquen l'estructura però no la quantia. Així, informa sobre els canvis quantitius i qualitius que al llarg d'un exercici ha experimentat el patrimoni net d'una empresa.

No és obligatori per a empreses amb models abreujats o PGC PIMES

Té dues parts

- a) Estat d'ingressos i despeses reconeguts. Resultats generats per l'activitat de l'empresa durant l'exercici, distingint-hi entre els reconeguts en el compte de pèrdues i guanys i els registrats directament en el patrimoni net.
- b) Estat de canvis en el patrimoni net
 - Total d'ingressos i despeses reconegudes en a).
 - Canvis en criteris comptables i correccions d'errors.
 - Canvis en el patrimoni net per operacions amb socis i propietaris.

Altres estats financers

ESTAT D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUDES		Notes	XX	XX-1
A.	<u>Resultat del compte de pèrdues i guanys</u>			
	Ingressos i despeses imputades directament al patrimoni net			
I.	Per valoració d'instruments financers			
1.	Actius financers disponibles per a la venda			
2.	Altres ingressos/despeses			
II.	Per cobertures de fluxos d'efectiu			
III.	Subvencions, donacions i llegats rebuts			
IV.	Per guanys i pèrdues actuàries i altres ajustos			
V.	Efecte impositiu			
B.	<u>Total d'ingressos i despeses imputats directament en el patrimoni net</u>			
6.	Transferències al compte de pèrdues i guanys			
VI.	Per valoració d'instruments financers			
1.	Actius financers disponibles per a la venda			
2.	Altres ingressos/despeses			
VII.	Per cobertures de fluxos d'efectiu			
VIII.	Subvencions, donacions i llegats rebuts			
IX.	Efecte impositiu			
C.	<u>Total de transferències al compte de pèrdues i guanys</u>			
D.	TOTAL D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS (A + B + C)			

Altres estats financers

ESTATS TOTAL DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET

	Capital	Prima d'emissió	Reserves	...	Resultat de l'exercici	...	Subvencions, donacions i llegats	Total
A. SALDO, FINAL ANY XX-2								
I. Ajustos per canvis de criteri XX-2 i anteriors								
II. Ajustos per errors XX-2 i anteriors								
B. SALDO, INICI ANY XX-1								
I. Total d'ingressos i despeses reconeguts								
II. Operacions amb socis i propietaris								
III. Altres variacions del patrimoni net								
C. SALDO, FINAL ANY XX-1								
I. Ajustos per canvis de criteri ANY XX-1								
II. Ajustos per errors XX-1								
D. SALDO AJUSTAT, INICI ANY XX								
I. Total d'ingressos i despeses reconeguts								
II. Operacions amb socis i propietaris								
III. Altres variacions del patrimoni net								
E. SALDO, FINAL ANY XX								

Altres estats financers

L'**estat de fluxos d'efectiu** informa sobre l'origen i la utilització dels actius monetaris representatius d'efectiu i altres mitjans líquids equivalents. Classifica els moviments per activitats (explotació, inversió i finançament) i indica la variació neta de la magnitud en qüestió.

No és obligatori per a empreses amb models abreujats o PGC PIMES.

Objectius: ajuda a avaluar

- La capacitat de l'empresa per a generar fluxos d'efectiu.
- La capacitat per a satisfer obligacions externes i necessitats de finançament extern.
- Les raons de les diferències entre benefici net i cobraments/pagaments associats.
- Els efectes sobre la posició financera de l'empresa de les activitats d'inversió i finançament.

Altres estats financers

Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació: els ocasionats per les activitats que constitueixen la principal font d'ingressos de l'empresa, com també d'altres que no poden classificar-se com a inversió o finançament.

Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió: pagaments per l'adquisició d'actius no corrents i altres actius no inclosos en l'efectiu i altres actius líquids equivalents, com també els cobraments procedents de l'alienació d'aquests actius o de l'amortització al venciment.

Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament: cobraments procedents de l'adquisició per tercers de títols valor emesos per l'empresa o de recursos concedits per entitats financeres o tercers, com també els pagaments per l'amortització o devolució de les quantitats aportades per ells. Han de figurar-hi també els pagaments a accionistes en concepte de dividends.

Altres estats financers

ESTAT DE FLUXOS D'EFECTIU	Nota	XX	XX-1
A. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ			
1. Resultat de l'exercici abans d'impostos			
2. Ajustos del resultat			
3. Canvis en el capital corrent			
4. Altres fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació			
5. Fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació			
B. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ			
6. Pagaments per inversions			
7. Cobraments per desinversions			
8. Fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió			
C. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT			
9. Cobraments i pagaments per instruments de patrimoni			
10. Cobraments i pagaments per instruments de passiu financer			
11. Pagaments per dividends i remuneracions d'altres instruments de patrimoni			
12. Fluxos d'efectiu de les activitats de finançament			
D. EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI			
E. AUGMENT / DISMINUCIÓ NETA DE L'EFECTIU O EQUIVALENTS			
Efectiu o equivalents al començament de l'exercici			
Efectiu o equivalents al final de l'exercici			

Altres estats financers

La memòria completa, amplia i comenta la informació continguda en els estats financers. Inclou tant informació quantitativa (xifres) com qualitativa (narrativa).

- El model de memòria indica la informació mínima que ha de contenir.
- S'hi ha d'incloure qualsevol altra informació necessària per a una interpretació correcta dels comptes anuals.
- Exempció d'incloure-hi informació requerida si no és significativa.
- Els apartats quantitativus han d'informar també de les xifres de l'exercici anterior.

Altres estats financers

1. Activitat de l'empresa
2. Bases de presentació dels comptes anuals
3. Aplicació de resultats
4. Normes de registre i valoració
5. Immobilitzat material
6. Inversions immobiliàries
7. Immobilitzat intangible
8. Arrendaments i altres operacions de naturalesa similar
9. Instruments financers (inclou riscos i fons propis)
10. Existències
11. Moneda estrangera
12. Situació fiscal
13. Ingressos i despeses
14. Provisions i contingències
15. Informació sobre medi ambient
16. Retribucions a llarg termini al personal
17. Transaccions amb pagaments basats en instruments de patrimoni
18. Subvencions, donacions i llegats
19. Combinacions de negocis
20. Negocis conjunts
21. Actius no corrents mantinguts per a la venda i operacions interrompudes
22. Fets posteriors al tancament
23. Operacions amb parts vinculades
24. Altres dades
25. Informació segmentada